

Deset minuta

Izbori za nacionalna vijeća nacionalnih manjina u Srbiji se bliže. Datum je 6. lipnja i tada bi se konačno trebali, nakon skoro dvostrukog trajanja mandata većine nacionalnih vijeća, izabrati novi sazivi. Ovo stanje »tehničke vlasti« trajalo je suviše dugo. Nekima je to stanje poslužilo kao opravdanje za nerad, neka su se vijeća raspala, a neki su i radili svoj posao svo to vrijeme. Za hrvatsku zajednicu važi ono prvo. No, tome se bliži kraj i uskoro će se vidjeti kome će pripadnici nacionalnih manjina povjeriti novi mandat. Pretendenata je dosta. U pojedinim nacionalnim zajednicama, koje će svoje predstavnike birati neposredno, ima i po pet izbornih lista. Uključile su se nacionalno-manjinske udruge, organizacije i stranke, ali i pojedine »većinske« stranke, istina ne pod svojim imenom, već kao grupe građana pripadnika određene manjine i članova te stranke.

Hrvatska zajednica jedna je od tri nacionalne manjine čiji pripadnici neće moći poput drugih izaći za dva tjedna na birališta i dati svoj glas nekoj od kandidiranih lista, određenim ljudima i određenom programu. Za njih će taj posao obaviti elektori, pa budući da sve ovisi o njihovom broju, te budućim nagodbama i pogodbama, nitko se od pretendenata i ne trudi previše izaći sa svojim programom za sljedeće razdoblje, niti sa svojim kadrovima za vodeće dužnosti u Hrvatskom nacionalnom vijeću.

Liste će predlagati četvrtina nazočnih elektora na elektorskoj skupštini, za sada je potvrđeno 126 elektora, a po proglašenju liste nositelji liste će upoznati elektore s kandidatima na listi i programom liste u trajanju od deset minuta. A do tada, čini se, ostaje nam samo da nagađamo tko će i u kojem pravcu voditi hrvatsku zajednicu na njenom putu ostvarivanja kulturne autonomije.

J. D.

Sve zainteresirane osobe koje bi željele obavljati posao kolportera tjednika »Hrvatska riječ« na dogovor se mogu javiti u Uredništvo NIU »Hrvatska riječ« na adresi Trg cara Jovana Nenada 15/II.

Poziv

Hrvatska riječ je jedini tjednik u Republici Srbiji na hrvatskom jeziku koji informira čitatelje o događanjima u hrvatskoj zajednici. Ovim putem pozivamo elektore, kao i sve one koji su imali ovlasti za prikupljanje potpisa za elektore, da se pretplate na naš tjednik uz popust od 20 posto. Dokaz o uplati pretplate možete prosljediti faxom ili mailom ili osobno u redakciji Hrvatske riječi, Trg cara Jovana Nenada 15/II, ili u nedjelju, 6. lipnja, u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici.

SADRŽAJ

AKTUALNO

Održan sastanak Odjela HNV-a za obrazovanje

OTVARA SE ODJEL U SREDNJOJ POLITEHNIČKOJ ŠKOLI.....6

TEMA

Dva tjedna uoči održavanja elektorske skupštine hrvatske nacionalne manjine

IZBORI SE BLIŽE, NERVOZA RASTE.....7-11

U Novom Sadu otvoren 77. međunarodni poljoprivredni sajam

SVA NAJNOVIJA DOSTIGNUĆA NA JEDNOM MJESTU.....14

INTERVJU

Goran Rotim, komentator HRT-a i urednik vanjskopolitičkog magazina »Paralele«

HRT NE BI SMIO BITI NIČIJA TRANSMISIJA.....12-13

DOPISNICI

U Zagrebu održan drugi po redu susret mladih vojvođanskih Hrvata

PREDAVANJE O VOĐI HSS-A STJEPANU RADIĆU.....17

REPORTAŽA

SUSRET MLADIH SUBOTIČKE BISKUPIJE U BAČU.....28-29

KULTURA

Subotička »Noć muzeja«

DOBAR PROVOD ZA OSAM TISUĆA POSJETITELJA.....32-33

»Zaboravljeni rječnik« Ilije Žarkovića predstavljen u Golubincima

SAČUVANO GOVORNO BLAGO.....34

SPORT

Dijana Šefčić, bacačica kugle i diska
ŽELIM OSTATI U ATLETICI ŠTO DUŽE.....47

Siguran odjel u srednjoj Politehničkoj školi

Bez pojačanog upisa na predškolskoj razini nema budućnosti obrazovanja na hrvatskom jeziku, konstatirano je, među ostalim, u utorak, 18. svib-

skupine na hrvatskom jeziku – uzrasta jaslice, uz obrazloženje da nemaju prostorija u kojima bi nova skupina radila. S tim u svezi, Odjel HNV-a za obrazovanje odlučio je

ku u osnovnoj školi u Bačkom Monoštoru. Dogovoreno je da će glede toga predstavnici HNV-a i Udruge roditelja »Naša djeca« organizirati sastanak s roditeljima u tom bačkom mjestu koji su zainteresirani upisati svoje dijete u hrvatski odjel.

Članica Izvršnog odbora HNV-a zadužena za obrazovanje *Stanislava Stantić-Prčić* izvijestila je kako je u Informatoru za upis u srednje škole, osim odjela općeg smjera na hrvatskom jeziku u subotičkoj Gimnaziji »Svetožar Marković«, ponuđen i odjel na hrvatskom jeziku u srednjoj Politehničkoj školi u Subotici – smjer tehničar tiska (30 učenika).

Bilo je riječi i o ljetovanju učenika hrvatskih odjela u Novom Vinodolskom, a s tim u svezi predsjednik Odjela HNV-a za obrazovanje *Stipan Stantić* ukazao je kako, za razliku od prijašnjih godina, ljetovanje preko Crvenog križa Zagreb-Zaprešić više nije besplatno već da košta 160 kuna po danu (pun pension). U ponudi se navode tri jednokratna termina u kolovozu, a nakon što profesori prikupe ponude bit će određeno u

kojem će broju i terminu djeca ići na ljetovanje.

Odjel HNV-a za obrazovanje odlučio je da na besplatni pete-rodnevni seminar za nastavnike u Puli, koji se održava u srpnju u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, idu profesori koji će izvoditi nastavu u budućem hrvatskom odjelu u Politehničkoj školi u Subotici.

Stanislava Stantić-Prčić je obavijestila članove Odjela kako je HNV od Generalnog konzulata RH u Subotici tražio potporu da im na ovogodišnjem natječaju MVPEI Republike Hrvatske osiguraju sredstva za održavanje dvaju seminara iz hrvatskog jezika – jednog za nastavnike, a drugoga za učenike 8. razreda i srednjih škola.

Na koncu sastanka nazočni su informirani da tim HNV-a radi na izradi brošure obrazovnih standarda za kraj obveznog obrazovanja za nastavne predmete – hrvatski jezik i matematiku, u suradnji sa Zavodom za vrjednovanje kvalitete obrazovanja i odgoja Republike Srbije.

D. B. P.

nja, na sastanku Odjela Hrvatskog nacionalnog vijeća za obrazovanje.

Ova konstatacija je izrečena budući da Predškolska ustanova »Naša radost« u Subotici do sada nije našla razumijevanja za zahtjev 14-ero roditelja glede formiranja

inicirati još jedan sastanak s predstavnicima PU »Naša radost« kako bi taj problem pokušali nadvladati. Na sastanku je bilo riječi i o upisu prvaša u hrvatske odjele, kao i o mogućnosti uspostave redovite nastave na hrvatskom jezi-

ODRŽANA SKUPŠTINA AP VOJVODINE

Usvojeno izvješće o poslovanju Garancijskog fonda

Skupština AP Vojvodine je na zasjedanju u ponedjeljak, 17. svibnja, usvojila izvješće pokrajinskog ombudsmana za 2009. godinu i ponovno izabrala *Danicu Todorov-Jašarević* za zamjenicu pokrajinskog ombudsmana za ravnopravnost spolova. Uvodno izlaganje je podnio pokrajinski ombudsman prof. dr. *Dejan Janča*, koji je naveo i planove ovog Ureda kojima želi unaprijediti djelatnost pokrajinskog ombudsmana prema širem korištenju njegove funkcije u cilju zaštite prava građana pred tijelima Pokrajine.

Skupština je donijela odluku o davanju suglasnosti na promjenu naziva Tehničke škole u Subotici u Tehničku školu »Ivan Sarić«.

(vojvodina.gov.rs)

AMERIČKI HRVATI I OVE GODINE STIPENDIRAJU NADARENE STUDENTE IZ HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE

Hrvatska školska zaklada, najveća hrvatsko-američka organizacija za stipendiranje nadarenih studenata u domovini, koja je prošli mjesec proslavila 20. obljetnicu svoga djelovanja, i ove će godine stipendirati studente iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Stipendisti mogu postati uspješni maturanti gimnazija i srednjih škola, koji na jesen namjeravaju upisati prvu godinu studija na jednom od hrvatskih sveučilišta a stipendija se automatski produžava na sve četiri godine studija ako izabranik zadovolji kvalitetom studija. Zainteresirani moraju, najkasnije do 30. svibnja 2010. podnijeti prijavu upravi zaklade te priloži popratnu dokumentaciju.

Na prijavi – koju pišu kandidati – moraju biti navedeni sljedeći podaci: ime i prezime, spol, datum i mjesto rođenja, adresa prebivališta, naziv gimnazije ili srednje škole, naziv (najviše dva) fakulteta koje kandidat namjerava upisati (ako kandidat upiše fakultet različit od navedenoga u prijavi Zaklada zadržava pravo obustave stipendije), imena i zanimanje roditelja, imena i godine rođenja braće i sestara, hobiji, izvanškolske aktivnosti te posebna stručna znanja i zanimanja.

Uz prijavu se prilažu sljedeći dokumenti (original ili kopija): fotografija; svjedodžbe svih razreda tijekom srednjoškolskog obrazovanja (uključujući samo prvo polugodište završnog razreda); kopija domovnice; kratak životopis (po mogućnosti na engleskom jeziku); potvrda iz koje je vidljivo finansijsko, odnosno materijalno stanje obitelji; dokaz o eventualnim nagradama i priznanjima i eventualne preporuke.

Prijavu s navedenim dokumentima treba dostaviti na adresu Hrvatske školske zaklade: Croatian Scholarship Fund, P.O. Box 290; 31 Mesa Vista Court, San Ramon, CA 94583; United States of America.

Budući da svake godine zaklada primi i po nekoliko stotina prijava na natječaj, prednost pri odabiru će imati budući studenti izvrsnih ocjena i slabijeg imovinskog stanja. Zaklada je utemeljena prije 20 godina a stipendira nadarene studente u domovini od 1994. Do sada je – zahvaljujući materijalnoj potpori zaklade – diplomiralo više od stotinu studenata na različitim fakultetima i danas pomažu razvoju svoje zemlje. Geslo zaklade je »Stvaranje lidera kroz obrazovanje« a temeljna misija – pomoći Hrvatskoj ulažući u mlade i sposobne ljude, koji će u budućnosti nositi njezin razvoj. Zakladu vode i potpomažu američki Hrvati drugog i trećeg naraštaja od kojih većina i ne govori hrvatski jezik ali želi pomoći napretku domovine svojih djedova. Više detalja na www.croatianscholarship.org (službene stranice zaklade) ili www.csf-hrvatska.hr (Web stranice Udruge stipendista CSF-a).

DVA TJEDNA UOČI ODRŽAVANJA ELEKTORSKE SKUPŠTINE HRVATSKE NACIONALNE MANJINE

Izbori se bliže, nervoza raste

Zbog toga što se niti deset dana nakon završetka zakonskog roka za prikupljanje potpisa nije znao točan broj elektora, pitanje je hoće li sve biti fer i korektno, kaže Petar Kuntić (DSHV) * Iskreno bih volio kada bismo za četiri godine mogli reći kako smo neke stvari pokrenuli s mrtve točke i kako su suglasje, međusobno razumijevanje i uvažavanje - vidljiva karakteristika odnosa u hrvatskoj zajednici, kaže Petar Balažević (grupa građana oko DS-a)

Pišu: J. Dulić, D. B. Palković, Z. Perušić, Z. Sarić

Izbori za Nacionalno vijeće hrvatske nacionalne manjine, kao što je poznato, bit će održani putem elektorske skupštine, budući da hrvatska zajednica u Srbiji nije uspjela formirati poseban birački popis, a što je osnovni preduvjet za održavanje neposrednih izbora. Iz tog razloga ponovno se moralo krenuti u utrku za potpisima, ovaj put za elektore uz ovjeru ovlaštenih tijela. U utrku za elektore uključile su se dvije hrvatske stranke – Demokratski savez Hrvata u Vojvodini i Demokratska zajednica Hrvata, dvije hrvatske udruge – Hrvatski kulturni centar »Bunjevačko kolo« i Pučka kasina 1878, ali i pripadnici hrvatske nacionalne manjine članovi Demokratske stranke sa zasebnom listom kao grupa građana.

Za razliku od neposrednih izbora gdje se kampanja već uveliko vodi, predstavljaju se liste i kandidati, jer treba potaknuti birače za izlazak na izbore i glasovanje za određenu listu, kod elektorskih izbora kampanje nema, bolje reći lobiranja idu »ispod žita«, jer se bitka ne vodi za glasove birača već je osnovno pitanje - tko će imati koliko elektora na skupštini i tko će s kime? A na to pitanje u vrijeme zatvaranja našeg tjednika još uvijek nije bilo pouzdanog odgovora. Naime, niti do srijede nije se znalo pouzdano koliki je broj elektora kojima je prijava potvrđena od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava. Nervoza je bila prisutna naročito kod DSHV-a, budući da je broj njihovih elektora bio potvrđen i konačan, a ostalo je neizvjesno koliko će elektora imati takmaci za vodeće pozicije u budućem HNV-u.

UPITNA REGULARNOST

»Prikupljanje neophodnih potpisa išlo je bez problema, sve vrijeme unutar zajednice odvijala se pozitivna kampanja i sve je nagovještavalo da će se tako i završiti«, kaže

Petar Kuntić

predsjednik DSHV-a **Petar Kuntić**. »Sve je tako i bilo do samoga završetka, to jest do 7. svibnja. DSHV je svoju listu od 69 elektora odnio 7.

svibnja, predao je i nije ostavio ništa u pričuvi. To je uradio i veliki broj elektora Hrvata iz Demokratske stranke i nekoliko neovisnih elektora. I sve je nagovještavalo da ćemo imati fer i korektnu izbore, međutim, trebalo je pričekati 10. svibnja, ponedjeljak, da bi se vidjelo je li nešto što je poslano poštom pristiglo. I onda se ispostavilo da je u utorak, 11. svibnja, stigao veliki broj prijava za elektore s elektorskim obrascima i toga je dana bilo 138 elektora, od toga 69 DSHV-ovih i 69 svih ostalih. I to

Elektorski izbori u Subotici, Pančevu i Beogradu

Osim Hrvata, nacionalna vijeća će putem elektorske skupštine birati još Slovenci i Makedonci. Elektorske skupštine će za hrvatsku nacionalnu manjinu biti održane u Subotici, za makedonsku nacionalnu manjinu u Pančevu, a za slovensku nacionalnu manjinu u Beogradu.

ne bi bio problem da, prema informacijama kojima raspolažemo, kod onih koji su prijave poslali poštom određeni broj nema svih 100 potpisa, što je isto po zakonu, ali se sada već postavlja pitanje - je li sve fer i korektno? Jer, oni koji su poslali 10 ili 30 ovjerenih potpisa dobili su naknadni rok od 48 sati da prikupe preostale potpise, a imajući u vidu da je bila subota i nedjelja to se još produžilo za 7 dana. To će znatno promijeniti situaciju koja je bila, prema zakonu, posljednjeg dana, a to je 7. svibnja.«

Prema Kuntićeve riječima, od državne tajnice u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava **Aniko Hajnrih-Muškinja** dobio je informaciju da će konačni popis elektora biti objavljen 12. svibnja. »Ali kako do 17. svibnja tog popisa nema, to dovodi do sumnje da se nešto čudno događa i da će se sve ono što su danima elektori buduće elektorske skupštine radili u neku ruku biti devalvirano. O tome sam 13. svibnja na Odboru za međunarodnu odnose Skupštine Srbije govorio i skrenuo sam pozornost i tražio da uđe u zapisnik, jer se jedna vrlo korektna akcija može dovesti u pitanje zbog tajnovitosti oko popisa, pa se sada ne zna niti koliko ima elektora, 138 ili 140, i ne bi se smjelo dopustiti da se na kraju nečijom smišljenom taktikom obezvrijedi sve ono što smo radili u posljednjih 50 dana«, kaže Kuntić.

»Zbog ove situacije s popisom elektora, DSHV još uvijek nije sudjelovao ni u kakvim razgovorima, čekamo da vidimo tko su svi elektori i onda ćemo krenuti u razgovore. Mi se nadamo da će biti dovoljno pameti unutar zajednice, bez obzira tko je s čije liste, da se napravi fer i korektna preraspodjela vlasti unutar novog saziva HNV-a i da izaberemo ljude koji će odgovoriti na sve izazove i na sve potrebe naše zajednice«, dodaje Kuntić.

Tko će biti na listi DSHV-a za sada se ne zna, o tome će odlučivati Vijeće DSHV-a na sjednici 28. svibnja na temelju prijedloga podružnica ove stranke. »Imamo kandidate o kojima najuže vodstvo još nije dalo konačnu riječ. DSHV

Ozračje nesigurnosti

DSHV je uputio priopćenje za javnost u kojem upozorava da je 7. svibnja 2010. godine bio zadnji rok za dostavu ovjerenih 100 potpisa građana hrvatske nacionalnosti koji podržavaju pojedine elektore i da su neugodno iznenađeni činjenicom da Ministarstvo nije izašlo s popisom elektora niti nakon više dana od tog roka.

»Indikativno je da smo do tog datuma svakodnevno bili informirani o broju podnijetih zahtjeva, a od toga datuma iz dana u dan dobivamo odgovor da ćemo možda sutra dobiti informaciju. Ovakvo stanje je kod članstva i simpatizera DSHV-a unijelo određeni strah, počinje se javljati ozračje nesigurnosti i zabrinutosti da je na djelu manipulacija, jer je teško naći opravdanje da Ministarstvo nije bilo u mogućnosti priopćiti brojku elektora koji su podnijeli ovjerene potpise za svoju kandidaturu, jer se radi o svega 205 osoba koje su dobile suglasnost da mogu sakupljati potpise za svoju kandidaturu. Drugo je pitanje koliko je ispravnih i koliko je ispunilo sve tražene zahtjeve, ali se i tu otvara prostor za manipulaciju«, navodi se u priopćenju te apelira na Ministarstvo da odmah objavi broj dospjelih zahtjeva za elektore i koliko od njih ispunjavaju sve uvjete za elektore, kako bi se održavanje elektorske skupštine za novi saziv hrvatskog nacionalnog vijeća moglo odvijati na legalan način.«

po posljednjoj analizi ima preko 100 ljudi s fakultetskom školskom spremom i iz tih redova ćemo birati kandidate za resorne ministre, ali jedno je sigurno: s obzirom na sakupljenih 7000 potpisa, to neće biti dovoljno da sami obnašamo vlast već ćemo morati ući u koaliciju. Za sada nije bilo konkretnih dogovora i ne znam kako će teći razgovori, ali se nadam da će se naći dovoljno pameti da ne uđemo u sukobe jer smo uspjeli kroz čitavu kampanju od 50 dana ne ulaziti u sukobe, a faktički smo išli na isto biračko tijelo. Nadam se da će razmjerno broju tko je koliko osvojio elektorskih mjesta, toliko participirati u vlasti u HNV-u i bilo bi doista vrlo nekorektno, ako DSHV sa 70 elektora i 7000 potpisa ne bi dao novog predsjednika HNV-a i ključne resore u novoj izvršnoj vlasti», kaže Kuntić.

Glede programa i djelovanja budućeg Vijeća, Kuntić kaže kako će se zalagati za »dosljednu implementaciju svih onih prava koja su nam zajamčena zakonom, a koja su nam sada na ovaj ili onaj način uskraćena ili država nije dovoljno angažirana u tom smjeru«.

»Inzistirat ćemo da se sve ono što se dogovori na sastancima Međudržavnog mješovitog odbora za praćenje provedbe Sporazuma o zaštiti Srba u Hrvatskoj i Hrvata u

Pismo Rodoljubu Šabiću

Direktor NIU »Hrvatska riječ« i potvrđeni elektor za izbor HNV-a Ivan Karan uputio je pismo povjereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljubu Šabiću u kojem se upozorava da je time što nije stavljen na uvid javnosti popis kandidata za elektore koji su dobili ovlast za prikupljanje potpisa stvorena mogućnost i da pojedinci koji nemaju ovlast prikupljaju potpise ili da prikupljaju potpise prije nego li im je ovlast izdana. Prema Karanovom mišljenju trebalo bi poništiti sve elektorske prijave u kojima su potpisi ovjeravani bez ovlasti Ministarstva. Isto tako Karan smatra da je prikupljanjem potpisa nakon roka koji je zakonom predviđen prekršen Zakon o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina i dovedena u pitanje legalnost izbornog procesa. Karan je mišljenja da bi trebalo poništiti sve elektorske prijave u kojima su potpisi potpore elektorima ovjeravani nakon 6. svibnja te je uputio zahtjev Šabiću da u skladu s njegovim ovlastima utječe na Ministarstvo za ljudska i manjinska prava kako bi odmah stavili popis kandidata za elektore koji su podnijeli potpune prijave na službeni sajt, kao i prijave u kojima je trebalo uraditi ispravke i dopune.

Pismo je upućeno 17. svibnja.

Ivan Karan

Srbiji dosljedno primijeni u praksi i tu neće biti prostora za popuštanje. Inzistirat ćemo i sigurno ćemo u tome uspjeti da HNV bude živo tkivo koje će tijekom cijelog dana raditi, koje će biti otvoreno i gdje će se Hrvati moći obratiti za sve svoje probleme u okviru četiri područja koja su u ingerenciji HNV-a. U tom smislu treba ići prema pronalaženju adekvatne ličnosti za tajnika HNV-a, koji bi tamo bio čitavo radno vrijeme, koji bi bio u komunikaciji sa svima i koji bi ostvarivao sve odluke HNV-a», kaže Kuntić.

NOVI LJUDI, NOVI PRINCIPI RADA

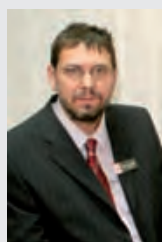
»Od novog saziva HNV-a očekujem da bude drugačiji i da radi drugačije nego što je to do sada bio slučaj«, kaže *Petar Balažević*, jedan od elektora iz grupe građana okupljenih oko Demokratske stranke. »Kad to kažem, posebno mislim na posljednje četiri godine, koje su zapravo neka vrsta poluilegalnog rada, budući da je mandat prvog saziva HNV-a istekao još u prosincu 2006. godine. Vijećnici HNV-a rijetko su se sastajali, bilo je ozbilj-

Petar Balažević

nih problema s kvorumom, a u posljednjih više od godinu dana uopće nije održana niti jedna sjednica. Tako se ne može raditi i to nikako ne može biti doprinos boljitku hrvatske zajednice.

Novi saziv HNV-a morao bi imati potpuno drugačiji pristup radu i odnosu prema problemima s kojima se naša zajednica suočava. Mislim da dobro poznajem i probleme, ali

TOMISLAV ŽIGMANOV, BIVŠI ČLAN IZVRŠNOG ODBORA HNV-A

Potrebna je zbiljska ravnopravnost hrvatskih građana

Mislim da je u pitanju sljedećih nekoliko stvari. Prvo, treba nastaviti s poslovima pravne izgradnje HNV-a i definiranja procedura, kako u dijelu razmjene informacija i podnošenja inicijativa, tako osobito u segmentu donošenja odluka, s obzirom na složenu strukturu, različita tijela, veliki broj ljudi i teritorijalnu disperziranost sudionika. Drugo, kadrovski profilirati HNV na način koji će omogućiti kvalitetno, kompetentno i jedinstveno djelovanje glavnine dužnosnika i tijela Vijeća. Treće, na temelju postojećih platformi izgraditi jasni programski okvir rada koji će biti usmjeren na potrebe i interese ovdašnjih Hrvata, napose u područjima obrazovanja, kulture, informiranja i službene uporabe jezika. Njega bi morala pratiti i projekcija dinamike rada

za kraće vremensko razdoblje. Četvrto, treba osigurati funkcionalnost institucije, što pretpostavlja reguliranje međusobne obaviještenosti ključnih ljudi, koordinaciju i sinkronizaciju aktivnosti na relaciji predsjednik, dopredsjednici, predsjednik IO, članovi IO, odjeli/odbori, Ured, vijećnici. Peto, mora se također pristupiti sustavnom kadrovskom osposobljavanju kako samih vijećnika i dužnosnika, tako i ljudi koji kao uposlenici rade u Uredu. Šesto, valja osmisliti strategiju komunikacije s javnošću, pri čemu se treba radikalno poboljšati komunikacija prema vani, s ciljem veće vidljivosti hrvatskosti u srbijanskoj javnosti. Sedmo, trebalo bi se pristupiti pravljenju programskog okvira za odnose i suradnju HNV-a spram postojećih institucija i organizacija u hrvatskoj zajednici u Srbiji, pri čemu se moraju razlikovati one političke, informativne, kulturne i one koje rade na planu obrazovanja. Sa svakim segmentom valjalo bi uspostaviti stalnu komunikaciju te koncipirati određenu vrstu programske osnove za suradnju, dakako bez paternalističkog ili odnosa ovisnosti, s ciljem da se poveća opseg i kvaliteta konzumacije manjinskih prava od strane građana hrvatske nacionalnosti.

Slično prethodnome, treba napraviti programski okvir za odnose i suradnju s državom Srbijom i njezinim tijelima – od republičkih, preko pokrajinskih do lokalnih samouprava (samo glede onih u kojima žive Hrvati), i drugim nacionalnim vijećima, kako bi se postojeći problemi s kojima se suočava hrvatska manjinska zajednica, napose u području obrazovanja, počeli rješavati na obostrano zadovoljstvo. Normativno i sadržajno nastojanje ovdje se mora okupljati u postizanju zbiljske ravnopravnosti hrvatskih građana i dostizanju ostvarenosti manjinskih prava kod tzv. starih manjina. Kao i prijašnja dva, mora se sačiniti programski okvir za odnose i suradnju glede Republike Hrvatske i njezinih tijela na terenu (Veleposlanstvo u Beogradu i Generalni konzulat u Subotici), budući da oni svoje postojanje ovdje legitimiraju, među ostalim, i skrblju o nama, a što nema uvijek djelatne i učinkovite ishode.

Volio bih vjerovati da je veliki broj elektora posljedica povećanja istinskog interesa za boljitak ovdašnjih Hrvata, no znajući za dosadašnje prinose i djelovanje pojedinih elektora i političkih stranaka u kojima oni djeluju, koje se posve nenadano okrenuše i Hrvatima, kao i način na koji su postali elektori, strahujem da iza toga stoji golo politikanstvo i želja za vlašću, za čije ishode nisam siguran da sežu dalje od discipliniranja hrvatske zajednice i prateće simulacije hrvatskosti. Pa ipak, još bih više volio da sam glede navedenoga posve u krivu.

i mogućnosti hrvatske zajednice u Srbiji. Dugo pratim rad hrvatske zajednice, bio sam elektor i 2002. godine, sin mi studira u Zagrebu, a kćerka ide u hrvatski odjel u subotičkoj gimnaziji, tako da sa sigurnošću mogu reći kako bi sveukupno naše stanje moglo biti puno bolje, i to u svim područjima koja nam je država povjerila. Dakle, i u informiranju, i u kulturi, i u obrazovanju, i u službenoj uporabi jezika. U svim ovim područjima ima prostora za napredovanje, ali ništa se ne može postići bez minimuma konsenzusa oko najvažnijih pitanja koja se tiču naše zajednice, a zadatak je novog saziva HNV-a da to postigne. HNV mora biti stožer oko kojeg će se okupljati članovi naše zajednice, a ne generator krize i razdvajanja. Mislím da takvom, objedinjujućem HNV-u jako puno mogu pridonijeti novi ljudi različitih političkih opredjeljenja, s različitim idejama i viđenjima. Upravo je novi mandat našeg predstavničkog tijela prilika da se podvuče crta ispod svega lošeg što je do sada bilo, i da se krene novim putem, jer to Hrvati u Srbiji od nas i očekuju. Vjerujem da će novim HNV-om provijavati novi duh i da će takva nova, relaksirajuća atmosfera dovesti do lakšeg donošenja kvalitetnih odluka.»

Petar Balažević očekuje također da će radom u zajednici biti obuhvaćeni i mnogi drugi ljudi, pripadnici hrvatske manjine, koji neće biti vijećnici, ali će biti angažirani na različitim poslovima u interesu zajednice, svatko prema svojoj stručnosti i sposobnostima. »Mi kao zajednica, kao narod koji je na ovim prostorima autohton, imamo puno potencijala i puno pametnih i obrazovanih ljudi, i upravo zbog toga HNV mora širom otvoriti vrata svima koji su za to zainteresirani, a ne da bude vlasništvo male skupine onih koji su tu samo radi vlastitog interesa. Moramo u rad HNV-a, i općenito hrvatske zajednice, uključiti i pripadnike naše zajednice iz drugih dijelova Srbije, iz Novog Sada, Beograda, pa i južnije. Treba samo pogledati popis stanovništva, pa ćemo vidjeti kako značajan broj Hrvata živi i u Kraljevu, Kragujevcu, Nišu i drugim gradovima, a njima se do sada nitko nije bavio. I ti ljudi su pripadnici naše zajednice, imaju svoje probleme i interesiranja, i njima treba pomoći da u svojim životnim sredinama čuvaju i njeguju svoj hrvatski nacionalni identitet«, kaže Balažević.

On dodaje i kako će nastojati da se u HNV uvede i drugačiji model

raspodjele novca koji država stavlja na raspolaganje hrvatskoj zajednici, da pri toj raspodjeli bude »puno više pravednosti među hrvatskim udrugama«, i da se posebno vrednuju oni projekti koji su od šireg značaja za zajednicu.

»U svakom slučaju, vjerujem da će HNV u iduće četiri godine biti istinski parlament hrvatske zajednice, u kojem će se donositi odluke korisne za sve, a rezultat takvog pristupa trebalo bi biti uspješno sastavljanje posebnog biračkog popisa hrvatske nacionalne manjine u Republici Srbiji, kako bi svi sljedeći izbori za HNV mogli biti neposredni. Jer, ne mogu se otići dojmima da je neuspjeli popis posljedica, među ostalim, i lošeg rada HNV-a u prethodnom razdoblju. Iskreno bih volio kada bismo za četiri godine mogli reći kako smo neke stvari pokrenuli s mrtve točke i kako su suglasje, međusobno razumijevanje i uvažavanje - vidljiva karakteristika odnosa u hrvatskoj zajednici.«

O pregovorima i budućem vodstvu HNV-a Petar Balažević za sada ne želi govoriti. Za to, kaže, još ima vremena.

JOSIP PEKANOVIĆ, VIJEĆNIK I BIVŠI PREDSEDNIK HNV-A

Prepoznati interese svih Hrvata

Glavna zadaća Hrvatskog nacionalnog vijeća nakon izbora treba biti disperzija hrvatskih institucija izvan Subotice. Najveća kočnica u intenziviranju aktivnosti HNV-a proizlazi iz nastojanja pojedinih dužnosnika Vijeća da se hrvatske institucije zadrže u Subotici. Kao da nekakav 'strah od gubitka kontrole' marginalizira Hrvate u Srijemu i Beogradu, gdje živi veliki broj pripadnika naše manjinske zajednice. Kako bi se što veći broj Hrvata uključio u rad naše zajednice, svojevrjeme sam predložio da se rodna kuća bana Jelačića u Petrovaradinu otkupi s namjenom da postane Dom vojvodanskih Hrvata u kojemu bi uredi imalo naše Vijeće, kao i političke stranke, Novinsko-izdavačka ustanova Hrvatska riječ, Hrvatsko akademsko društvo i kulturno-umjetnička društva iz Petrovardina i Novog Sada. Ovaj je projekt dobio potporu u javnosti, HNV je također usvojio prijedlog ovog projekta, ali dolaskom novih dužnosnika na čelo HNV-a 2007. godine, aktivnosti za rješavanje ovog pitanja su stale.

Jedna od važnih aktivnosti HNV-a je područje obrazovanja na materinjem jeziku. Pedagoški fakultet u Somboru je ponudio otvaranje odjela na hrvatskom jeziku, suglasnost je dalo i mjerodavno ministarstvo, ali su i ovaj projekt zaustavili pojedini dužnosnici HNV-a iz Subotice, uz obrazloženje kako će se ovo pitanje riješiti na Učiteljskom fakultetu na mađarskom jeziku u Subotici, no, do sada nije ništa urađeno. Sombor je 'dao' više dužnosnika HNV-a, ali eliminirani su jedan po jedan, jer su bili prijetnja Subotico-centričnoj politici. Nadam se da će novi saziv HNV-a pronaći način da prepozna interese svih Hrvata u Vojvodini.

LAZO VOJNIĆ HAJDUK, VIJEĆNIK HNV-A I BIVŠI PREDSEDNIK IZVRŠNOG ODBORA

Ulaskom političkih stranaka u HNV ništa se neće izmijeniti

Bio sam svjedokom jedne nove epohe u povijesti ovdašnjih Hrvata. Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina od 2002. godine počinje novo doba za Hrvate u Republici Srbiji. Svi smo tada bili novi: i država, i hrvatska nacionalna manjina i mi koji smo krčili put. Što smo učinili? Vrlo malo. Tada je, koristeći se metodama sile, na scenu hrvatske manjinske zajednice stupila politička stranka i bavila se kadrovskom politikom, a hrvatske interese potpuno zanemarila. Za četiri godine neprimjerenim radom čelnika hrvatske manjinske zajednice izgubili smo mnogo na hrvatskom identitetu, a dobili smo nekoliko pozicija na javnoj i na državnoj razini. Te pozicije zauzeli su politički poslušnici, a rezultati su nula. Dakle, postali smo gubitnici. Tako smo dokazali nezrelost nositi se s ulogom odgovornog vođenja zajednice. Naš narod nije zaslužio sramotu koju mu nanose njegovi predstavnici u javnom životu.

Budućnost HNV-a vidim u tome, da ne bude tako kao što je bilo do jučer. Promatrajući okolnosti oko izbora novog Vijeća ne vidim pozitivnu energiju, a politizacija Vijeća neće donijeti ništa drugo osim borbe za vlast. Ne razumijem čemu služi HNV ako su političke stranke u njemu? Politika neka radi svoj posao i neka vlada državom, narodom i participira u vlasti onoliko koliko za to dobije potporu na izborima, a HNV mora raditi sasvim nešto drugo, on mora sačuvati nacionalni identitet pod svaku cijenu, sukladno Ustavu i zakonu. Stranačko upletanje u manjinsku nacionalnu kulturu, u manjinsko nacionalno obrazovanje, u manjinsko nacionalno informiranje i u druga autonomna manjinska prava, blago rečeno, derogira temeljna prava pripadnika nacionalnih manjina koja su zajamčena Ustavom i zakonom u Republici Srbiji.

Ulaskom političkih stranaka u nacionalno vijeće, nažalost, ništa se neće izmijeniti. Novi ljudi, koji su zainteresirani biti u čelništvu HNV-a, o programu rada Vijeća nisu rekli niti riječi. Nema programa, nema vizija, nema planova kojima bi se mogla osigurati opstojnost i napredovanje zajednice, a nama članovima te zajednice dati nadu i uliti optimizma. Nema strategije za provedbu Ustavom i zakonom zajamčenih manjinskih prava, ali zato ima uvjetovanja tko gdje može biti postavljen za dužnosnika u zajednici, a tko ne smije biti ni pod koju cijenu. Traži se poslušnost, a prakticiranjem sile, kao jedinim oblikom ponašanja, naši političari volju birača pretaču u samovolju pojedinaca. Umjesto rasprave i usvajanja plana i programa rada, prvo ćemo biti svjedoci primitivne borbe za majorizaciju u Vijeću, zatim borbe za ključne pozicije u Vijeću, a potom trgovine ostalim pozicijama u upravnim odborima i voditeljskim pozicijama u profesionalnim ustanovama u našoj zajednici. Zar će to doprinijeti boljitku? Neće!

Što dalje? Sve dok se mi, pripadnici hrvatske manjinske zajednice, ne osvijestimo u tolikoj mjeri da će nas biti sramota živjeti u ovako nepravednom i neorganiziranom društvu, dotle neće biti istinskih koraka koji će promijeniti ovakvo stanje.

NEOVISNI ELEKTORI

Neovisni kandidat *Zvonko Tadijan*, inače predsjednik KPZH »Šokadija« iz Sonte, rekao nam je kako ne zna komu će dati svoj glas, budući da još nije objavljen konačan popis elektora. »U suštini sve je obavijeno nekim velom tajne, čeka se na imena

D'Ontov sustav

Nacionalna vijeća 16 nacionalnih manjina biraju se na neposrednim izborima (albanska, aškalijiska, bošnjačka, bugarska, bunjevačka, češka, egipćanska, grčka, mađarska, njemačka, romska, rumunjska, rusinska, slovačka, ukrajinska i vlaška manjina), a mogu glasovati samo birači upisani u poseban birački popis koji se privremeno zatvara 21. svibnja. Prijavljivanje lista i kampanja za izbore su počeli, a mandati će se na izborima koji se održavaju 6. lipnja dijeliti među izbornim listama koje osvoje najveći broj glasova primjenom D'Ontovog sustava.

elektora. Moj je stav da to što se dešava nije dobro. Otkuda je HNV odjednom postao važan u političkom smislu? Stoga me čudi da kada smo sakupljali potpise za poseban birački popis 'drvili' smo, mučili se i ništa, a sad za elektore najedanput se skupilo i više elektora i potpisa. A što se tiče toga kome ću dati glas – meni ništa ne znači je li netko s liste DSHV-a ili DS-a, ako ne poznajem njegov rad«, kaže Zvonko Tadijan dodajući, kako bi novi saziv HNV-a trebao donijeti pozitivne pomake u radu hrvatske zajednice.

Pet elektora okupljenih oko Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo« iz Subotice nastupat će samostalno, a ne kao skupina elektora. Stoga se, po riječima jednog od njih, *Davora Dulića*, ne zna tko bi koju listu mogao poduprijeti. »Mi ne nastupamo skupa, već individualno kao samostalni elektori. Jedino što smo članovi 'Kola', pa smo i logistiku Centra koristili za prikupljanje potpisa«, kaže Dulić.

Udruga građana »Pučka kasina 1878.« očekuje da će imati pet elektora. »Za troje elektora smo iz Ministarstva dobili rješenje, a za dvoje još nismo, ali se nadamo da će i njihove prijave biti u redu«, kaže predsjednik udruge *Josip Ivanković*. On smatra kako elektorskim izborima manje skupine, poput njihove, gube, jer ne mogu

ŽELJKO PAKLEDINAC, ČLAN IZVRŠNOG ODBORA HNV-A

Moramo se izboriti da država izdvađa više novca za hrvatsku zajednicu

Nakon sastanka Mješovitog međuvladinog povjerenstva Hrvatske i Srbije u listopadu prošle godine, HNV će se uključiti i u realizaciju projekata očuvanja kulturne baštine hrvatske manjinske zajednice u Republici Srbiji. Donošenjem i stupanjem na snagu Zakona o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina HNV je dobio daleko veće ovlasti ne samo u području kulture, nego i u ostalim područjima, a to su obrazovanje, informiranje i uporaba jezika.

Ono što po mom mišljenju treba biti prioritet u radu novoga Vijeća u dijelu kulture svakako je nastojanje da se izborimo da ova država daleko više sredstava izdvađa nego što je to do sada radila, da se uspostavi odnos reciprociteta, kao što je to u Republici Hrvatskoj. Zatim, mora se popisati i obnoviti pokretna i nepokretna kulturna baština, te se mora riješiti pitanje namjene i obnove kuće bana Josipa Jelačića u Petrovaradinu.

Što se, pak, ostalih područja tiče, mislim da se najveći naglasak mora staviti na obrazovanje i informiranje. Formiranje odjela na hrvatskom jeziku mora se događati i u malim sredinama, u mjestima gdje ima pripadnika naše zajednice, a svakako je jako dobra stvar što je krenuo program na hrvatskom jeziku na RT Vojvodini i moramo raditi na dobivanju još veće zastupljenosti, jer samo na taj način možemo opstati na ovim prostorima.

formirati samostalnu listu. »Takve odredbe su neozbiljno urađene, jer tko ide na izravne izbore ima jedan posto za listu, a ovdje je potrebno 25 posto. To je veliki problem«, smatra Ivanković.

Ivanković nije htio otkrivati koga bi elektori okupljeni oko »Pučke kasine 1878.« mogli poduprijeti te je dodao kako u tom smislu vode pregovore.

ANIKO MUŠKINJA-HEINRICH, DRŽAVNA TAJNICA U MINISTARSTVU ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

Neosnovana je svaka sumnja

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini izrazio je zabrinutost zbog toga što do 17. svibnja nije bilo poznato koliko ima potvrđenih elektora za izbore za Nacionalno vijeće hrvatske nacionalne manjine, odnosno što Ministarstvo za ljudska i manjinska prava nije objavilo popis elektora, te je izrazio sumnju da to otvara prostore za manipulacije. Državna tajnica u ovom Ministarstvu *Aniko Muškinja-Heinrich* kaže za Hrvatsku riječ kako je neosnovana svaka sumnja da je u svezi s popisom elektora bilo manipulacija te da su prihvaćene samo prijave podnesene u zakonskom roku, a da su podnositelji prijave u kojima je bilo nepravilnosti, u skladu sa Zakonom o općem pravnom postupku, pozvani otkloniti uočene nepravilnosti te da će po otklanjanju nepravilnosti i oni biti stavljeni na popis i bit će pozvani na elektorsku skupštinu koja se održava 6. lipnja u Subotici.

»Prema Zakonu o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava obavlja sve poslove organiziranja i provođenja izbora za članove nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Srbiji«, kaže Aniko Muškinja-Heinrich. »Nakon što je konstatirano da će hrvatska nacionalna manjina svoje nacionalno vijeće birati posrednim putem, na elektorskoj skupštini, Ministarstvo je, u skladu sa Zakonom, u sredstvima javnog informiranja objavilo datum i mjesto održavanja elektorske skupštine, s javnim pozivom svim potencijalnim elektorima da blagovremeno podnesu pismene prijave za sudjelovanje u elektorskoj skupštini. Rok za podnošenje pismenih prijava je bio 7. svibnja, odnosno 30 dana prije dana održavanja izbora. U javnom pozivu je stajalo i kako će Ministarstvo uputiti poziv na elektorsku skupštinu svim elektorima čije prijave budu podnesene u skladu sa Zakonom. Iako obveza objavljivanja popisa potvrđenih elektora nije predviđena zako-

nom, Ministarstvo je nakon pregleda podnesenih prijava sastavilo popis elektora hrvatske nacionalne manjine i 17. svibnja ga objavilo na sajtu <http://izbori.ljudskaprava.gov.rs/>. Osim navedenog, Ministarstvo je svakom elektoru uputilo i pismeni poziv da prisustvuje elektorskoj skupštini, koja će biti održana 6. lipnja u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici. Uz poziv je dostavljena i Instrukcija za provođenje elektorske skupštine. Podrazumijeva se da je neosnovana svaka sumnja da je u vezi s popisom elektora hrvatske nacionalne manjine bilo manipulacija, a razlog zbog koga je između posljednjeg dana za podnošenje prijave i dana pozivanja elektora na skupštinu proteklo navedeno vremensko razdoblje, isključivo je potrebno vrijeme za provjeru formalne ispravnosti velikog broja podnesenih elektorskih prijava.«

Na pitanje je li omogućeno da se i nakon zakonskog roka od 7. svibnja prikuplja veći broj dopunskih potpisa za pojedine elektore, Aniko Muškinja-Heinrich kaže: »Elektorske prijave nisu se 'prikupljale', već su se podnosile, što znači da je Ministarstvo bilo u obvezi postupati po pravilima iz Zakona o općem upravnom postupku, odnosno cijeniti, između ostalog, jesu li podnesene u roku ili ne. U skladu sa zakonom, elektorske prijave podnesene nakon zakonskog roka (nakon 7. svibnja 2010. godine) tretirane su kao neblagovremene. Elektorske prijave koje su podnesene u roku, a nisu potpune, Ministarstvo obrađuje prema načelima i pravilima Zakona o općem upravnom postupku, i poziva podnositelje da otklone uočene nepravilnosti. Nakon otklanjanja nedostataka, i ovi se elektori stavljaju na popis i pozivaju se radi prisustva na skupštini 6. lipnja.«

Odgovarajući na pitanje jesu li time dovedeni u neravnopravan položaj oni koji su do zakonskog roka predali potpune elektorske prijave sa 100 potpisa, Aniko Muškinja-Heinrich kaže kako, budući da Ministarstvo nije prihvatilo neblagovremeno podnesene elektorske prijave (one koje su podnesene nakon 7. svibnja), elektori čije su elektorske prijave potvrđene »nisu u neravnopravnom položaju u odnosu na bilo koga, ni po ovoj, a ni po drugoj osnovi«.

**SPISAK ELEKTORA ZA ELEKTORSKU SKUPŠTINU ZA IZBOR ČLANOVA NACIONALNOG VIJEĆA
HRVATSKE NACIONALNE MANJINE OBJAVLJEN NA SAJTU MINISTARSTVA ZA LJUDSKA
I MANJINSKA PRAVA REPUBLIKE SRBIJE, 19. SVIBNJA, www.izbori.ljudskaprava.gov.rs**

1	Andrija	Adin	Apatin	64	Karlo	Logo	Sombor
2	Lajčo	Alaga	Subotica	65	Antun	Lulić	Subotica
3	Andrija	Anišić	Subotica	66	Antun	Lučić	Subotica
4	Dejan	Balažević	Subotica	67	Ivica	Mamužić	Subotica
5	Petar	Balažević	Subotica	68	Mata	Matarić	Sombor
6	Lazar	Baraković	Subotica	69	Josip	Mihajlić	Pančevo
7	Slaven	Bačić	Subotica	70	Zlatko	Načev	Sremska Mitrovica
8	Martin	Bačić	Subotica	71	Neven	Orčić	Subotica
9	Andrija	Bašić Palković	Subotica	72	Mirko	Ostrogonac	Subotica
10	Toni	Bedalov	Subotica	73	Josip	Pavlović	Šid
11	Marko	Bender	Stara Pazova	74	Željko	Pakledinac	Bač
12	Marijan	Biščan	Novi Sad	75	Željko	Pančić	Subotica
13	Manuel	Božan	Sombor	76	Slavko	Parać	Subotica
14	Pavao	Borovac	Sombor	77	Mirko	Paulić	Ruma
15	Antun	Borovac	Sombor	78	Petar	Pašić	Sombor
16	Tomislav	Bošnjak	Sombor	79	Kata	Pelajić	Bač
17	Adam	Budinčević	Subotica	80	Snežana	Periškić	Sombor
18	Ivan	Budinčević	Subotica	81	Ivana	Periškić	Sombor
19	Tome	Vojnić	Subotica	82	Zvonimir	Perušić	Subotica
20	Josipa	Vojnić Tunić	Subotica	83	Olga	Perušić	Subotica
21	Ines	Volarić	Ruma	84	Vesna	Petreš	Subotica
22	Ana	Vrbanec	Beograd	85	Katarina	Petrović	Sremska Mitrovica
23	Ivica	Vrdoljak	Šid	86	Damir	Pismestrović	Sremska Mitrovica
24	Mario	Vrselja	Sremska Mitrovica	87	Vesna	Prčić	Subotica
25	Dragan	Vujević	Subotica	88	Marija	Radoš	Sombor
26	Lajčo	Vujković Bukvin	Subotica	89	Petar	Pifat	Novi Sad
27	Ivan	Vukmanov Šimokov	Subotica	90	Petar	Rudinski	Subotica
28	Kristina	Vukov	Subotica	91	Dujo	Runje	Subotica
29	Ilinka	Vukoja	Subotica	92	Aleksandar	Sabo	Sombor
30	Ivan	Vučinac	Subotica	93	Darko	Sarić Lukendić	Subotica
31	Josip	Gabrić	Subotica	94	Stipan	Silađev	Bač
32	Martin	Gabrić	Subotica	95	Siniša	Skenderović	Subotica
33	Miroslav	Galar	Ruma	96	Marin	Skenderović	Subotica
34	Mato	Groznic	Stara Pazova	97	Blaško	Stantić	Subotica
35	Slaven	Dulić	Subotica	98	Stanislava	Stantić Prčić	Subotica
36	Stipan	Dulić	Subotica	99	Ivan	Stipiće	Subotica
37	Suzana	Dulić	Subotica	100	Ivan	Stipiće	Subotica
38	Davor	Dulić	Subotica	101	Gabrijela	Sudarević	Subotica
39	Krunoslav	Đaković	Sremska Mitrovica	102	Zvonko	Tadijan	Apatin
40	Miroslav	Evetović	Subotica	103	Vjekoslav	Tajm	Sremska Mitrovica
41	Marko	Žagar	Sremska Mitrovica	104	Blaško	Temunović	Subotica
42	Vesna	Zelenika	Sombor	105	Grgo	Tikvicki	Subotica
43	Gojko	Zeljko	Sombor	106	Krešimir	Tkalac	Novi Sad
44	Josipa	Ivanković	Subotica	107	Adam	Tubić	Sombor
45	Josip	Ivanković	Subotica	108	Marin	Turkalj	Sombor
46	Nevenko	Ivković Ivandekić	Subotica	109	Anica	Čačić	Stara Pazova
47	Marinko	Jadrijević	Subotica	110	Ivan	Ušumović	Subotica
48	Mario	Jakšić	Senta	111	Dara	Filipović	Bač
49	Lozika	Jaramazović	Subotica	112	Josip	Hakač	Stara Pazova
50	Ivan	Karan	Sombor	113	Josip	Hodak	Šid
51	Ivan	Karačić	Irig	114	Josip	Horvat	Subotica
52	Sandra	Kvala	Subotica	115	Pero	Horvacki	Subotica
53	Tome	Kopilović	Subotica	116	Ivan	Cingeli	Sremska Mitrovica
54	Andrija	Kopilović	Subotica	117	Ljiljana	Čikoš	Subotica
55	Stanko	Krstin	Novi Sad	118	Marijana	Čović	Subotica
56	Verica	Kujundžić	Subotica	119	Zoran	Čota	Sombor
57	Petar	Kuntić	Subotica	120	Slavko	Džolić	Subotica
58	Renata	Kuruc	Apatin	121	Vjekoslav	Šarčević	Subotica
59	Zdenko	Lanc	Ruma	122	Marija	Šeremešić	Sombor
60	Josip	Laslo	Sombor	123	Damir	Šeremešić	Sombor
61	Marko	Leko	Subotica	124	Marinko	Šimić	Subotica
62	Tamara	Lerić	Sombor	125	Dario	Španović	Sremska Mitrovica
63	Miroslav	Lečer	Beograd	126	Marin	Šuvak	Sombor

HRT ne bi smio biti ničija transmisija

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Dobitnik najviše nagrade hrvatskog novinarstva za TV emisiju »Marija Jurić Zagorka«, koju dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo, za 2009. godinu je dugogodišnji novinar i urednik HTV-a Goran Rotim, rođeni Subotičanin koji od studentskih dana živi i nadasve uspješno djeluje u Zagrebu. Svoju drugu »Zagorku«, prva je bila 1998. godine za dokumentarni film »Mađarska – gulaš za Europu«, ovoga je puta zaslužio za uređivanje vanjskopoličkog magazina »Paralele«, koji već drugu godinu radi skupa s kolegicom *Moranom Kasapović*. Uz čestitke za još jednu vrijednu nagradu struke, povod za intervju je i Rotimova kandidatura za mjesto ravnatelja Hrvatske radiotelevizije.

HR: Krovno tijelo hrvatskog novinarstva, Hrvatsko novinarsko društvo, dodijelilo vam je nagradu Marija Jurić Zagorka za najbolju TV emisiju u kategoriji televizijskog novinarstva u protekloj 2009. godini. Što za vas znači ponovno dobivanje ove prestižne novinarske nagrade?

Nagradu hrvatskog novinarskog društva u kategoriji televizijskog novinarstva dobio sam skupa s kolegicom *Moranom Kasapović*, za produkciju vanjskopoličkog magazina *Paralele*, koja se i u drugoj sezoni emitiranja pokazala kao uspješna, kvalitetna i društveno relevantna emisija. Očito je da smo uspjeli pogoditi dobitnu formulu obrađujući vanjskopoličke teme koje su i povezane s unutarnjim i vanjskopoličkim temama u Hrvatskoj. Lijepo je ponovno, nakon 1998. godine, dobiti najvišu novinarsku nagradu za TV novinarstvo koja postoji u Hrvatskoj, jer ipak je to hrvatski Pulitzer za našu televizijsku produkciju i predstavlja daljnji poticaj u mom profesionalnom televizijskom angažmanu.

HR: Dobivanje nagrade, poput naziva vaše emisije, »paralelo« vas stavlja u prvi plan medijske pozornosti zbog vaše kandidature za mjesto glavnog ravnatelja HRT-a, u trenutcima kada je već nekoliko izbornih natječaja neuspješno završilo i Hrvatska još uvijek nema prvoga čovjeka naci-

onalne televizijske kuće. Kako Vi, iz pozicije jednog od ozbiljnjih kandidata za mjesto glavnog ravnatelja HRT-a, gledate na trenutnu situaciju u svojoj matičnoj televizijskoj kući?

Trenutačno stanje za našu firmu je loše, HRT je bez glavnog ravnatelja i ravnateljstva sa stalnim mandatom i ne može zagaziti u promjene koje su nužne i koje čekaju onoga tko bude izabran na mjesto prvoga čovjeka nacionalne TV i radijske kuće u sljedeće četiri godine. Stanje se iskomplikiralo, prije svega u financijskom smislu i činjenici kako je država pred donošenjem novoga zakona o HRT-u, pod egidom usklađivanja zakonodavstva sa zahtjevima Europske Unije, što je samo dijelom točno. Jer, obveza je prilagoditi zakon o HRT-u (poglavlje 8), u smislu nekih odredaba koje se tiču tržišnog natjecanja i zbog tog razloga se i zakon mora mijenjati. Od toga se krenulo, ali se usput izrodilo i mnogo drugih stvari koje s ovom osnovnom svrhom nemaju nikakve veze. Pa se tako išlo mijenjati način upravljanja i izbora ključnih tijela za rad HRT-a, te omjera svih onih koji od rada za ovu kuću osiguravaju vlastitu egzistenciju. Riječ je ponajprije o neovisnim audio-vizuelnim producentima, glazbenim stvarateljima i mnogim drugim kategorijama djelatnika koji dobivaju određeni postotak od pristojbe HRT-a koju plaća 1,1 milijuna građana Hrvatske.

HR: Dva ste se puta kandidirali na natječaj za izbor glavnog ravnatelja i oba puta je natječaj poništen, jer niti jedan kandidat nije dobio potreban broj glasova za izbor. Kakva je trenutna situacija i hoćete li se i treći put kandidirati?

Prvi put na drugom natječaju za izbor glavnog ravnatelja dobio sam jedan glas od 10 vijećnika, a drugi put na ovom trećem natječaju, koji je nedavno neuspješno okončan, dobio sam pet glasova od 9 vijećnika koji su odlučivali o izboru budućeg prvoga čovjeka nacionalne televizije, što je za mene osobno veliki napredak i poticaj da nastavim dalje. Nominalno, vijeće sada

broji deset članova, a izbor jedanaestog člana trenutačno blokira vladajuća većina u Hrvatskom saboru, pa bi sljedeći, četvrti natječaj za izbor glavnog ravnatelja trebao biti kada ga vijeće HRT-a odluči ponovno raspisati. Običaj je bio, u prijašnjim sličnim situacijama, raspisati novi natječaj na sjednici na kojoj bi se dogodio neuspješni izbor, ali kako je ovo već treći neuspješni pokušaj, ovoga puta su osjetili vlastitu odgovornost i odlučili su na sljedećoj sjednici, koja bi trebala biti održana 24. svibnja, raspravljati o svom djelovanju i mogućnosti raspisivanja četvrtog natječaja, ali to još uvijek nije sigurno. A problem je i što aktualnom v.d. vodstvu istječe mandat 8. lipnja, pa se u svezi s tim mora nešto što prije poduzeti. Mislim da bi bilo šteta truda koji sam do sada uložio, i koji je dao rezultata kod dobivanja glasova vijećnika, te uz potporu koju sam dobio od ljudi iz kuće na Prisavlju broj 3, a i izvan nje, u ovom trenutku odustati od još jednog kandidiranja za mjesto glavnog ravnatelja HRT-a.

HR: Možete li čitateljima Hrvatske riječi otkriti dio onoga što ste, u svom elaboratu kandidature na mjesto glavnog ravnatelja, prezentirali vijeću HRT-a?

Moj plan rada i razvoja HRT-a u mandatnom razdoblju do 2013. godine svodi se u načelu u jednu rečenicu, koja glasi: »proizvodnja i prodaja kvalitetnih programa na svim medijskim platformama«. Bez toga, bio izabran ja ili netko drugi, mislim da HRT nema budućnosti. Kvaliteta je pala, ali još uvijek postoji, no nema prodaje, a prodaja je osnova rada kako na televiziji, tako i na radiju i konačno na internetu. Marketinški prihod je pao s negdašnjih 410 milijuna kuna na lanjskih 210 milijuna kuna, što je nedopustivo i zbog toga bi netko morao odgovarati. To se u svakom slučaju mora odmah promijeniti, uz to kuću čeka i restrukturiranje, uz koje se uvijek koristi i epitet bolno. Činjenica je kako je na HRT-u uposlreno 3670 ljudi i kako u mnogim sektorima postoji višak uposlenika. U svojim prezentacijama sam naglasio kako ne mogu tvrditi je li

višak 670 i 1670 ljudi, ali bi se to trebalo utvrditi u najkraćem mogućem roku i u jednoj normalnoj, transparentnoj zakonskoj proceduri uz dijalog sa socijalnim partnerima tj. sindikatima. Ciljevi budućeg rada i ustroja na nacionalnoj televiziji i radiju, u sljedeće četiri godine, ali i duže od toga, moraju biti jasno definirani, jer bez toga se ne može nesmetano krenuti na taj put.

HR: Prema brojnim anketama gledanosti u posljednje vrijeme, čini se kako HRT-ove pojedine emisije i programi koji se emitiraju u udarnim terminima gube bitku s rivalskim TV postajama. Je li problem u nedostatku kvalitetnih kadrova?

Ima više nego dovoljno kvalitetnih i stručnih kadrova, no tu se problem ogleda u dvjema stvarima. Jedna je kvaliteta programa koju mogu dizati stručni ljudi na ključnim pozicijama u zajedničkoj suradnji svih uposlenih djelatnika. To mora biti orijentir i mora se postaviti teza: »Što ja mogu učiniti za kuću, a ne što ona može učiniti za mene«, što je bio slučaj u posljednje 54 godine na TV-u, odnosno 84 godine na radiju. Taj radikalni zaokret sukladan modernim tržišnim vremenima se mora postaviti na taj način. S druge strane, na pitanje gubi li HRT tržišnu utrku s takozvanom konkurencijom, odgovor bio mogao biti dvojak. I da i ne. Kolegama iz konkurencije su jedino bitni marketinški rezultati gledanosti u populaciji od 18 do 40 godina starosti, što je izravno vezano uz prodaju oglašnog prostora i animiranje oglašivača, dok je i nama, naravno, to bitno,

*Po drugi put u profesionalnoj novinarskoj karijeri dobitnik najveće hrvatske nagrade za TV novinarstvo * Na posljednjem, trećem po redu neuspješnom natječaju za izbor glavnog ravnatelja HRT-a osvojio 5 glasova * Diplomacija je završeno poglavlje*

ali su nam bitne i sve druge skupine gledatelja. Jer naš target je cijela Hrvatska, a naš signal se može pratiti gotovo u cijelom svijetu, izuzev srednje i južne Afrike, uključujući pokrivenost i u Australiji, Americi i većem dijelu Azije.

HR: Sukladno nazivu vaše emisije »Paralele«, kako biste komentirali jednu malu paralelu između HRT-a i britanskog BBC-a, naravno samo u konkretnim segmentima obavljanja posla javnog, nacionalnog medijskog servisa?

Što se tiče BBC-a, on je uzor mnogima u Europi i treba biti, što je posve razumljivo. Od ovog britanskog medijskog giganta posuđujem samo njihovu krilaticu: »fewer, bigger, better«, koju je definirao njihov odjel za strateško planiranje kao smjer u kojemu BBC kreće u sljedećih nekoliko godina. Jer, i BBC je zahvatila recesija u posljednjih nekoliko godina i oni su primorani učiniti određene korake u sanaciji. S druge strane, BBC je sustav koji ima godišnji prihod od 6 milijardi funti, što prevedeno u naše okvire iznosi skoro pola proračuna države Hrvatske, pa je u tom smislu iznimno teško na bilo koji način uspoređivati se. Glede rada javnog medijskog servisa HRT jest i mora biti bolji servis nego što je to danas građanima Republike Hrvatske i svima onima koji nas gledaju u okruženju. HRT mora jednostavno biti lider, i u tom smislu može i mora promijeniti svoje ponašanje. Po meni bi to bilo manje licencnog programa, a više domaćih kreativnih ideja i sadržaja.

Odmah da naglasim kako nisam protiv sapunica, njih treba i dalje biti, ali uz veći stupanj angažiranosti i upošljavanja tehničkih kapaciteta sustava HRT, te suradnju na komercijalnoj osnovi s kreativnim kadrovima koji na takvim sapunicama rade u vanjskim produkcijama. Puno više dokumentarnog i igranog programa, i znakovito više koprodukcija, kako s javnim, tako i s komercijalnim sustavima unutar Europe i svijeta. Sve je to dio strategije koja će se morati primjenjivati u budućnosti, naročito kroz dvije godine kada bi Hrvatska trebala postati dijelom ujedinjene Europe, a HRT biti jedna od 28 takvih javnih, nacionalnih medijskih servisa.

HR: Program HRT-a je iznimno gledan u Srbiji, i to ne samo među hrvatskim stanovništvom, i prema mnogim anketama spada u iznimno relevantan izvor medij-

skih informacija na ovim prostorima, no čini se kako Hrvati s ove strane Dunava nemaju baš previše medijskog prostora u emisijama Hrvatske radiotelevizije.

O konkretnim temama i povodima za te i takve teme ne bih ovdje raspravljao, ali na žalost ili na sreću, u Bosni je mnogo više povoda za rasprave, nego što ih ima u Vojvodini. Što se tiče gledanosti HRT-a u zemljama neposrednog okruženja, naši su programi na drugom ili trećem mjestu gledanosti u Srbiji, BiH, Sloveniji, Makedoniji, Crnoj Gori, što je velika stvar, uzimajući u obzir okolnost kako, primjerice, u Sloveniji i Makedoniji, hrvatski jezik nije baš izjednačen s razumijevanjem domicilnog jezika, kao što je to slučaj u ostalim bivšim republikama zajedničke države. Sve to nam govori kako se svi ovi podaci moraju i trebaju adekvatno iskoristiti u bliskoj budućnosti razvoja sustava HRT-a, kako u marketinškom, tako i u svakom drugom smislu.

HR: Sve se više govori o ponovnom pokretanju još jednog, trećeg programa HRT-a. Možete li nam reći nešto više o tom projektu vaše televizijske kuće?

Postoji namjera pokretanja trećega programa koji bi bio kanal na kojemu bi se emitirale vijesti i informativni program, a sve je to sada u sklopu strategije digitalnog razvoja Republike Hrvatske koji je donijela Vlada, definirano usvajanjem dva multipleksa (A i B), a upravo multipleks A bi sa svoja tri digitalna kanala otvorio prostor Hrvatskoj televiziji za pokretanje tri specijalizirana kanala, dok bi ostatak išao na slobodno tržište, što znači da bi u budućnosti medijski etar Hrvatske imao desetak televizijskih kanala uključujući i javne i komercijalne televizijske kuće.

HR: S televizijskih tema, vratimo se na tren u diplomatske vode u kojima ste nekoliko godi-

na vrlo aktivno sudjelovali na ovim našim prostorima i potom se ponovno vratili novinarstvu. Spada li diplomacija u »zaključeno poglavlje« vaše profesionalne karijere, ili možda budućnost donosi novi nastavak?

Ne mislim se vraćati u diplomaciju i to poglavlje moga života je završeno. Bilo je lijepo, trajalo je dvije godine, od toga četiri predivna mjeseca u Subotici u konzulatu koji sam 14. siječnja 2000. godine i osobno otvorio i započeo rad u njemu. Toj priči je kraj. Uz diplomaciju, imao sam još jedan životno-profesionalni angažman izvan novinarske profesije kojom se bavim cijeloga života. Bilo je to 2007.-2008. godine, kada sam u Atlantic grupi, privatnoj hrvatskoj multikompaniji koja se bavi proizvodnjom hrane i dodataka hrani, obavljao dužnost generalnog tajnika, a zapravo je to mjesto direktora korporativnih komunikacija. I jedno i drugo iskustvo mi je bilo vrlo dragocjeno za nastavak mog daljnjeg profesionalnog angažmana u novinarskoj profesiji, jer sam imao prilike izravno uvidjeti kako iznutra funkcioniraju državni i poslovni sustavi, što je, primjerice, izuzetno korisno u ovoj kandidaturi za mjesto glavnog ravnatelja HRT-a.

HR: Na koncu, koliko je po vašem mišljenju važno da osoba koja se kandidira za mjesto glavnog ravnatelja nacionalne televizijske i radijske kuće, bude iz redova novinarske struke, a ne iz upravljačkih struktura?

Često se u ovim našim prisavskim krugovima provlači teza da glavni ravnatelj ne bi trebao biti novinar, niti bilo koja osoba iz reda kreativnih zanimanja, nego bi to trebao biti menadžer koji će isključivo upravljati cijelim sustavom i neće se, niti po zakonu, miješati u program. Ako se vrh HRT-a doživljava kao transmisija države koja će provoditi naloge države ili ekonomski zainteresiranih skupina, onda su ti ljudi u pravu. Ja to ne vidim tako, jer onaj tko će iskreno i pošteno voditi ovu kuću u boljem smjeru ne smije biti ničija transmisija, izuzev transmisija interesa publike za koju postojimo i radimo, te zaposlenika HRT-a, koji u dobroj vjeri trebaju stvarati najbolji program u Europi. Zagovaram da je dobro da ta osoba bude novinar ili redatelj, ili bilo koji drugi čovjek iz branše koji itekako dobro poznaje sustav kuće i koji itekako dobro zna kako se taj finalni proizvod stvara. Za mene je to jednostavno neodvojivo jedno od drugoga, jer je riječ o proizvodu koji se prvo mora kvalitetno stvoriti, a potom i prodati.

Novinar i diplomat

Goran Rotim je rođen 2. srpnja 1969. godine u Subotici, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je sociologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i završio tečaj na Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske. Od 1999. do 2000. godine, bio konzul-savjetnik u Generalnom konzulatu RH u Subotici, a od 2000. do 2001. godine obnašao je dužnost glasnogovornika Ministarstva vanjskih poslova RH u rangu ministra-savjetnika.

Novinarsku karijeru započeo je još 1983. godine kao vanjski suradnik Subotičkih novina i Radio Subotice, a s raznovrsnim profesionalnim angažmanima u Hrvatskoj radio televiziji započeo je još prije gotovo dva desetljeća. Od 2004. do 2007. godine obnašao je dužnost zamjenika glavnog urednika Informativnog programa HTV-a. Urednik je vanjskopolitičkog magazina »Paralele«.

U NOVOM SADU OTVOREN 77. MEĐUNARODNI POLJOPRIVREDNI SAJAM

Sva najnovija dostignuća na jednom mjestu

Recesija je izgleda učinila svoje, pa su i pokraj sniženih cijena ulaznica hale u prva tri dana bile poluprazne, iako je više od 1300 izlagača iz zemlje i inozemstva izložilo sve ono što je tehnološki vrh agrarne proizvodnje i mehanizacije danas

U subotu, 15. svibnja, otvorene su kapije 77. međunarodnog poljoprivrednog sajma u Novom Sadu, jednog od najznačajnijih i najvećih poljoprivrednih sajmova u jugoistočnoj Europi.

Ovaj veliki agrobiznis događaj u regiji svečano je otvorio predsjednik Vlade AP Vojvodine dr. *Bojan Pajtić*: »Poljoprivreda je tvornica koja radi 365 dana godišnje, pod otvorenim nebom, izložena ćudima klime i nepredvidivosti tržišta. Izazovi svjetske krize znače samo da moramo ići u korak s novim tehnologijama, da brzo i učinkovito usvajamo standarde proizvodnje koji će nam osigurati nova tržišta i omogućiti da naš poljoprivrednik ostvari zaradu. Ponosan sam što su Vojvodina i Srbija danas središte zbivanja u poljoprivredi. Pokazat ćemo da je moguće na principima socijalne pravde ostvariti brz agrarni razvoj po modelu zajedničke agrarne politike zemalja Europske Unije. Ovdje nastupaju i izlagači iz Hrvatske, Bosne, Slovenije, jer se trudimo na zgarištu jednog rata, vjerujem posljednjeg u Europi, graditi nove, iskrene i prijateljske veze i svestranu suradnju«, rekao je Pajtić.

MAĐARSKA, ZEMLJA PARTNER

Međunarodni poljoprivredni sajam ove godine po prvi put ima i zemlju partnera, Mađarsku, s kojom Srbija ima dobru suradnju i značajne kontakte, i koja »podržava nastojanja Srbije usmjerena prema integraciji u europske i euroatlanske institucije«, istaknuo je ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Mađarske *Jozsef Graf*. Sljedeće godine zemlja partner bit će Portugal.

Iako ovaj sajam predstavlja središnje dešavanje u ovoj gospodarskoj grani, s velikim brojem izlagača, kako onih starih, tako i novih, ipak su sajamske hale u prva tri dana bile poluprazne, kad je riječ o posjetiteljima. Jesu li tome pridonijeli loši vremenski uvjeti ili odjek prošlogodišnje recesije, nije poznato, ali primjetno je da i

pokraj smanjenih cijena ulaznica (400 dinara) u odnosu na prošlu godinu i raznolike ponude posjetitelja uglavnom šecu i kupuju sitnice.

Na 70.000 četvornih metara izloženog prostora posjetiteljima će se do subote, 22. svibnja, predstaviti više od 1300 izlagača iz zemlje i inozemstva, proizvođači poljoprivredne mehanizacije, prehrambenih proizvoda, uzgajivači najkvalitetnijih grla stoke, kao i zastupnici renomiranih kompanija. I ove godine veliki broj izlagača došao je iz BiH, Slovenije, Austrije, Indonezije, Crne Gore...

U organizaciji Hrvatske gospodarske komore ove godine na sajmu izlaže ukupno 16 tvrtki i to: Bomark doo, Euclid, Tehnotrade, Borovo, Srtaža plastika, IPK Tvornica ulja, Kutjevo, Mardešić,

vali na sajmu. Prethodnih je godina došlo do suradnje i sklapanja dogovora pa zato i dolaze ponovno, tako da se postojeća suradnja dodatno produbljuje«, kaže *Jelena Radić* iz HGK.

POTICAJI I KREDITI

Vanjski dio sajma zauzimaju traktori, kombajni i drugi poljoprivredni strojevi. »S obzirom da je kiša i veoma hladno, uglavnom dolaze ljudi koji doista žele nešto kupiti«, kaže *Tomislav Protulipac*, regionalni menadžer prodaje tvrtke MasFergAgro. »Situacija je ove godine optimistična, jer je država izašla u susret subvencijom za traktore snage do 160 konja, tako da je u toj oblasti veliko zanimanje, kao i za priključne strojeve, gdje također postoji subvencija

i da je cijena poljoprivrednih proizvoda pala tako da je država, osim subvencijama, poljoprivrednicima izašla u susret i subvencioniranim kreditima na razdoblje od 5 godina, gdje 40 posto kredita ide na teret države.«

»Veliko zanimanje za naše proizvode, koji svoj put pronalaze do korisnika diljem svijeta, vlada i na ovom sajmu, a iskustva krajnjih korisnika su nam dragocjena za unapređenje našeg asortimana i kvalitete. Prva polovica godine donijela nam je pozitivne trendove poslovanja, a naša tendencija da postanemo vodeći u metalnoj industriji u regiji polako se ostvaruje, i ovaj sajam će sigurno pridonijeti našim težnjama«, kaže *Neven Savić*, direktor sektora financija i komercijale u Fabrici kotrljajućih ležajeva i kardana iz Temerina, koja

LN put do zdravlja, Franck, Adria, CSB System. »Ove godine izlažemo na 200 četvornih metara sa 16 tvrtki, što nas je ugodno iznenadilo s obzirom na recesijsku godinu. Odziv tvrtki je velik, imamo i starih tvrtki, koje već u Srbiji imaju svoja predstavništva i svoje distributere, a na ovaj način žele pokazati kako su jaki i da opstaju, i nekih novih tvrtki koje prvi put izlažu. Tvrtke otvaraju poslovnice, što pokazuje kako ima rezultata, jer da ih nema ne bi se ponovno pojavljiva-

države u iznosu do 500.000 dinara. Postoji interes i za velike strojeve, kao što su traktori koji imaju preko 160 konja i kombajni koji ne podležu subvenciji. Ali ljudi su jako rezervirani glede ovih subvencija, jer nisu sigurni da će se obećano i realizirati. Mi to podržavamo, jer je društvo uvoznika mehanizacije uz potporu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uspjelo to dogovoriti, a rezultate ćemo vidjeti kada sajam prođe. Činjenica je da recesija još postoji

je jedna od tradicionalnih i uspjeha izlagača, i koja je i ove godine prisutna na sajmu.

Svečanom otvaranju nazočili su još i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede *Saša Dragin*, gradonačelnik Novog Sada *Igor Pavličić*, direktor Novosadskog sajma *Goran Vasić*, ministri poljoprivrede iz devet zemalja, među kojima i hrvatski ministar *Petar Čobanković*.

Ankica Jukić-Mandić

Bez talasanja, molim

Premda je u javnosti u posljednje vrijeme nerijetko bilo riječi o nezadovoljstvu članstva, sumnji u ispravno trošenje novca i dobro vođenje HKC-a »Bunjevačko kolo«, te se stoga očekivalo da to bude i predmetom ozbiljne rasprave na sjednici Skupštine ovog kulturnog centra, (ne)nadano je izostalo preispitivanje rezultata rada, a aktualnom je vodstvu dana potpora.

Zapravo, čule su se kritike, ali na račun Nadzornog odbora, koji je ukazao na niz propusta i nepravilnosti u radu. Izvješće Nadzornog odbora nije usvojeno, a na koncu, pod posljednjom točkom sjednice »razno«, donesena je odluka o smjeni ovoga tijela.

GUBITAK I NEPLAĆENI RAČUNI

U izvješću Nadzornog odbora navodi se kako je »Bunjevačko kolo« po završnom računu prošle godine poslovalo s 5 milijuna dinara gubitka, te da još oko milijun dinara duguje na ime neevidentiranih i neisplaćenih obveza poput neplaćenog poreza na dohodak građana, izdataka za usluge čišćenja, neplaćenih naknada za voditelje folklornih grupa, četiri mjeseca neplaćene kamate za kredit, i slično. U izvješću se ukazuje na neracionalno trošenje novca u posljednjih godinu dana prema kojemu je za telefonske račune plaćeno 750 tisuća dinara, za reprezentaciju je potrošeno skoro milijun, ugostiteljske usluge su koštale 1,5 milijuna dinara, a konsalting usluge 1,2 milijuna dinara. Također se navodi kako nije obavljen popis inventara za prošlu godinu, te se i ne zna stvarno stanje imovine, obveza i potraživanja. Primjerice, nepopisani su elementi nove kuhinje čija je vrijednost 790 tisuća dinara, i koja je, uzgred budi rečeno, kupljena bez odluke Upravnog odbora. U inventuri nema ni dva laptopa, koji su inače kupljeni po dvostruko većoj cijeni od realne, te nije popisano oko 100 naslova knjiga, stvari nabavljene putem kompenzacije, itd. Zbog neisplaćenih računa »Kolo« je nekoliko puta bio isključen telefon, a račun je bio u blokadi zbog tužbi vjerovnika. Nadzorni odbor je tražio da se u

Umjesto preispitivanja rezultata rada i trošenja novca, Nadzornom odboru izglasovano nepovjerenje

prostorijama Centra zabrani prodaja pića koje se kupuje novcem Centra, te ukazao kako naknada za izdavanje pozornice nije utvrđena u fiksnom iznosu.

»Kada smo prije dvije, tri godine ukazali da nije dobro što u jednoj osobi imamo voditelja folklora, Dužijance, Prela, izvršnog direktora koji još sam potpisuje račune i ima pravo plaćanja elektroničkim putem, pa molim vas, Upravni odbor je trebao odmah sagledati da to nije u redu. Zbog toga je vjerojatno i došlo do ovakvog stanja, ali i zbog neiskustva i brzopletosti. Stoga, po ocjeni Nadzornog odbora, Upravni odbor ne može dobiti pozitivnu ocjenu nego se mora restrukturirati, napraviti novi raspored, kako ne bi bilo sve skoncentrirano u jednoj osobi. Ovo izvješće je utemeljeno na dokumentaciji koju smo imali na raspolaganju, ali moram reći kako nismo dobili niti sve odgovore, niti svu dokumentaciju«, rekao je predsjednik Nadzornog odbora *Pajo Đurasević*.

ARGUMENTIRANE OPTUŽBE ILI POLITIČKI PAMFLET

Reagirajući na izvješće, član Skupštine HKC-a *Lazo Vojnić Hajduk* iznio je kako je Đurasević nesposoban raditi posao koji mu je povjerila Skupština, da unosi nepotrebnu diskusiju i nemir, te zatražio da neki drugi Nadzorni odbor napravi »dobronamjerno« izvješće.

»Đurasević nije niti jednim argumentom, niti jednim dokumentom rekao što je nepravilno urađeno. Spominje *Davora Dulića* iz nezam kojih razloga, pa nije Davor Dulić odgovoran za ono što se događa u Bunjevačkom kolu, nego Upravni odbor. Sva ova priča čini mi se kao politički pamflet. On je (Đurasević) dobio možda određeni zadatak da nešto uradi, nešto kaže nekome i unese neki nemir i nepotrebnu diskusiju. Sve to ukazuje na diletantizam, čovjek jednostavno nije sposoban raditi posao koji je dobio od ove skupštine. Predlažem da ova skupština nađe načina da se okane takvih ljudi koji unose nered, nemir, jer on ne zna gdje se nalazi, on zaboravlja da je ovo jedno amatersko društvo. Predlažem da ova skupština nađe načina da preispita valjanost rada Nadzornog odbora, predlažem da se ne usvoji ovo izvješće, pa nek onda neki drugi nadzorni odbor napravi izvješće koje je relevantno i dobronamjerno. Van pameti je bilo da Đurasević, kao predsjednik Nadzornog odbora, nije stupio u kontakt s upravom i tražio obrazloženje za određene nejasnoće, koji su se vjerojatno i pojavile. Mislim da je to nekorektno i da treba podnijeti određene sankcije, a najbolje da podnese ostavku«, rekao je Vojnić Hajduk.

SMJENA POD TOČKOM RAZNO

Član Skupštine *Josip Ivanković* pitao je što je jamstvo za vraćanje

kredita, te rekao kako nije korektno napadati Đurasevića zato što »kaže da ne evidentiramo obveze, ne obračunavamo porez, pravimo kriminal. Dajmo to popraviti, za to je svakako kriv Upravni odbor.« *Alojzije Stantić*, međutim, smatra da se »rad Nadzornog odbora obavlja po nekoj direktivi«, u izvješću se ne konstatira šteta nastala izdavanjem Festivala bunjevački pisama, koji je svoj ugled i renome stekao u Centru, a ne navodi se niti materijalna šteta nastala prilikom preseljenja HNV-a, kada su, prema njegovim riječima, prostorije demolirane.

Na koncu rasprave Skupština nije usvojila izvješće Nadzornog odbora, nakon čega je predsjednik IO Davor Dulić odbio podnijeti program rada HKC-a »Bunjevačko kolo« za sljedeće razdoblje dok se ne uvrsti u dnevni red glasanje o nepovjerenju Nadzornom odboru. U vrlo oštrm tonu on je rekao: »Vidimo da se radi o očitoj opstrukciji ličnosti, Upravnog odbora, Centra i ostalog. Trebamo razmotriti prijedlog Laze Vojnića Hajduka. Vidimo da Nadzorni odbor radi 'od oka', pa se uzimaju u obzir 'rekla-kazala' informacije, ni izvješće nije prihvaćeno. Doista bih zamolio radno predsjedništvo da predloži glasanje protiv povjerenja Nadzornom odboru. Moram reći da mislim kako javni neprijatelji ove kuće, ljudi koji opstruiraju, lažu i kleveću ne bi trebali biti ovdje.«

Njegov je prijedlog skupštinskom većinom usvojen, pa je glasanje o (ne)povjerenju Nadzornom odboru izvršeno pod točkom »razno«, a potom je izabran i novi sastav Nadzornog odbora.

U raspravi o izvješću Disciplinske komisije članica likovnog odjela *Eva Horvat* predložila je Skupštini peticiju potpisanu od strane 44 člana odjela kojom se oni protive suspenziji po disciplinskom postupku protiv predsjednika odjela *Josipa Horvata*. Skupština je usvojila plan i program rada, kao i financijski plan, a usvojene su i izmjene Statuta HKC-a kojima je on usklađen s novim Zakonom o udrugama.

S. M.

U ZAGREBU ODRŽAN DRUGI PO REDU SUSRET MLADIH VOJVODANSKIH HRVATA

Predavanje o vođi HSS-a Stjepanu Radiću

Predavanje o Stjepanu Radiću održao je povjesničar i sociolog Mario Bara

Nepunih mjesec dana od kako su se prvi put susreli u Zagrebu, mladi vojvodanski Hrvati organizirali su prošle nedjelje i drugi susret u prostorijama Društva vojvodanskih i podunavskih Hrvata i Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, u Ulici grada Vukovara 235.

Naime, nakon što su se mladi podrijetlom iz Vojvodine, koji sada žive u Republici Hrvatskoj, i studenti hrvatskih sveučilišta iz Vojvodine bolje upoznali i otvoreno progovorili o konkretnim i praktičnim problemima s kojima se susreću u novoj sredini, ali i iskazali iskrenu namjeru razvijanja međusobnog prijateljstva i pomoći jedni drugima u novim životnim okolnostima, odlučili su svoja druženja nastaviti s konkretnim aktivnostima po vlastitom izboru.

Kako bi ti redoviti susreti bili zanimljivi i privlačni, prije svega njima samima, odlučili su organizirati seriju predavanja o zaslužnim Hr-

vatima koji su ostavili dubok trag u hrvatskoj povijesti, a koji su, izravno ili neizravno, povezani s Vojvodinom. Prvo u toj seriji predavanja održano je 16. svibnja, o jednom od najznačajnijih hrvatskih politi-

čara koncem XIX. i početkom XX. stoljeća, vođi Hrvatske seljačke stranke *Stjepanu Radiću*.

Predavanje je organizirala studentica šeste godine Medicinskog fakulteta u Zagrebu *Mirela Stantić*, a ideju su sa zadovoljstvom prihvatile sve tri udruge vojvodanskih Hrvata u Hrvatskoj: Društvo vojvodanskih i podunavskih Hrvata, Udruga za potporu bačkim Hrvatima i Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, koje su uz Klub studenata Hrvata iz Vojvodine bile i organizatori predavanja.

O znamenitom političaru koji je autor legendarne izjave »Ne idite kao guske u maglu« i koji je zbog svog snažnog utjecaja na Hrvate na ovim našim prostorima izgubio život u atentatu u beogradskoj skupštini 20. lipnja 1928. godine, govorio je povjesničar i sociolog *Mario Bara*, rođen u Somboru. Osnovnu školu polazio je u Imotskom, Stanišiću i Somboru, a srednju u Somboru. Studij povijesti i sociologije (2002.-2007.) završio je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na kojem je od 2008. polaznik poslijediplomskog doktorskog studija sociologije. Zaposlen je na Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu.

Bara je još tijekom studija započeo s istraživanjima povijesti i identiteta hrvatskih etničkih skupina u Vojvodini i Mađarskoj, a bio je i suradnik »HIV+«, glasila studenata Hrvata iz Vojvodine u Zagrebu.

Za rad »Drugi narodni preporod bačkih Hrvata 1918.-1941.« nagrađen je 2006. godine Rektorovom nagradom Sveučilišta u Zagrebu. Znanstvene, stručne i popularne članke o Hrvatima u Vojvodini objavljivao je u časopisu *Pro tempore* (Zagreb), *Časopisu za suvremenu povijest* (Zagreb), *Godišnjaku za kulturu vojvodanskih Hrvata* (Subotica) *Leksikonu podunavskih Hrvata Bunjevaca i Šokaca* (Subotica), *Glasniku Pučke kasine* (Subotica) i *Zovu Srijema* (Zagreb). Od 2009. član je uredništva *Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca* i *Godišnjaka za kulturu vojvodanskih Hrvata*.

Domaćin i koordinator ovog susreta bio je dr. *Luka Štilinović*, a nazočni su bili i zamjenik predsjednika Udruge za potporu bačkim Hrvatima *Naco Zelić*, predsjednik Društva vojvodanskih i podunavskih Hrvata *Zvonimir Cvijin* i predsjednik Zajednice protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata *Mato Jurić*.

Drugi organizirani susret mladih Hrvata iz Vojvodine završen je prigodnim domjenkom i druženjem uz dogovor da se nastavi kontinuitet ovakvih okupljanja, a za sljedeći susret usvojen je prijedlog *Branke Skenderović* da se organizira grupni obilazak Zagreba i razgledanje djela kipara i restauratora *Neste Orčića*.

Zlatko Žužić

Na drugom zajedničkom susretu okupili su se mladi podrijetlom iz Vojvodine, koji sada žive u Republici Hrvatskoj, i studenti hrvatskih sveučilišta iz Vojvodine

21. svibnja 2010.

OZBILJNE POVREDE IZBORNOGA PROCESA ZA MANJINSKA VIJEĆA

Makinacije izvan očiju javnosti

Kada je riječ o dosadašnjem tijeku predizbornoga elektorskoga procesa za Hrvatsko nacionalno vijeće, zadnjih je tjedana nizom postupaka veoma ozbiljno doveden u pitanje legitimitet predstojećih izbora

Jedan od postulata demokratskoga izbornoga procesa jest osiguranje pravnih i političkih pretpostavki za slobodne i poštene (engl. *free and fair*) izbore, na čemu su se 1990-ih temeljili domaći i međunarodni prosvjedi i borba protiv izbora što ih je režirao Miloševićev režim, zbog kojih je svrstavan među tzv. fasadne demokracije. Političke promjene nakon njegova rušenja omogućile su reformu izbornoga sustava u Srbiji, koji uglavnom zadovoljava suvremene demokratske standarde, pa su zahtjevi za njegovim promjenama usmjereni tek na njegovo poboljšavanje radi pravednijeg političkog predstavljanja izražene volje biračkoga tijela te zahtjeve manjinskih zajednica za zajamčnim mandatima kakvi postoje u svim državama bivše Jugoslavije, osim u Srbiji.

Međutim, izbori za manjinska vijeća ne mogu dobiti ocjenu kakva važi za opće izbore. Kod prvih manjinskih izbora, provedenih na temelju Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Pravilnika o načinu rada skupštine elektora za izbor nacionalnih vijeća iz 2002., temeljni je problem osiguranja poštenog izbornoga procesa bio nepostojanje ovjere potpisa za podršku elektorima. Kako je tada trebalo tek etablirati manjinska vijeća, ovome je progledavano kroz prste u očekivanju skore i bolje zakonske regulacije. Tako je prošlogodišnji Zakon o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina predvidio neposredne i posredne izbore za manjinska vijeća, a iako je postavio neke mehanizme za osiguranje fair izbora, već je u dosadašnjoj praksi došlo do ozbiljnih povreda ovoga načela.

PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA UPIS

Kada je riječ o neposrednim izborima, u fazi pripreme Zakona očekivalo se da će sama državna tijela sastaviti posebne popise bira-

ča nacionalnih manjina, ali kako ona, navodno, nisu raspolagala podacima o nacionalnoj pripadnosti stanovnika, a podaci iz popisa pučanstva su tajni, posao stvaranja popisa prebačen je samim pripadnicima nacionalnih manjina, što je vjerojatno jedinstveno rješenje u svijetu. Kako je, međutim, postupak za upis u popis birača potpuno liberaliziran (nepostojanje bilo kakve verifikacije istinosti potpisa na zahtjevima), u praksi je došlo do mamutskih neregularnosti, jer su, radi postizanja zakonom propisanoga cenzusa za provođenje izravnih izbora (formula »50% minus 20%«), masovno upisivani pripadnici manjina koji nikada nisu potpisali takav zahtjev ili su upisivani pripadnici većinskoga naroda po nalogu svojih političkih stranaka.

Najpoznatiji su takvi slučajevi upisa u bunjevački popis birača, za koji dobro obavješteni izvori iz same ove grupacije potvrđuju kako je skupljeno tek oko 1500 autentičnih zahtjeva za upis, dok su preostalih 6500 u subotičku Gradsku kuću stizali zadnjih tjedana i dana pred istjek roka u poštanskim pošiljkama od po više stotina zahtjeva, a uz to su se u njega masovno upisivali i članovi i simpatizeri srpskih desnih političkih stranaka. Prema medijskim izvješćima, slično je bilo i u istočnoj Srbiji, gdje su Srbi članovi SPS-a dobili partijski nalog da se upisuju u popis birača vlaške manjine (relacije Vlasi – Rumunji gotovo su identične ovdašnjima Bunjevci – Hrvati).

Prema tomu, nisu točne tvrdnje Ministarstva za ljudska i manjinska prava da se u manjinske popise birača upisalo gotovo 400.000 pripadnika manjina, već je stvarni broj pripadnika manjina koji su podnijeli zahtjev za upis znatno manji. Iz srbijanskoga političkoga establišmenta jedini je na ove neregularnosti javno ukazao povjerenik za informacije od javnoga značaja *Rodoljub Šabić*,

jasno naznačivši da se radi o teškim oblicima kršenja ljudskih prava. Ove zloporabe morale bi biti predmetom i za javno tužiteljstvo, a zasigurno je da makinacije ne bi mogle biti izvedene da u njih nisu bili uključeni i pojedinci iz struktura vlasti, uključujući i lokalne, koji su nezakonito stavljali na raspolaganje informacije iz službenih baza podataka.

POSTUPANJE S ELEKTORSKIM PRIJAVAMA

Kada je riječ o dosadašnjem tijeku predizbornoga elektorskoga procesa za Hrvatsko nacionalno vijeće, zadnjih je tjedana nizom postupaka veoma ozbiljno doveden u pitanje legitimitet predstojećih izbora. Najprije, iako je zadnji dan za predaju elektorskih prijava bio petak, 7. svibnja, elektorske su prijave pristizale i prihvaćane su do srijede, 12. svibnja. Nadalje, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava je do 18. svibnja nerazložno odugovlačilo s objavljivanjem imena potvrđenih elektora. No, bit je ove neregularnosti što je predano na desetine nepotpunih elektorskih prijava, za koje su se potpisi kontinuirano nastavljali i nastavljaju se prikupljati i poslije 7. svibnja, te je Ministarstvo faktički produljilo rok za predaju elektorskih prijava. Prema subotičkim političkim kuloarima, po stranačkoj su se zapovijedi u manjinski popis birača morali upisivati i članovi stranaka koji su iz većinskoga naroda, da bi se imalo što više hrvatskih elektora. Također je više nego simptomatično što Ministarstvo nikada nije objelodanilo koliko je predanih elektorskih prijava bilo potpunih, a koliko nepotpunih, što bi dalo odgovore na mnoga pitanja. S time je u vezi i to što su na prvi objavljen popis elektora već uvrštene osobe koje

Slaven Bačić

su tek poslije 7. svibnja prikupile potrebnih 100 potpisa...

Sve, dakle, ukazuje da su izvan očiju javnosti rađene velike makinacije da bi se namaknuo potreban broj elektora radi ovladavanja Hrvatskim nacionalnim vijećem, koje zbog brojnosti i specifično-

ga značenja hrvatske populacije (Subotica kao središte, hrvatsko-srpski odnosi, koncentriranost na određenim područjima), privlači neusporedivo veću pozornost određenih struktura vlasti, nego što je to slučaj s makedonskim ili slovenskim vijećem.

RAZLOZI

Odgovor na to kako se ovakve teške povrede izbornoga procesa uopće mogu događati leži u činjenici da je manjinska problematika u Srbiji izvan bilo kakvog interesa vladajućih političkih krugova, zbog čega nema ni odgovarajuće kontrole, kakva je umnogome etablirana na općim izborima. No, ishodište povreda nalazi se u činjenici što su pojedine velike nemajnske političke stranke uključile svoju stranačku infrastrukturu u manjinski izborni proces radi ovladavanja manjinskim vijećima, iz različitih pobuda: ideološki razlozi (npr. bunjevačko i vlaško vijeće), politikanstvo (sinekuralno zadovoljenje svojih članova iz redova manjina) i ovladavanje manjinskim zajednicama (stvaranje poslušnih manjinskih elita)! Za odredbu članka 71. stavak 1. Zakona o nacionalnim vijećima, prema kojemu izborne liste mogu predavati jedino manjinske političke organizacije, kao i grupe građana upisane u posebni popis birača, vjerojatno oni ne haju puno, jer, ne treba se, valjda, držati zakona »kao pijan plota«, a kamoli njegova duha...

Slaven Bačić

Politička rascjepkanost i manjak konsenzusa

Nase su stranke po svojoj strukturi nedemokratske, hijerarhijske, oligarhijske i liderske, što znači da u borbi za vlast unutar stranke nema frakcija, a to opet dovodi do cjepkanja stranaka, smatra prof. dr. Slaviša Orlović s Fakulteta političkih nauka u Beogradu * Politička fragmentacija u Subotici je višeslojna, a ona koja je najvidljivija, koja je u najdužem razdoblju bila dominirajuća, jest etnička fragmentacija, kaže zamjenik predsjednika Skupštine grada Slavko Parać

Da bi male stranke ušle u Narodnu skupštinu Srbije, one na izbore izadu na listama velikih stranaka, a čim uđu u parlament, izdvajaju se u zasebne zastupničke klubove i to u očima birača ostavlja dojam hiperfragmentiranog stranačkog sustava, a samim tim i društva, smatra dr. sc. *Slaviša Orlović*, profesor Fakulteta političkih nauka u Beogradu, specijalist za pitanja političkog sustava. Zbog toga, kaže on, u srbijanskom parlamentu danas imamo 21 identificiranu stranku, 10 zastupničkih klubova i jednog neovisnog zastupnika, iako je na izborima u parlament ušlo samo 5 većinskih lista i 3 manjinske. Osim toga, na fragmentaciju političkog društva utječe i borba za vlast unutar stranaka, koje su po svojoj strukturi nedemokratske, hijerarhijske, oligarhijske i liderske, što znači da u borbi za vlast unutar stranke nema frakcija, a to opet dovodi do cjepkanja stranaka. Nema stranke iz koje se nije izdvojilo više drugih stranaka.

Slaviša Orlović je o stranačkom fragmentiranju društva govorio prošle subote u Subotici na tribini Agora, na kojoj su uvodničari bili još i zamjenik predsjednika Skupštine grada Subotice *Slavko Parać* i vijećnik u Skupštini grada i profesor Ekonomskog fakulteta u Subotici dr. sc. *Radmilo Todosijević*.

I DRUGI IMAJU SVOJA »DVA SRBINA I TRI STRANKE«

Srbijanski državni parlament karakterizira i promjenljivost većine, što također nije česta pojava u drugim društvima. Jedna je većina recimo, kaže dr. Orlović, glasovala za energetski sporazum s Rusijom, druga za sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, treća za različite zakone, četvrta za proračun. S tim u svezi, profesor Orlović naglašava kako u ovom momentu nije jasno što bi na

pitanje je li SVM u vladajućoj koaliciji ili izvan nje, odgovorio SVM, a što ostatak koalicije, budući da je SVM glasovao protiv proračuna, a proračun je pitanje na kojem pada vlada. Također nije jasno je li LDP oporbena stranka, s obzirom da ta stranka glasuje za mnoge zakone s obrazloženjem da time podržava europski kurs Vlade.

Profesor Orlović upozorava i na problem da ovdašnje političke stranke sve drže predmetom političke kompetencije.

»Recimo, nema političke stranke koja nije imala svoj model ustava«, kaže Orlović. »Na čemu se onda gradi bazični konsenzus oko kojeg onda nema spora? Hoćemo li u

Profesor Orlović smatra i kako princip »dva Srbina tri stranke« nije točan.

»Pogledajte stranke nacionalnih manjina. Svatko ima taj sindrom, osim ako ih Srbi nisu zarazili. Mađari imaju više stranaka koje pretendiraju predstavljati zajednicu, Bošnjaci u Sandžaku također, a pogledajte na jugu Srbije koliko ima (albanskih) stranaka.«

NERAVNOPRAVNA ZASTUPLJENOST I U DRŽAVNIM, ALI I U LOKALNIM TIJELIMA

Slavko Parać je govorio o stranačkoj fragmentaciji Subotice:

»S obzirom da je politička fra-

vlasti. Kao zaštita od dominantnog većinskog utjecaja dolazi do izražavanja i manjinskih nacionalizama, nacionalne homogenizacije i sklanjanja u nacionalne rezervate. Subotica je na taj način podijeljena. U prvim ratnim godinama ove su manjinske stranke stvarale ambijent stabilnosti i povjerenja u gradu, ali su u jednom dužem razdoblju vladanja stvorile etničke elite koje su se profesionalizirale i koje su od te svoje djelatnosti praktički stvorile novu gospodarsku granu, a to je etnobiznis. Pod svaku su cijenu pokušavale opstati na vlasti, i jenjavanjem ratnih sukoba, smanjivanjem nacionalnih tenzija, bile su primorane pred izbore stvarati nacionalne napetosti, kako bi svoje etničke zajednice stavljale pod vlast svojih elita.«

Parać smatra kako je u tom razdoblju, s jedne strane, u izvedenim državnim tijelima i institucijama u gradu došlo do promjene etničke strukture na štetu pripadnika manjinskih zajednica, a s druge strane se u lokalnim tijelima, javnom sektoru, te brojnim novostvorenim institucijama na etničkoj osnovi, odvijao obrnuti proces – u korist građana manjinskih zajednica.

»Tako mi danas, kao ostatak tog perioda, imamo institucije u kojima doista imamo vidljivo neravnomjernu nacionalnu zastupljenost, ali i kada je riječ o institucijama lokalne vlasti, pogotovo kada je riječ o nekim javnim poduzećima koja su gotovo jednonacionalna. Dakle, tu možemo govoriti o negativnoj konotaciji takve jedne etničke fragmentacije grada.«

ETNIČKE STRANKE GUBE DOMINANTNU POZICIJU

Nakon demokratskih promjena i normalizacije odnosa među novonastalim državama, na dnevni red

Slavko Parać, Slaviša Orlović, Radmilo Todosijević i Ljubomir Đorđević

Europu ili nećemo? To ne treba biti predmet kampanje stranaka, kao što je to nametnula Koalicija za europsku Srbiju kao okosnicu kampanje i pobijedila na izborima. To više neće biti tema na način kako je bilo prije. Stabilne demokracije ne dopuštaju da se na tim pitanjima fragmentira društvo. Kada dođe do promjena u SAD-u ili Velikoj Britaniji, nema ni dobrih ni loših signala, nema promjene u vanjskoj politici. To se treba dešavati i kod nas, a ne da to ovisi o ministru vanjskih poslova, ili o stranci na vlasti.«

gmentacija u gradu višeslojna, ja bih naglasio prije svega onu koja je najvidljivija, onu koja je u najdužem razdoblju dominirajuća, a to je etnička fragmentacija«, rekao je Parać. »Svakako bi trebalo reći i neke izvore i razloge takve etničke fragmentacije, a to je da je stranački ansambl u Subotici, kao i u državi, stvaran na odru bivše Jugoslavije. Prelazak na višestranački sustav je pokraj ideoloških različitosti donio i osnivanje etničkih, jednonacionalnih političkih stranaka, koje su duže vrijeme dominirale u lokalnoj

su, smatra Parać, došla ozbiljnija pitanja, koja su kao posljedica »ratnih ludorija« prije svega bila: siromaštvo građana, razvoj grada, otvaranje novih radnih mjesta i sve ono što je bitno za život građana.

»Ta anakrona programska politika etničkih stranaka dovela je do njihovog vidnog slabljenja, tako da je već na izborima 2004. godine to bilo primjetno, a nakon izbora 2008. etničke stranke gube dominantnu poziciju«, kaže Parać. »Svakako je bavljenje unapređivanjem manjinskog položaja bilo korisno i važno, ali su na neki način zapostavljena razvojna pitanja grada. I ono što je sada zadatak, jest pokušaj stvaranja konsenzusa političkih stranaka – što su to ključna pitanja razvoja grada, oko kojih ne bi trebalo biti spora. Pitanje unapređenja manjinskog položaja jest vrlo bitna stvar, no ono što je u jednom momentu veoma važno za pripadnike građana u manjinskom položaju, ne mora biti jednako važno za sve građane. Ali, ono što je bitno za sve građane, sigurno je bitno i za sve pripadnike manjinskih zajednica. Oko tih nekih stvari koje ne bi trebale biti sporne, mislim da treba stvarati ambijent konsenzusa, a oko svih ostalih stvari oko kojih postoje realne razlike, i oko kojih doista možemo razgovarati, ne mora biti konsenzusa i to je sve stvar daljnje političke borbe i naklonosti građana.«

Profesor Radmilo Todosijević je, među ostalim, govorio o zapošljavanju po političkoj podobnosti, gdje se zapostavljaju socijalna hijerarhija i sociologija društva. »Trebaju li građani drugih stranaka u odnosu na stranku na vlasti biti u podređenom položaju, ili je ovo država svih građana?«, zapitao se dr. Todosijević, naglasivši kako niti jedna vlast u gradu, kako god ona bila sastavljena, ne bi smjela biti formirana bez sudjelovanja pripadnika mađarske zajednice.

Z. Perušić

Pluralizam u manjinskim institucijama

Zanimljiva se rasprava razvila na poticaj vijećnika Skupštine grada Petra Balaževića, koji je uvodničare, glede predstojećih izbora za manjinska nacionalna vijeća, upitao jesmo li kao društvo sazreli ući u pluralizam i u manjinskim institucijama, te jesmo li kao pojedinci dovoljno svjesni da u tim institucijama zastupamo nacionalne interese odvojeno od dnevne politike.

»Govorio sam o etničkoj stranačkoj fragmentaciji, ali kad gledamo etnicitete, tu također postoji fragmentacija«, kaže Slavko Parać. »U svakom etnicitetu imamo nekoliko etničkih stranaka koje su međusobno gotovo zaraćene. Kad je riječ o nacionalnim vijećima, ideja je države da dio svojih nadležnosti prenese na nacionalne zajednice, kako bi one najbolje uredile svoje potrebe u području obrazovanja, kulture, informiranja i službene uporabe jezika. Ideja je da nacionalna vijeća budu reprezentativna tijela koja bi zastupala interese cijele nacionalne zajednice. Naravno, s obzirom da su etničke političke stranke bile fokusirane uglavnom ili isključivo na ta pitanja, one su puno više energije utrošile na aktivnosti u izbornoj borbi za utjecaj u nacionalnim vijećima i u prvim sazivima imali smo nacionalna vijeća koja su bila produžena ruka stranaka na etničkim osnovama. Ta je vijeća financirala država, a ona su opet te financije usmjeravala na način kojem osnovna ideja nije bila pomoći institucije nacionalnih zajednica. Suština je jačanje institucija nacionalnih zajednica, a ne jačanje političkih stranaka nacionalnih zajednica. Da je drugačije, ne bi niti bilo potrebe za nacionalnim vijećima, nego bi onda država taj posao povjerila političkim strankama. Sada imamo strahovit otpor etničkih političkih stranaka koje i dalje žele zadržati apsolutnu prevlast u nacionalnim vijećima, što je veoma loše. Mislim da je dobro što je uključen sve veći broj različitih institucija, pojedinaca, stranaka, kako bi nacionalna vijeća bila što reprezentativnija. Zbog toga i jest ovih dana u javnosti izražen toliki revolt tih nacionalnih stranaka koje se boje da će izgubiti svoj utjecaj u nacionalnim vijećima.«

S ovom konstatacijom nije se složio vijećnik Skupštine grada Csaba Sepsei, koji smatra da Zakon o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina nije dobar, jer on postoji zato da bi »Vlada dobivala komplimente od nacionalnih vijeća«, a glavni cilj je, smatra on, asimilacija nacionalnih manjina.

»Demokratska stranka i Liga socijaldemokrata Vojvodine u ovim izborima sada osiguravaju svoje kadrove, a ja se pitam čije će interese njihovi članovi nacionalnih vijeća zastupati – nacionalne ili stranačke? Pitam vas - kad ste čuli da, recimo, Petar Kuntić ili Ana Tomanova-Makanova, koji su ili su bili zastupnici u Skupštini Srbije na listi DS-a, kažu nešto u korist svoje zajednice?«, rekao je Sepsei.

JÖVŐ
VODA POWER
ENERGIA
WATER
BUDUĆNOST
VÍZ FUTURE
ENERGIA

JKP Vodovod i Kanalizacija
Subotica

ZA DNEVNI CENTAR ZA MLADE S POREMEĆAJIMA U DRUŠTVENOM PONAŠANJU OSIGURANO FINANCIRANJE IZ GRADSKOG PRORAČUNA

Kad mali problemi prerastu u velike

Ovu je ustanovu prošle godine posjetilo 42-oje mladih i djece i 14 roditelja, a od siječnja ove godine otvoren je i Klub za djecu i mlade

Za Dnevni centar za mlade s poremećajima u društvenom ponašanju osiguran je novac iz gradskog proračuna, čime je osigurano i trajno funkcioniranje ove ustanove. Otvoren prije godinu dana, Dnevni centar je dio Centra za socijalni rad, a ovdje se upućuju djeca kojima je, najčešće zbog počinjenog kaznenog djela nanošenja teške tjelesne povrede, krađe, i slično, od strane suda izrečena mjera pojačanog nadzora roditelja i stručne ustanove, odnosno Centra za socijalni rad. Stuđnjaci Centra određuju program kako će ispunjavati, uvjetno rečeno, kaznu, pa jedna od tih mjera jest i odlazak u Dnevni centar, gdje odraduju program osobnog i socijalnog razvoja koji traje oko tri mjeseca kroz 16 radionica. Po završetku programa, stručni djelatnici Centra za socijalni rad prosljeđuju sudu izvješće, a ukoliko dijete pokaže napredak sud nerijetko ukida kaznenu mjeru.

»Iskustva su do sada pokazala kako djeca vrlo nevoljno dođu prvi put. Međutim, radionice su organizirane na način da im ovdje bude zanimljivo, a i cilj je da oni nauče ovdje životne vještine. Mi nismo škola, niti nešto nametnuto i oni to uvide poslije nekog vremena. Istina je da ih trebamo dosta privoljavati da dođu, ali na kraju dolaze redovito i njihovi dojmovi budu vrlo pozitivni, drago im je što su bili i uvijek kažu kako su puno toga novoga naučili. Ovisno o procjeni djeteta nudimo im poslije toga mogućnost da nastave neke programe, da dolaze i koriste računala, internet, i da se dolaze družiti ovdje u klubu«, kaže peda-

goginja u Dnevnom centru *Marina Parežanin*.

Ona objašnjava kako se kroz radionice kod djece nastoji osvijestiti krivica i odgovornost prema djelu koje su uradili, a potom i naučiti kako se ubuduće nositi s takvim situacijama, kako konstruktivno rješavati konflikte, upućivati pohvale drugima itd., te ističe kako u samom Centru nikada nije bilo nikakvih problema, nikakvog izra-

gresivnosti dosada, oni nama i govore o tome kako im je dosadno. Ne želim reći kako im grad ne nudi sadržaje, ali njih nekako kao da treba uhvatiti za ruku i odvući tamo, ponuditi im i staviti na gotovo da bi oni to primijetili, preuzeli i počeli se nečim baviti«, objašnjava Marina Parežanin.

Dnevni centar je prošle godine posjetilo 42-oje mladih i djece i 14 roditelja, a od siječnja ove godine

izražavajući zadovoljstvo što je time osigurana izvjesna budućnost djeci i mladeži, te zaposlenicima u Centru. V. d. direktorice Centra za socijalni rad *Dragana Vuković* rekla je kako se putem Dnevnog centra želi poslati i poruka obiteljima, koje su možda posustale u nekim odgojnim koracima, da se iz situacija koje su postale problem, može naći rješenje i da se pruži ruka djeci, koja su napravila

Marina Parežanin, Brigitta Baráti Jánosics, Dragana Vuković, Maja Biacsi i Danijela Zvekić

žavanja netrpeljivosti niti agresije. »Moje je osobno mišljenje da ovdje nema mjesta za neku netrpeljivost zbog toga što su im tu ponuđene mnoge stvari i mnogo više sadržaja koje mogu koristiti i baviti se njima. Gotovo sam sigurna da je jedan od razloga njihove

otvoren je i Klub za djecu i mlade, koji radi utorkom i petkom od 16 do 20 sati. Za njegovo funkcioniranje ove je godine iz gradskog proračuna izdvojeno 2,5 milijuna dinara, rekla je *Maja Biacsi*, članica Gradskog vijeća zadužena za zdravstvo i socijalnu politiku,

iskorak iz društveno prihvatljivih normi ponašanja, i pomogne »da se vrate na put pravih vrijednosti koje ovaj grad prepoznaje i koje su definirane na pravi način nepisanim pravilima u ovom gradu«.

S. Mamužić

VODOVOD ORGANIZIRA PETI PO REDU »AQUARIUS«

Naučimo čuvati vodu

JKP »Vodovod i kanalizacija« peti put organizira projekt »Aquarius«, čiji je cilj edukacija osnovnoškolske djece o prirodnim resursima, njihovom čuvanju i racionalnijem korištenju. Ove godine u projekt su uključena djeca sedmih razreda iz osnovnih škola »Vuk Karadžić« iz Bajmoka i »Matko Vuković« iz Subotice, koja su obišla bunare i upoznala tehnologiju proizvodnje vode, kontrolu njezine kakvoće, filterarska postrojenja, kao i pročišćavanje otpadnih voda.

Drugi dio programa, kako je najavila direktorica »Vodovoda i kanalizacije« *Valéria Tóth-Godó*, odvijat će se u školama u kreativnim radionicama na kojima će djeca iskazati svoja mišljenja glede potrošnje vode, kao i svoje zahtjeve spram »Vodovoda«, a završnica projekta će biti 4. lipnja, uoči Svjetskog dana zaštite okoliša, kada će biti održano natjecanje u kojem će dvije spomenute škole formirati timove sastavljene od učenika, nastavnika i roditelja. »Vodovod i kanalizacija« škola je donirao po 50.000 dinara za unapređenje odgojno-obrazovnog procesa.

S. M.

Srbija će morati donijeti Zakon o restituciji

Premda su općine, javna poduzeća, gospodarska društva, tvrtke, morali prijaviti što koriste od državne svojine, skoro nitko to nije učinio, pa i ne postoji evidencija o nepokretnostima o državnoj svojini

Premda je još prošle godine najavljivano usvajanje Zakona o restituciji, još uvijek nije izrađen niti nacrt tog zakona, rečeno je na godišnjoj skupštini subotičkog Udruga za povrat imovine održanoj u nedjelju, 16. svibnja, na kojoj su nazočni bili i koordinatore Mreže za restituciju *Mile Antić* i *Nikola Tanurđić*, predsjednik Udruga za povrat imovine na teritoriju Vojvodine.

Antić je istaknuo kako je novi Zakon o planiranju i izgradnji dokaz da država nema namjeru baviti se pitanjem vraćanja imovine, te kako je unatoč obećanjima da u zakon neće biti uvršteno pitanje svojine nad građevinskim zemljištem, to ipak urađeno.

»Ta priča o zakonu je urađena na jedan podmukli način, a u tome su sudjelovali prije svega *Oliver Dulić* i njegov zamjenik *Nebojša Janjić*, koji je bio na visokoj dužnosti u gradskom javnom poduzeću u Subotici koje upravlja vašim oduzetim zemljištem. Ti su ljudi operativno radili, varali predstavnike međunarodne zajednice, varali javnost i one koji su sudjelovali u izradi tog zakona da neće biti uopće uvršteno pitanje svojine nad građevinskim zemljištem, ali je to ipak urađeno po narudžbini tajkuna. Odluka o tome donesena je u kabinetu predsjednika *Tadića*, a u svemu je sudjelovao i *Vladimir Cvijan*, nekadašnji tajnik *Tadiće*va

kabineta koji je sada prešao u drugu stranku«, rekao je Antić.

Od početka '90-ih godina građani i Mreža za restituciju, koju čini više udruga iz Srbije, Beograda i Vojvodine, zahtijevali su od vlasti restituciju oduzete privatne imovine, a brojni dopisi međunarodnim institucijama pridonijeli su da se i institucije EU zainteresiraju za pitanje - zašto je Srbija posljednja postkomunistička država bez Zakona o restituciji privatne imovine koja je oduzeta u vrijeme komunizma? Antić kaže kako se uskoro može očekivati veći pritisak na Srbiju radi donošenja zakona i vraćanja imovine, ali i da građani moraju nastaviti inzistirati i dokazivati vlasništvo nad svojom imovinom, tim prije jer država nema potpune i ažurirane evidencije. Prema njegovim riječima građani se ne trebaju zanositi idejama da će biti oštećeni u novcu, već mogu potraživati svoju imovinu

koja je i danas u državnoj svojini, ili neku drugu državnu svojinu. Upravo je tu i problem, jer ne postoji evidencija o nepokretnostima u državnoj svojini i premda su općine, javna poduzeća, gospodarska društva, tvrtke, morali prijaviti što koriste od državne svojine, skoro nitko to nije učinio. Stoga se i ne zna čime zapravo država raspolaže, a radi ubrzanja postupka evidentiranja imovine u državnoj svojini Svjetska banka je uputila Srbiji donaciju od 300 tisuća dolara.

»Evidencija nepokretnosti u državnoj svojini je necjelovita. Mi smo tražili podatke od svih općina, od 100 javnih poduzeća, jesu li prijavili što koriste od imovine. Veliki broj općina nije dostavio nikakve podatke, javna poduzeća nemaju pojma, dakle država nema evidenciju i zbog toga se trebate vi umiješati da se ta evidencija upotpuni«, rekao je Antić te pozvao

zainteresirane građane da upute zahtjev Republičkoj direkciji za imovinu od koje trebaju tražiti obavijest je li imovina koju potražuju upisana u evidencije i tražiti da Direkcija podnese zahtjev da se uknjiži kao vlasnik Republika Srbija, jer se samo u tom slučaju može očekivati da imovina bude i vraćena.

Građani potražuju svega 20 posto od onoga što je nekada oduzeto, a 95 posto od onoga što se u Vojvodini potražuje može se vratiti bez problema, kaže Nikola Tanurđić, predsjednik Udruga za povrat imovine na teritoriju Vojvodine.

»Mi ne tražimo ni dinar, građane Srbije neće koštati ništa ako se prihvati model prirodne restitucije. Država ima puno zemljišta, šumskog i građevinskog, i sve se to može vratiti, i mi tada postajemo porezni obveznici i punimo proračun. Nesreća je što država korisiti naše lokale, hotele, zemljište, pa se neće sada odreći onoga na što je navikla i čime puni i svoje džepove«, kaže Tanurđić.

Za informacije u svezi sa spomenutim obrascima građani se mogu obratiti predsjedniku subotičkog Udruga za povrat imovine *Milanu Uzelcu*, a obrasci se mogu naći na web stranici Mreže za restituciju u Srbiji www.appbpg.org.rs.

S. Mamužić

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavještava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koja se dobiva na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Tel.: 024/555-566

OSOBNNA IMENA, PREZIMENA I NADIMCI HRVATA I DRUGIH MJEŠTANA U PLAVNI OD 1697. DO 2007. GODINE (5. dio)

Prezimana i osobna imena koja u Plavni više ne postoje

Danas je Plavna selo koje polako nestaje. Puno je praznih kuća, a u mnogima živi samo jedna osoba. Od svih zabilježenih prezimena, pa i osobnih imena, malo ih je još ostalo. Na koncu ovog napisa s poštovanjem ćemo se sjetiti prezimena i imena kojih u Plavni više nema, a njima ćemo pridodati i prezimena Nijemaca koji su do Drugog svjetskog rata u znatnom broju naseljavali ovo mjesto.

PREZIMENA

A
Adamec, Andrašić, Anišić, Antalović, Antić, Antunović, Augustinov, Azaševac
B
Balaš, Balaž, Balgavi, Balić, Balog, Bandur, Banović, Begov, Begović, Benak, Benjik, Beretić, Blažek, Blažević, Borak, Boras, Brekalo, Brzica
Č
Čepo, Čolak, Čuljak
D
Dugalić, Duspara

DŽ
Džajo
Đ
Đerđ
G
Galić, Garvan, Golub, Gorjanac, Gradić, Greganov, Gregurović, Grgić, Grubišić
H
Hodak, Hotolić
I
Ikotić, Ivanić, Ivanković, Ištakov
J
Jakić, Jerkov, Jerković, Josipković, Jurešić, Jurković
K
Kampel, Kanja, Kaplarević, Kavedžić, Krupica, Kupković
L
Lamoš, Leko, Lovrić, Lukin
M
Majić, Margić, Marošev, Martinčević, Matić, Matoš, Matošev, Mešterić, Mravinjac
N
Nemet, Novak
O
Oreč, Osečan
P
Pančić, Pejaka, Pejčić, Perdić, Plav-

vatević, Polgar, Poturčić, Požeglić, Prodan, Prokopec
R
Reljanović, Remenar
S
Sedlaček, Severin, Sitar, Skališić, Solin, Sorić, Stogrošić, Sučić
Š
Šarčević, Šebić, Šepšić, Šimak, Šimudvarac, Šokčev, Špoljarić, Šterbanov, Šuvak, Šuvaković
T
Takač, Terzić, Tica, Tomašev, Topalović
U
Udiljak
V
Vodeničar, Vorgić, Vučić, Vukoja, Vukojević, Vukov, Vuković, Vukšić

OSOBNNA IMENA

A
Abraham, Aga, Agica, Agneza, Apolonia, Augusta, Augustin, H
Helena, Henrik, Hermina, Hilda
I
Ida, Ignac, Irma
J
Jaga, Jakob, Jakov, Janja, Jerko, Josipa, Jozija
K
Karolka, Koleta, Krsto, Kuzman
L
Lena, Lenka, Leo, Leopold, Lovro, Luca, Lucija
LJ
Ljerkica, Ljuba, Ljubo, Ljudevit
M
Majdana, Maksimilijan, Makso, Margareta, Marin, Marta
O
Oliva, Oskar
P
Paula, Pavka
R
Regina
S
Silvije, Stanislav, Stanka, Stefanija

Augustina
B
Bariša, Bartol, Blaž, Bona, Bonaventura, Brigita
C
Cvijeta, Cvita, Cvitka
D
Damjan
E
Elena, Ema, Emilija
F
Fabijan, Feliks, Ferka, Florijan, Francika, Franka, Franko
G
Gabriel, Gabriela, Gašpar, Grgo, Grgur, Gustav

Š
Šandor, Šima, Šimon, Šimun, Štefanija
T
Tadija, Tereza
U
Uršula
V
Valerija, Vendelin, Veronika, Viktor, Viktorija, Vojislav, Vojo
Z
Zdenka, Zrinka
Ž
Željana

Zvonimir Pelajić

Promocija iskonskog zajedništva

Za predsjednika Skupštine u novom mandatu izabran Vlatko Fijala, a za predsjednika Zajednice ponovno je izabran Mato Jurić * Podsjećanje na vrijeme koje je tražilo mudre odluke, vruće srce i hladnu glavu * Izaslanik Vlade Republike Hrvatske Darko Vuletić rekao kako je Vlada svjesna tragedije Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, te je izrazio spremnost za pomoć u svim segmentima društveno-političkog života

Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, jedna od triju udruga u Republici Hrvatskoj koja skrbi o vojvodanskim Hrvatima u matičnoj domovini, održala je prošle subote, 15. svibnja, svoju izbornu skupštinu. Ova deseta po redu izborna skupština održana je na Gornjem gradu u Zagrebu, u Starogradske vijećnici u Čirilmetodskoj ulici 5, nedaleko od crkve sv. Marka, pod pokroviteljstvom Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva Republike Hrvatske.

Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata osnovana je 28. prosinca 1991. godine, kada su Hrvati u velikom broju bili prisiljeni napustiti svoj zavičaj u kojem su stoljećima živjeli kao autohtono stanovništvo i svoje utočište pronaći u matičnoj državi Republici Hrvatskoj, a osnovana je s temeljnim ciljem organiziranja raznih oblika pomoći doseljenim Hrvatima u tim najtežim trenucima njihove povijesti, ali i s namjerom očuvanja, promicanja, razvitka i unapređivanja tradicijske baštine Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, kao i vlastitog kulturnog identiteta u širokoj lepezi bogatog mozaika hrvatske kulture. Zajednica djeluje kroz devet ograna diljem Hrvatske (Osijek, Požega, Virovitica, Koprivnica, Bjelovar, Rijeka, Poreč, Zadar i Zagreb) te devet zavičajnih klubova koji su organizirani prema mjestima stanovanja iz kojih su se Hrvati doseljavali za vrijeme Domovinskog rata (Beška, Gibarac, Golubinci, Hrtkovci, Kukujevi, Nikinci, Slankamen, Petrovaradin i Srijemska Mitrovica).

ČUVARI DUHOVNOG I NACIONALNOG IDENTITETA

»Zajednica protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata već tradicionalno svake godine, tijekom 19 godina svoga postojanja, u Zagrebu i diljem Hrvatske organizira

brojne kulturne i sportske manifestacije i na taj način, kroz brojna kulturna i tradicijska događanja, čuva duhovni, nacionalni i kulturno-rolski identitet Srijema, te kroz međusobne susrete iseljenih Srijemaca i onih koji su u njemu ostali živjeti iskazuje trajno zajedništvo Srijemaca ma gdje bili«, rekao je u pozdravnom govoru predsjednik *Mato Jurić* i dodao, kako se u sklopu rada Zajednica bavi i izdavačkom djelatnošću proizašlom iz potrebe poticanja i jačanja identitetske spoznaje stanovništva Srijema, Bačke i Banata, koje je tijekom 19. i 20. stoljeća sustavno bilo izloženo zatiranju vjerskih, nacionalnih i kulturnih osjećaja.

»U okviru svoje nakladničke djelatnosti Zajednica izdaje četiri puta godišnje svoje glasilo *Zov Srijema*, Zavičajni klub Hrtkovčana izdaje *Gomolavu*, a Zavičajni klub Beščana izdaje svoja glasila *Gomolava* i *Dunav*, te knjige srijemskih pjesnika i književnika u ediciji *Biblioteke Srijemski Hrvat*«, rekao je Jurić.

Počasni predsjednik i jedan od utemeljitelja Zajednice *Ante Plivelić* govorio je o masovnom egzodusu Hrvata početkom devedesetih godina prošlog stoljeća i vremenu kada su mnogi Hrvati u Srijemu i

Bačkoj životima morali platiti svoju nacionalnu pripadnost.

»Bilo je to teško vrijeme koje je od nas tražilo mudre odluke, vruće srce i hladnu glavu«, ustvrdio je Ante Plivelić i dodao kako je upravo Zajednica bila ta snaga koja je pomagala Hrvatima iz Srijema, Bačke i Banata u njihovim najtežim trenucima, a danas promiče iskonsko zajedništvo Srijema, Bačke i Banata koje sada dijeli državna granica.

IZABRANO VODSTVO

U ime pokrovitelja, ministra regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i potpredsjednika Vla-

de Republike Hrvatske mr. *Božidara Pankrećića*, Skupštinu je pozdravio izaslanik *Darko Vuletić* naglasivši kako je Vlada svjesna tragedije Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, ali je izrazio i spremnost za pomoć u svim segmentima društveno-političkog života. Skupštinu su pozdravili i brojni gosti: saborski zastupnici, predstavnici političkih stranaka, župani, dožupani, gradonačelnici gradova u kojima je najveća koncentracija protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, predsjednici hrvatskih kulturno-prosvjetnih društava iz Srijema, svećenici...

Za kulturno-umjetnički program pobrinuli su se tamburaši iz Slankamena, folklorna grupa Zavičajne udruge Gibarac te književnica *Ljubica Kolarić-Dumić*, podrijetlom Kukujevanaka, koja je govorila svoju pjesmu »Vratit ću se zemljo«.

Za predsjednika Skupštine u novom mandatu izabran je *Vlatko Fijala*, za predsjednika Zajednice ponovno je izabran *Mato Jurić*, za dopredsjednike *Smiljko Barišić*, *Vlatko Fijala*, *Petar Gašparović* – *Petojka*, *Jakov Ivančić* i *Ana Kiš*, a u Nadzorni odbor izabrani su *Petar Jurčić*, *Vinko Krzmanić* i *Zlatko Lisac*. U novi Glavni odbor izabrani su jednoglasno:

dr. Luka Štilinović, Matija Benčić, Petar Andrić, Ivo Martinović, Ante Gotovac, Josip Bonus, Željko Zadro, Stjepan Smolčić, Marija Kubatović, Zvonko Ubrenkić, Jakov Ivančić, Ana Kiš, Jelena Dodig, Marta Kučinić, Marko Majić, Ivan Martinović, Darko Korićar, Pavo Raić, Pero Marić, Andrija Mesić, Vlatko Krznarić, Ruža Mamić-Omaljev, Jozo Topić, Mihael Miletić, Stjepan Bodor, Franjo Nilić, Zlatko Žužić, Petar Andrić – stariji, Tomo Čavar, Antun Poljak, Željko Martić, Stjepan Gašparović, Zlatko Lisac, Mirko Stijaković, Marijan Jergovski, Tomislav Jecić, Josip Špehar, dr. Milan Bičanić, Ljubica Kolarić-Dumić, Dragan Pavlović, Slavko Žebić, Ante Plivelić, Petar Jurčić, Tomislav Jakobac, Petar Gašparović, dr. Stjepan Skenderović i general Franjo Feldi.

Nakon službenog dijela skupštine, u holu Starogradske vijećnice organizirana je i izložba fotografija *Borisa Čavara* »Srijemci – dva desetljeća u objektivu« te prigodni domjenak uz vojvodanske specijalitete, obilje pića i, naravno, »Slankamenske tamburaše« čija je pjesma dugo odjekivala zagrebačkim Gornjim gradom.

Zlatko Žužić

Temeljem članka 64. stavak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu («Sl. glasnik RS», broj 62/06, 69/08 i 41/09) i članka 1. Odluke o određivanju ovlaštenoga tijela za provedbu postupka davanja u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu («Sl. list općine Subotica» broj 29 /2008) a na temelju suglasnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede broj: 320-11-01117/-15 od dana 12. 05. 2010. godine, gradonačelnik grada Saša Vučinić je dana 12. 05. 2010. godine, donio

ODLUKU O RASPISIVANJU JAVNOGA NATJEČAJA ZA DAVANJE U NAJAM POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU U GRADU SUBOTICI
i raspisuje

NATJEČAJ ZA JAVNU DRAŽBU U PRVOM KRUGU ZA DAVANJE U NAJAM POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOM VLASNIŠTVU

I.

- Predmet javnoga nadmetanja -

1. Raspisuje se natječaj za javnu dražbu u prvom krugu za davanje u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u Gradu Subotici u sljedećim katastarskim općinama:

KO	Broj javnoga nadmetanja	Površina (ha, ari, m ²)	Početna cijena (din/ha)	Polog (din)	Razdoblje najma (god)
B. Vinogradi	0001	25,8964	5.000,00	12.948,20	3
B. Vinogradi	0002	34,3304	7.000,00	24.031,28	3
B. Vinogradi	0003	38,6026	7.000,00	27.021,82	3
B. Vinogradi	0005	9,0023	14.000,00	12.603,22	3
B. Vinogradi	0006	20,3211	14.000,00	28.449,54	3
B. Vinogradi	0007	2,9432	9.000,00	2.648,88	3
B. Vinogradi	0008	1,5250	6.500,00	991,25	3
B. Vinogradi	0009	6,8346	12.000,00	8.201,52	3
B. Vinogradi	0010	7,3107	8.000,00	5.848,56	3
B. Vinogradi	0012	1,8808	6.500,00	1.222,52	3
B. Vinogradi	0013	13,2305	14.000,00	18.522,70	3
B. Vinogradi	0014	12,7040	13.000,00	16.515,20	3
B. Vinogradi	0015	2,9018	8.000,00	2.321,44	3
B. Vinogradi	0016	2,7773	13.000,00	3.610,49	3
B. Vinogradi	0017	3,3148	12.500,00	4.143,50	3
B. Vinogradi	0018	2,5491	11.500,00	2.931,47	3
B. Vinogradi	0019	31,6077	13.500,00	42.670,40	3
B. Vinogradi	0020	21,4043	12.000,00	25.685,16	3
B. Vinogradi	0021	10,4538	14.000,00	14.635,32	3
B. Vinogradi	0022	12,8926	14.000,00	18.049,64	3
B. Vinogradi	0024	7,4714	4.000,00	2.988,56	3
B. Vinogradi	0027	4,1217	9.000,00	3.709,53	3
B. Vinogradi	0029	8,4405	7.500,00	6.330,38	3
B. Vinogradi	0030	7,6509	4.000,00	3.060,36	3
B. Vinogradi	0031	13,9257	10.500,00	14.621,99	3
B. Vinogradi	0032	3,8371	8.000,00	3.069,68	3
B. Vinogradi	0033	1,6238	4.000,00	649,52	3
Bajmok	0034	114,0218	15.500,00	176.733,79	3
Bajmok	0035	90,9124	14.500,00	131.822,98	3
Bajmok	0037	55,9051	17.000,00	95.038,67	3
Bajmok	0038	78,8678	15.500,00	122.245,09	3
Bajmok	0039	91,5963	16.000,00	146.554,08	3
Bajmok	0040	71,6347	14.000,00	100.288,58	3
Bajmok	0041	71,0656	12.500,00	88.832,00	3
Bajmok	0042	37,9779	13.000,00	49.371,27	3
Bajmok	0043	51,3384	14.000,00	71.873,76	3
Bajmok	0044	11,5833	12.000,00	13.899,96	3
Bajmok	0045	22,7638	13.500,00	30.731,13	3
Bajmok	0046	38,9899	13.000,00	50.686,87	3
Bajmok	0047	98,4272	12.000,00	118.112,64	3
Bajmok	0050	30,4170	14.500,00	44.104,65	3
Bajmok	0051	20,5406	15.000,00	30.810,90	3
Bajmok	0052	70,7775	15.000,00	106.166,25	3
Bajmok	0053	56,7632	16.000,00	90.821,12	3
Bajmok	0054	20,8464	16.000,00	33.354,24	3
Bajmok	0055	46,0846	16.000,00	73.735,36	3
Bajmok	0056	25,0115	14.500,00	36.266,68	3
Bajmok	0057	49,3968	12.000,00	59.276,16	3
Bajmok	0058	77,7068	13.500,00	104.904,18	3

Bajmok	0059	40,5461	15.000,00	60.819,15	3
Bajmok	0060	111,5956	16.000,00	178.552,96	3
Bajmok	0061	54,0994	16.000,00	86.559,04	3
Bajmok	0063	29,3122	15.500,00	45.433,91	3
Bajmok	0064	25,6224	15.500,00	39.714,72	3
Bajmok	0065	19,4299	17.000,00	33.030,83	3
Bajmok	0066	60,2522	15.500,00	93.390,91	3
Bajmok	0067	26,1047	15.500,00	40.462,29	3
Bajmok	0068	58,5649	14.500,00	84.919,11	3
Bajmok	0069	44,7312	14.000,00	62.623,68	3
Bajmok	0073	11,8178	17.000,00	20.090,26	3
Bajmok	0074	29,7724	17.000,00	50.613,08	3
Bajmok	0075	76,3004	15.500,00	118.265,62	3
Bajmok	0077	37,2382	16.000,00	59.581,12	3
Novi grad	0078	10,8831	6.000,00	6.529,86	3
Novi grad	0079	4,2072	3.000,00	1.262,16	3
Novi grad	0080	0,4211	5.500,00	231,61	3
Novi grad	0081	0,5411	6.500,00	351,72	3
Novi grad	0082	10,8974	6.000,00	6.538,44	3
Novi grad	0083	11,5540	5.500,00	6.354,70	3
Novi grad	0084	5,7045	3.000,00	1.711,35	3
Novi grad	0085	4,7878	5.500,00	2.633,29	3
Novi grad	0086	9,2926	7.000,00	6.504,82	3
Novi grad	0087	22,6903	6.500,00	14.748,70	3
Novi grad	0088	76,5657	3.500,00	26.798,00	3
Novi grad	0089	19,2808	4.000,00	7.712,32	3
Novi grad	0090	19,1338	4.000,00	7.653,52	3
Novi grad	0091	6,7373	4.000,00	2.694,92	3
Novi grad	0092	34,8358	11.500,00	40.061,17	3
Novi grad	0093	78,4304	10.500,00	82.351,92	3
Novi grad	0096	29,9997	15.500,00	46.499,54	3
Novi grad	0097	23,2051	15.500,00	35.967,91	3
Đurđin	0098	76,7149	14.500,00	111.236,61	3
Đurđin	0105	20,2380	15.000,00	30.357,00	3
Đurđin	0108	18,4869	15.000,00	27.730,35	3
Đurđin	0110	4,3495	14.000,00	6.089,30	3
Đurđin	0111	3,6358	14.000,00	5.090,12	3
Đurđin	0114	37,6265	12.000,00	45.151,80	3
Đurđin	0116	26,7464	14.000,00	37.444,96	3
Đurđin	0117	24,7862	14.000,00	34.700,68	3
Đurđin	0118	82,2739	13.500,00	111.069,77	3
Đurđin	0119	28,0762	14.500,00	40.710,49	3
Đurđin	0120	13,6049	11.000,00	14.965,39	3
Đurđin	0121	51,8916	14.500,00	75.242,82	3
Đurđin	0122	47,6211	15.500,00	73.812,71	3
Đurđin	0123	3,2969	15.500,00	5.110,20	3
Đurđin	0124	1,9575	11.500,00	2.251,13	3
Đurđin	0125	3,7648	12.500,00	4.706,00	3
Đurđin	0126	52,9805	15.000,00	79.470,75	3
Đurđin	0127	61,3009	12.000,00	73.561,08	3
Čantavir	0131	3,2010	15.500,00	4.961,55	3
Čantavir	0134	14,6082	11.000,00	16.069,02	3
Čantavir	0135	1,0528	17.000,00	1.789,76	3
Čantavir	0138	24,1590	17.000,00	41.070,30	3
Čantavir	0139	22,7233	15.500,00	35.221,12	3
Čantavir	0140	28,9771	15.000,00	43.465,65	3

Čantavir	0141	32,3953	16.000,00	51.832,48	3
Čantavir	0142	20,8201	12.500,00	26.025,13	3
Čantavir	0143	9,6835	13.500,00	13.072,73	3
Čantavir	0144	14,5548	17.000,00	24.743,16	3
Čantavir	0145	28,4474	13.500,00	38.403,99	3
Čantavir	0146	56,5263	15.500,00	87.615,77	3
Čantavir	0147	57,9189	14.500,00	83.982,41	3
Čantavir	0149	0,6439	15.500,00	998,05	3
Čantavir	0150	0,7769	15.500,00	1.204,20	3
Čantavir	0151	3,3305	15.500,00	5.162,27	3
Čantavir	0152	0,8101	14.000,00	1.134,14	3
Čantavir	0153	0,8666	15.500,00	1.343,23	3
Čantavir	0154	0,7268	15.500,00	1.126,54	3
Čantavir	0155	0,7965	17.000,00	1.354,05	3
Čantavir	0156	0,8450	7.500,00	633,75	3
Čantavir	0157	0,9544	14.000,00	1.336,16	3
Čantavir	0158	1,0083	15.500,00	1.562,87	3
Palić	0160	68,6803	15.500,00	106.454,46	3
Palić	0161	31,6819	15.500,00	49.106,94	3
Palić	0162	60,4438	15.500,00	93.687,89	3
Palić	0163	115,1224	15.500,00	178.439,72	3
Palić	0164	58,9919	15.500,00	91.437,45	3
Palić	0165	11,5793	15.500,00	17.947,92	3
Palić	0166	5,4937	15.500,00	8.515,24	3
Palić	0167	1,8126	15.500,00	2.809,53	3
Palić	0168	5,6581	15.500,00	8.770,06	3
Palić	0169	4,6470	15.500,00	7.202,85	3
Palić	0170	31,2890	15.500,00	48.497,95	3
Palić	0171	24,1871	15.000,00	36.280,65	3
Palić	0172	17,0099	15.000,00	25.514,85	3
Palić	0173	35,5069	15.500,00	55.035,70	3
Palić	0174	17,2819	14.000,00	24.194,66	3
Palić	0175	22,3941	14.500,00	32.471,45	3
Palić	0176	7,7007	14.000,00	10.780,98	3
Palić	0177	5,6124	14.000,00	7.857,36	3
Palić	0178	3,8312	14.000,00	5.363,68	3
Palić	0179	37,3636	14.000,00	52.309,04	3
Palić	0180	35,7297	12.000,00	42.875,64	3
Palić	0181	6,4802	3.000,00	1.944,06	3
Palić	0182	5,2702	3.000,00	1.581,06	3
Palić	0183	17,2244	4.000,00	6.889,76	3
Palić	0184	4,7323	4.000,00	1.892,92	3
Palić	0187	21,1674	3.500,00	7.408,59	3
Palić	0188	21,2475	3.500,00	7.436,63	3
Palić	0191	23,5999	3.500,00	8.259,97	3
Palić	0192	43,9683	6.000,00	26.380,98	3
Palić	0194	41,1255	6.500,00	26.731,58	3
Bikovo	0200	3,0872	15.500,00	4.785,16	3
Bikovo	0202	70,5671	16.500,00	116.435,72	3
Bikovo	0203	74,3019	15.000,00	111.452,85	3
Bikovo	0204	60,7508	8.000,00	48.600,64	3
Bikovo	0206	89,5584	16.500,00	147.771,36	3
Bikovo	0207	30,4978	17.000,00	51.846,26	3
Bikovo	0208	25,1351	17.000,00	42.729,67	3
Bikovo	0210	10,8593	15.500,00	16.831,92	3
Bikovo	0211	26,5477	15.500,00	41.148,94	3
Bikovo	0212	19,4056	17.000,00	32.989,52	3
Bikovo	0213	16,9282	17.000,00	28.777,94	3
Bikovo	0214	11,5351	17.000,00	19.609,67	3
Bikovo	0215	31,3291	17.000,00	53.259,47	3
Bikovo	0216	91,9031	16.500,00	151.640,12	3
Bikovo	0217	98,7763	17.000,00	167.919,71	3
Bikovo	0218	107,9476	15.500,00	167.318,78	3
Bikovo	0219	95,0240	15.500,00	147.287,20	3
Bikovo	0220	50,9912	15.500,00	79.036,36	3
Bikovo	0221	115,2235	14.000,00	161.312,90	3
Bikovo	0222	98,0173	14.000,00	137.224,22	3
Bikovo	0223	98,8159	14.000,00	138.342,26	3

Bikovo	0224	25,5549	14.000,00	35.776,86	3
Bikovo	0225	132,8093	15.500,00	205.854,42	3
Bikovo	0226	89,7156	15.500,00	139.059,18	3
Bikovo	0227	96,3923	15.500,00	149.408,06	3
Bikovo	0228	45,9564	14.000,00	64.338,96	3
Bikovo	0229	106,7723	15.500,00	165.497,07	3
Bikovo	0230	33,4688	15.500,00	51.876,64	3
Bikovo	0231	90,9749	15.500,00	141.011,10	3
Bikovo	0232	12,2854	15.500,00	19.042,37	3
Bikovo	0233	8,0198	14.500,00	11.628,71	3
Bikovo	0234	3,4404	15.500,00	5.332,62	3
Bikovo	0235	85,1836	15.500,00	132.034,58	3
Bikovo	0236	5,4920	17.000,00	9.336,40	3
Bikovo	0239	24,4460	15.500,00	37.891,30	3
Bikovo	0243	7,9727	17.000,00	13.553,59	3
Bikovo	0244	5,6096	15.500,00	8.694,88	3
Bikovo	0250	9,3099	15.500,00	14.430,35	3
Bikovo	0251	41,1438	15.500,00	63.772,89	3
Bikovo	0252	2,8675	17.000,00	4.874,75	3
Bikovo	0253	11,1006	15.500,00	17.205,93	3
Bikovo	0254	2,8450	15.500,00	4.409,75	3
Bikovo	0255	20,0166	15.500,00	31.025,73	3
Bikovo	0256	7,8973	15.000,00	11.845,95	3
Tavankut	0257	17,5418	9.000,00	15.787,62	3
Tavankut	0258	11,1764	12.000,00	13.411,68	3
Tavankut	0259	5,7123	12.000,00	6.854,76	3
Tavankut	0260	10,8671	9.000,00	9.780,39	3
Tavankut	0261	11,8708	8.000,00	9.496,64	3
Tavankut	0262	23,4091	16.500,00	38.625,01	3
Tavankut	0263	20,3130	16.500,00	33.516,45	3
Tavankut	0264	31,7876	16.500,00	52.449,54	3
Tavankut	0268	1,1682	14.000,00	1.635,48	3
Tavankut	0269	2,8220	12.000,00	3.386,40	3
Tavankut	0270	3,8542	7.000,00	2.697,94	3
Tavankut	0271	6,8270	8.500,00	5.802,95	3
Tavankut	0272	4,7198	11.500,00	5.427,77	3
Tavankut	0273	5,4609	13.500,00	7.372,22	3
Tavankut	0274	4,8043	13.000,00	6.245,59	3
Tavankut	0275	7,8577	12.000,00	9.429,24	3
Tavankut	0276	3,2121	14.000,00	4.496,94	3
Tavankut	0277	5,5899	13.500,00	7.546,37	3
Tavankut	0278	2,1285	14.000,00	2.979,90	3
Tavankut	0279	1,4417	9.000,00	1.297,53	3
Tavankut	0280	39,4776	7.500,00	29.623,20	3
Tavankut	0281	31,5729	7.000,00	22.101,03	3
Tavankut	0282	2,6288	14.000,00	3.680,32	3
Tavankut	0283	6,6000	14.000,00	9.240,00	3
Žednik	0285	12,6205	15.500,00	19.561,78	3
Žednik	0286	51,9516	17.000,00	88.317,72	3
Žednik	0287	7,1048	15.500,00	11.012,44	3
Žednik	0288	5,2634	17.000,00	8.947,78	3
Žednik	0289	8,5227	17.000,00	14.488,59	3
Žednik	0294	27,4351	15.500,00	42.524,41	3
Žednik	0295	27,7748	14.000,00	38.884,72	3
Žednik	0296	32,6339	13.500,00	44.055,77	3
Žednik	0297	14,0757	13.000,00	18.298,41	3
Žednik	0298	26,9231	14.000,00	37.692,34	3
Žednik	0299	26,3852	14.000,00	36.939,28	3
Žednik	0300	24,5303	11.000,00	26.983,33	3
Žednik	0301	25,0003	11.500,00	28.750,35	3
Žednik	0302	26,6552	11.500,00	30.653,48	3
Žednik	0306	53,9940	16.500,00	89.090,10	3
Žednik	0307	28,3506	16.000,00	45.360,96	3
Žednik	0308	3,1671	16.000,00	5.067,36	3
Žednik	0309	41,7460	15.500,00	64.706,30	3
Žednik	0311	71,7632	16.000,00	114.821,12	3
Žednik	0313	58,5755	15.000,00	87.863,25	3
Žednik	0314	41,3311	13.500,00	55.796,99	3

Žednik	0315	98,0162	14.500,00	142.123,49	3
Žednik	0316	39,5718	11.000,00	43.528,98	3
Žednik	0317	4,8949	15.500,00	7.587,10	3
Žednik	0318	29,1192	15.500,00	45.134,76	3
Žednik	0319	60,5623	15.500,00	93.871,57	3
Žednik	0320	87,6929	15.500,00	135.924,00	3
Žednik	0321	89,9404	15.500,00	139.407,62	3
Žednik	0322	109,0049	12.000,00	130.805,88	3
Žednik	0323	43,5778	11.500,00	50.114,47	3
Žednik	0324	91,1355	13.000,00	118.476,15	3
Žednik	0325	93,0551	14.000,00	130.277,14	3
Žednik	0326	123,8843	13.500,00	167.243,81	3
Žednik	0327	34,9373	14.000,00	48.912,22	3
Žednik	0328	52,6168	13.500,00	71.032,68	3
Žednik	0329	34,1387	14.000,00	47.794,18	3
Žednik	0330	29,4833	14.000,00	41.276,62	3
Žednik	0331	58,7747	10.500,00	61.713,44	3
Žednik	0332	77,5672	15.500,00	120.229,16	3
Žednik	0333	10,0049	14.000,00	14.006,86	3
Žednik	0334	45,9383	13.500,00	62.016,71	3
Žednik	0335	61,5590	14.000,00	86.182,60	3
Žednik	0336	97,1903	13.500,00	131.206,91	3
Žednik	0337	58,7897	13.500,00	79.366,10	3
Žednik	0338	50,2873	14.000,00	70.402,22	3
Žednik	0339	32,1558	14.000,00	45.018,12	3
Žednik	0340	23,5520	14.000,00	32.972,80	3
Žednik	0341	98,1732	14.000,00	137.442,48	3
Žednik	0342	3,9453	14.000,00	5.523,42	3
Donji grad	0344	34,5000	15.500,00	53.475,00	3
Donji grad	0351	18,5481	15.500,00	28.749,56	3
Donji grad	0354	89,1646	15.000,00	133.746,90	3
Donji grad	0357	25,0186	15.500,00	38.778,83	3
Donji grad	0359	24,9479	15.500,00	38.669,25	3
Donji grad	0360	25,8364	15.500,00	40.046,42	3
Donji grad	0366	23,6029	13.500,00	31.863,92	3
Donji grad	0367	10,8944	15.500,00	16.886,32	3
Donji grad	0368	14,4457	15.500,00	22.390,84	3
Donji grad	0369	49,5733	15.500,00	76.838,62	3
Donji grad	0370	42,1843	14.000,00	59.058,02	3
Donji grad	0371	45,5862	14.500,00	66.099,99	3

Donji grad	0372	10,0700	15.000,00	15.105,00	3
Donji grad	0373	18,7431	13.500,00	25.303,19	3
Donji grad	0374	3,3514	13.500,00	4.524,39	3
Donji grad	0377	98,1974	17.000,00	166.935,58	3
Donji grad	0378	93,9023	16.000,00	150.243,68	3
Donji grad	0380	38,0901	15.500,00	59.039,66	3
Donji grad	0381	7,5652	15.500,00	11.726,06	3
Donji grad	0383	11,3235	14.000,00	15.852,90	3
Donji grad	0384	4,8973	14.000,00	6.856,22	3
Donji grad	0385	5,2490	15.500,00	8.135,95	3
Donji grad	0386	25,2755	17.000,00	42.968,35	3
Donji grad	0387	12,0845	17.000,00	20.543,65	3
Donji grad	0388	4,3687	15.000,00	6.553,05	3
Donji grad	0392	7,7792	16.500,00	12.835,68	3
Donji grad	0393	8,6382	17.000,00	14.684,94	3
Donji grad	0394	21,6488	15.500,00	33.555,64	3
Donji grad	0395	19,9893	16.500,00	32.982,35	3
Donji grad	0396	10,7652	16.500,00	17.762,58	3
Donji grad	0397	6,5483	17.000,00	11.132,11	3
Donji grad	0398	3,1867	13.500,00	4.302,04	3
Donji grad	0399	31,4594	14.500,00	45.616,13	3
Donji grad	0400	24,8612	15.000,00	37.291,80	3
Donji grad	0401	27,6069	14.000,00	38.649,66	3
Donji grad	0402	4,6033	12.500,00	5.754,13	3
Donji grad	0403	7,4909	14.000,00	10.487,26	3
Donji grad	0404	24,7448	14.500,00	35.879,96	3
Donji grad	0405	14,0617	12.500,00	17.577,12	3
Stari grad	0408	18,7637	11.500,00	21.578,26	3
Stari grad	0409	4,8938	10.500,00	5.138,49	3
Stari grad	0410	46,6058	6.500,00	30.293,77	3
Stari grad	0411	18,8408	5.000,00	9.420,40	3
Stari grad	0413	10,2346	12.000,00	12.281,52	3
Stari grad	0414	20,3734	11.500,00	23.429,41	3
Stari grad	0421	8,2783	14.000,00	11.589,62	3
Stari grad	0424	1,4395	11.500,00	1.655,43	3
Stari grad	0425	0,9401	14.000,00	1.316,14	3
Stari grad	0426	1,7952	14.000,00	2.513,28	3
Stari grad	0427	1,7207	14.000,00	2.408,98	3
UKU- PNO		9908,1339			

Dražbeni korak iznosi 500 dinara.

2. Uvid u dokumentaciju: grafički pregled katastarskih čestica po katastarskim općinama i popis čestica po formiranim javnim nadmetanjima (kompleksima), koja su predmet izdavanja u najam, može se izvršiti u zgradi Gradske uprave Subotica, u uredu br. 200 svakog radnog dana od 12 do 14 sati.

Kontakt osoba Grgur Stipić, tel. 024 626 871.

3. Zemljište iz ovoga natječaja daje se u viđenom stanju i zakupnik se ne može pozivati na njegove fizičke nedostatke.

4. Obilazak poljoprivrednog zemljišta, koje se daje u najam može se izvršiti:

za KO Čantavir dana 18.05.2010. od 09,00 sati (MZ Čantavir)

za KO Bački Vinogradi dana 18.05.2010. od 11,00 sati (MZ Bački Vinogradi)

za KO Bajmok dana 18.05.2010. od 13,00 sati (MZ Bajmok)

za KO Bikovo dana 19.05.2010. od 09,00 sati (MZ Bikovo)

za KO Đurđin dana 19.05.2010. od 11,00 sati (MZ Đurđin)

za KO Novi grad dana 19.05.2010. od 13,00 sati (MZ Radanovac)

za KO Žednik, dana 20.05.2010. od 09,00 sati (MZ Žednik)

za KO Tavankut dana 20.05.2010. od 11,00 sati (MZ Tavankut)

za KO Stari grad dana 20.05.2010. od 13,00 sati (MZ Kelebija)

za KO Donji grad dana 21.05.2010. od 09,00 sati (MZ Mala Bosna)

za KO Palić dana 21.05.2010. od 11,00 sati (MZ Palić)

5. Ukoliko nakon raspisivanja Natječaja za javno nadmetanje za najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu dođe do promjena površine iz natječaja po kojoj zakonskoj osnovi, dalji postupak davanja poljoprivrednog zemljišta u najam će se provesti samo za tako utvrđenu površinu zemljišta.

6. Sve troškove koji nastanu na temelju najma poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu snosit će osoba koja dobije to zemljište u najam.

7. Zemljište iz ovoga Natječaja daje se u najam isključivo za poljoprivrednu proizvodnju, ne može se koristiti u druge svrhe.

8. Zemljište iz ovoga natječaja ne može se davati u podnajam.

II.

- Uvjeti za prijavljivanje na javno nadmetanje -

1. Pravo sudjelovanja u javnom nadmetanju za davanje u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu ima:

- **fizička osoba** - koja je upisana u Registar poljoprivrednih gospodarstava i ima svojstvo osiguranika poljoprivrednika kod Republičkog fonda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, s prebivalištem u katastarskoj općini na kojoj se nalazi zemljište koje je predmet najma, i koja je vlasnik najmanje 0,5 ha poljoprivrednog zemljišta u istoj katastarskoj općini.

- **fizička osoba** - koja je upisana u Registar poljoprivrednih gospodarstava, i ima svojstvo osiguranika poljoprivrednika kod Republičkog fonda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, s prebivalištem na području jedinice lokalne samouprave koja provodi javno nadmetanje, a čija se čestica graniči sa zemljištem u državnom vlasništvu koje je predmet najma.

- **pravna osoba** - koja je upisana u Registar poljoprivrednih gospodarstava, koja je vlasnik najmanje 10 ha poljoprivrednog zemljišta u katastarskoj općini u

- kojoj se nalazi zemljište koje je predmet najma i ima sjedište na području jedinice lokalne samouprave kojoj pripada ta katastarska općina.
2. Ispunjenost uvjeta za prijavljivanje na javno nadmetanje ponuđač dokazuje originalnim dokumentima, odnosno ovjerenim preslicima i to:
- osobna iskaznica za fizičke osobe, odnosno, izvadak iz gospodarskoga registra (ne stariji od šest mjeseci do dana objavljivanja natječaja) za pravne osobe
 - vrijedeći izvadak iz Registra poljoprivrednih gospodarstava,
 - dokaz o vlasništvu najmanje 0,5 ha poljoprivrednog zemljišta u katastarskoj općini na kojoj se nalazi zemljište koje je predmet najma za fizičke osobe,
 - dokaz o vlasništvu poljoprivrednog zemljišta koje se graniči sa zemljištem koje je predmet najma za fizičke osobe,
 - dokaz o vlasništvu najmanje 10 ha poljoprivrednog zemljišta pravne osobe u KO u kojoj se nalazi predmetno nadmetanje,
 - vrijedeće rješenje Republičkoga fonda PIO o svojstvu osiguranika poljoprivrednika.
3. Ponuđači su dužni zajedno s prijavom za javno nadmetanje dostaviti dokaz o uplati pologa u točnom dinarskom iznosu navedenom u tablici iz točke I. ovoga natječaja, za svako javno nadmetanje pojedinačno, na evidentni račun Gradske uprave Subotica s brojem i pozivom na broj navedenim u formularu za prijavljivanje.
4. Svim ponuđačima, osim najpovoljnijem, uplaćeni polog će se vratiti nakon javnoga nadmetanja. Najpovoljnijem ponuđaču polog će biti uračunat u godišnju najamninu. U slučaju da najpovoljniji ponuđač odustane od svoje ponude, polog se ne vraća.
5. Pravna, odnosno fizička osoba koja sudjeluje na javnom nadmetanju, može unajmiti najviše do 100 ha zemljišta koje je predmet najma, osim za nadmetanja čija je površina veća od 100 ha.
- Osoba koja je ostvarila pravo prvenstva najma, na temelju uzgoja životinja, ima pravo unajmiti poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu do površine poljoprivrednoga zemljišta koje joj pripada na temelju broja uvjetnih grla, a uz ograničenje iz stavka 1.
6. Ukoliko dražbovna cijena prelazi dvostruki iznos početne cijene, potrebno je da najpovoljniji ponuđač, tijekom nadmetanja, dopuni polog do 50% dražbovane cijene.
7. Javno nadmetanje će se održati ukoliko bude pravodobno dostavljena najmanje jedna prijava.
8. Pravo sudjelovanja u javnom nadmetanju za davanje u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u prvom i drugom krugu **nemaju** pravne i fizičke osobe koje nisu ispunile sve obveze iz ranijih ili tekućih ugovora o najmu poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu kao i one koje su izvršile ometanje posjeda poljoprivrednog zemljišta ili koje su narušavale nesmetano tijek bilo kojega dijela postupka javnoga nadmetanja prilikom davanja poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu u najam.

III.

- Dokumentacija za prijavljivanje na javno nadmetanje -

- formular za prijavljivanje (popunjen u cijelosti i potpisan)
- dokaz o uplati pologa
- osobna iskaznica za fizičke osobe, odnosno, izvadak iz gospodarskoga registra (ne stariji od šest mjeseci do dana objavljivanja natječaja) za pravne osobe
- vrijedeći izvadak iz Registra poljoprivrednih gospodarstava,
- dokaz o vlasništvu najmanje 0,5 ha poljoprivrednog zemljišta fizičke osobe u katastarskoj općini na kojoj se nalazi zemljište koje je predmet najma (list nekretnina za KO koje su u ovlasti RGZ-Službe za katastar nekretnina Subotica, za KO Novi grad ovjeren preslik ZK uložak od strane RGZ-Službe za katastar nekretnina Subotica a za KO Stari grad i Donji grad ZK uložak iz Osnovnog suda u Subotici),
- dokaz o vlasništvu poljoprivrednog zemljišta fizičke osobe koje se graniči sa zemljištem koje je predmet najma,
- dokaz o vlasništvu najmanje 10 ha poljoprivrednog zemljišta pravne osobe u KO u kojoj se nalazi predmetno nadmetanje (list nekretnina za KO koje su u ovlasti RGZ-Službe za katastar nekretnina Subotica, za KO Novi grad ovjereni preslik ZK uložak od strane RGZ-Službe za katastar nekretnina Subotica a za KO Stari grad i Donji grad ZK uložak iz Osnovnog suda u Subotici),
- vrijedeće rješenje Republičkoga fonda PIO o svojstvu osiguranika poljoprivrednika.

IV.

- Rok za podnošenje prijave -

Rok za podnošenje dokumentacije za prijavljivanje je do 15 sati, dana 28. 05. 2010. godine. Pravodobnim će se smatrati sve prijave koje stignu u pisarnicu Gradske uprave Grada Subotice do navedenoga roka.

Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati.

V.

- Javno nadmetanje -

Javno nadmetanje za davanje u najam zemljišta iz točke I. ovoga Natječaja održat će se u zgradi Nove Općine, ulica i broj Trg Lazara Nešića br 1, i to:

1. K.O. Čantavir dana 01.06.2010. godine s početkom u 09,00 sati
2. K.O. Bački Vinogradi dana 01.06.2010. godine s početkom u 11,00 sati
3. K.O. Bajmok dana 01.06.2010. godine s početkom u 13,00 sati
4. K.O. Bikovo dana 02.06.2010. godine s početkom u 09,00 sati
5. K.O. Đurđin dana 02.06.2010. godine s početkom u 12,00 sati
6. K.O. Novi grad dana 02.06.2010. godine s početkom u 14,00 sati
7. K.O. Žednik dana 03.06.2010. godine s početkom u 09,00 sati
8. K.O. Tavankut dana 03.06.2010. godine s početkom u 12,00 sati
9. K.O. Stari grad dana 03.06.2010. godine s početkom u 13.30 sati
10. K.O. Donji grad dana 04.06.2010. godine s početkom u 09,00 sati
11. K.O. Palić dana 04.06.2010. godine s početkom u 12,00 sati

VI

- Plaćanje najamnine -

Najamnina će biti preračunata u eure po srednjem tečaju Narodne banke Srbije na dan javne dražbe.

Najamnina se plaća unaprijed u dinarskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Narodne banke Srbije na dan uplate.

VII.

- Sredstva osiguranja plaćanja -

Najpovoljniji ponuđač je u obvezi u roku od 15 dana od pravomoćnosti odluke dostaviti dokaz o uplati najamnine u iznosu utvrđenom pravomoćnom odlukom o davanju u najam poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, umanjenom za iznos uplaćenog pologa, koje će dostaviti Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede preko Gradske uprave Grada Subotice.

Za ugovore čiji je rok trajanja duži od jedne godine zakupnik plaća najamninu najkasnije do 30. rujna za svaku narednu godinu najma, a uz uplatnicu za prvu godinu najma dostavlja i:

- jamstvo poslovne banke u visini godišnje najamnine poljoprivrednog zemljišta ili
- rješenje o upisu hipoteke na nekretnine u visini dvostruke vrijednosti godišnjeg najma poljoprivrednoga zemljišta ili
- ugovor jamca o jamstvu
- skladišnica

Ukoliko zakupnik ne dostavi uplatu iz stavka 2. ove točke, ugovor o najmu se raskida, a najamnina će biti naplaćena iz sredstava osiguranja naplate.

Ovu odluku objaviti u «Subotičkim novinama», «Magyar szó» i „Hrvatska riječ», Službenom listu Grada Subotice, na oglasnoj ploči Gradske uprave Subotica i mjesnim uredima preko gradskog informatora - «Agroinfo» i na web stranici: www.subotica.rs, s tim što će se rok za podnošenje prijava računati od dana objavljivanja u nedjeljnom dvobroju lista «Magyar szó».

REPUBLIKA SRBIJA, GRAD SUBOTICA, GRADONAČELNIK
Broj: II-320-71/2010

GRADONAČELNIK

Dana: 12. 5. 2010. godine

Saša Vučinić

BAČ – SUSRET MLADIH SUBOTIČKE BISKUPIJE

Geslo susreta:

»Učitelju dobri, što

Završen je susret mladih Subotičke biskupije. Organizirali su ga sami mladi, prvenstveno pastoral mladih s vlč. *Marijanom Vukovom*. Animatori su radili s mladima kateheze na svim župama u Subotičkoj biskupiji, te zajedničkim snagama učinili ovaj susret interesantnijim i boljim. Mlade, tog 16. svibnja, kišni dan nije zaustavio da ga provedu onako kako su planirali: posvetiti se svojim prijateljima. Iako zbog kiše nisu bili na tvrđavi i nisu uživali u raznim sportskim aktivnostima, uživali su u duhu zajedništva i improvizacijama. Cijeli susret bio je inspiriran Papinom porukom za 25. svjetski dan mladih i geslom koje se provlačilo između svakoga, te svaku osobu dotaknulo – »Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim život viječni«. Kako bi svima geslo bilo jasnije, na početku susreta tumačio ga je vlč. *Ivica Damjanović*, povjerenik za mlade Biskupske konferencije. Papinu poruku i samo geslo susreta mladi radnici, studenti i srednjoškolci obrađivali su u skupinama. Skupine su vodili animatori Zajednice mladih u Subotici. Krizmanici, kojih na ovom susretu uvijek bude najviše, slušali su predavanje, uvijek punog zanimljivih priča, mons. *Stjepana Beretića*. Program se morao izmijeniti zbog kiše, te se odmah nakon ručka održala sveta misa koju je predvodio vlč. *Ivica Damjanović*, a glazbeno su je predvodili VIS Proroci. Smireni nakon mise, mladi su se premjestili u kazališnu dvoranu, gdje su se izvodile pjesme s natječaja i podijelile nagrade najboljima s natječaja. Za najbolju pjesmu nagradu je dobila *Nevena Mlinko*, za najbolji literarni rad *Ana Ivković*, najbolji likovni rad nacrtala je *Danijela Nuspl*, a najbolja fotografija djelo je *Vedrana Jegerića*. Nakon dodjele nagrada, mladi su ponovno saslušali pjesmu *Nevene Mlinko* »Ruža« i himnu susreta »U ime Gospodnje«. Kiša nije pokvarila dan, mladima je podarila zajedništvo.

Antonija Sudarević

21. svibnja 2010.

mi je činiti da baštinim život vječni»

KRONOLOGIJA od 21. do 27. svibnja

21. SVIBNJA 1888.

Municipalna skupština grada odlučila je da se budući park kod Željezničkog kolodvora nazove »Parkom Marije Terezije«. Sadnja drveća započela je s jeseni, a okončana u proljeće 1889. Na rubu parka, umjesto starog puta podignuta je »Prokešova palača«. Izgrađen je, također kolski put i željeznički nadvožnjak.

21. SVIBNJA 1947.

Članovi folklornog odjela subotičkog »Hrvatskog kulturnog društva«, priredili su koncert narodnih pjesama i igara Hrvata iz Vojvodine u najreprezentativnijim dvoranama, prvo u Beogradu, a potom u Novom sadu. Sve točke bogatog programa bile su burno pozdravljene.

21. SVIBNJA 2008.

»Hrvatska matica iseljenika« i »Udruga za potporu bačkim

Hrvatima« obilježili su u Zagrebu – okruglim stolom o četiri desetljeća književnog stvaralaštva Milovana Mikovića – djelovanje ovog hrvatskog pjesnika, prozaista, kritičara, esejista, urednika, prevoditelja i publicista iz Subotice.

22. SVIBNJA 1898.

Prva regularna nogometna utakmica na južnoslavenskim prostorima

odigrana je kod Somborske kapije, u Subotici, bilježi onodobni tisak. Tom prigodom su Subotičani porazili tim Halaša (Halas) uvjerljivim rezultatom 7:1. Nogometna sekcija »Subotičkog športskog društva« utemeljena je tijekom iste godine.

22. SVIBNJA 1937.

Rođen je Tomislav Vojnić Kirilo, novinar, publicist, književni prevoditelj, diplomirani ekonomist. Karijeru započinje u »Subotičkim novinama«, jedan je od utemeljitelja »Radio Subotice«, 90-tih je jedan od pokretača »Snome« i urednik »Info kanala« na kabelskoj televiziji. Autor je više publicističkih djela i knjiga prijevoda s mađarskog jezika.

22. SVIBNJA 1971.

Iz tiska su, gotovo istodobno, izašle tri veoma značajne knjige: »Cvjetovi mećave«, zbirka hrvatskih narodnih pripovjedaka Balinta Vujkova, te »Antologija poezije bunjevačkih Hrvata« i »Antologija proze bunjevačkih Hrvata« Geze Kikića.

23. SVIBNJA 1848.

Prvi put su glasovima subotičkih građana izabrani čelnici, zatim vijećnici i činovnici gradske uprave. Za gradonačelnika je izabran Stipan Kujundžić, a za glavnog suca Arnold Gottfrid. Vijećnici su postali Josip Antunović mlađi, Stevan Blagojević, Ferenc Hoffmann, Zsigmond Kárvázi, Lavrentije Lovro Malagurski, Alojzije Mamužić, Ivan Skenderović, Kristofer Stipić i Marko Vojnić.

23. SVIBNJA 1952.

Na prvoj sjednici novoizabranog Gradskog narodnog odbora Subotice za predsjednika je izabran pravnik Marko Horvacki. Nadalje, izvršena je nova teritorijalna podjela, kojom je umjesto dva tadašnja narodna odbora u I. i II. rajona u gradu, formirano sedam novih općinskih narodnih odbora.

23. SVIBNJA 1969.

Izenada je preminuo Ivan

Kujundžić, župnik u crkvi svetog Roka u Keru, prozni spisatelj, bibliograf, prevoditelj s francuskog. Osim zbirke pripovjedaka »Deran s očima« tiskana su mu dva kapitalna djela »Izvori za povijest bunjevačko-šokačkih Hrvata« u nakladi zagrebačke Matice hrvatske i »Bunjevačko-šokačka bibliografija«, koja je objavljena u zborniku »Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti«. Ivan Kujundžić je rođen 2. lipnja 1912. godine.

24. SVIBNJA 1898.

Na prvi dan Duhova (Dòva) na Paliću su održana okružna gimnastička takmičenja, na kojima je sudjelovalo oko tisuću i dvije stotine đaka iz Subotičke, Segedinske, Halaške, Somborske, Kiskúnfélegyházaske i Novosadske gimnazije. Naš grad je za ove potrebe utrošio tisuću i pol forinti.

25. SVIBNJA 1832.

Prema rezultatima popisa stanovništva, Subotica je imala 4863 kuće, u kojima je živjelo 5254 obitelji, koje su imale 29.650 članova. Tijekom godine rođeno je više od 1700 beba, a umrlo je čak 4147 osoba. To je prouzročila velika epidemija kolere, koja je harala gradom i okolicom.

25. SVIBNJA 1999.

Uništenjem metalne antenske konstrukcije visoke 52 metra i zgrade s opremom na obali Paličkog jezera, što ih je Radio Subotica koristila posljednjih tri desetljeća kao svoj odašiljač na srednjem valu, subotičkoj je radiopostaji nanesena izravna šteta od oko 300 tisuća njemačkih maraka. Neizravna šteta višestruko je veća – uništenjem ovoga predajnika Radio Subotica je izgubila 80 posto svoga slušateljstva u radijusu od bezmalo 400 km.

25. SVIBNJA 2000.

U 78. godini umro je Josip Stipić Braca, diplomirani inženjer agronomije, novinar – prvo u svojstvu suradnika »Hrvatske riječi«, a potom glavni odgovorni urednik

»Subotičkih novina«, u nekoliko saziva poslanik Skupštine Vojvodine, Srbije i Savezne narodne skupštine.

26. SVIBNJA 1912.

Rođen je Balint Vujkov, po struci pravnik, a po vokaciji pjesnik, pripovjedač, romanopisac, esejist, dramatičar, osnivač, urednik i nakladnik listova, časopisa te druge periodike. Najveća zasluga mu je što je gotovo šezdeset godina sakupljao, obrađivao, komentirao prozno narodno stvaralaštvo Hrvata u rasuđu, s osobitim naglaskom na narodno stvaralaštvo Bunjevaca i Šokaca. Sačinio je tri antologije hrvatskih narodnih pripovjedaka, od kojih su dvije prevedene na slovenski jezik u nakladi od 10.000 i 12.000 primjeraka. Umro je 23. travnja 1987. godine.

27. SVIBNJA 1863.

Odobrena su pravila »Prvog paromlinskog dioničarskog društva« u Subotici. Mlin je gradio jedan od dioničara Antun Pejin. Zbog lošeg poslovanja i dugova poduzeće je propalo, te je njegova katna zgrada dodijeljena Ženskoj učiteljskoj školi. Poslije II. svjetskog rata zgrada je adaptirana u konfekciju »Titovka«. Na njenom mjestu je podignuta Robna kuća »Beograd«.

27. SVIBNJA 1971.

Skupština općine Subotica odlučila je pristupiti sanaciji Palića, jer

su enormno taloženje smrdljivog mulja, degradacija jezerske vode, njene flore i faune, te masovni pomor riba, zaprijetili potpunim uništenjem jezera. Ova akcija, nazvana »pothvatom stoljeća«, trajala je šest godina, kada je jezero Palić proglašeno zdravim.

Studenti osječke akademije na subotičkom festivalu

SUBOTICA – U okviru Međunarodnog festivala kazališta za djecu, koji se održava u Subotici, u ponedjeljak 17. svibnja u okviru programa Susret studenata lutkarskih akademija predstavljena je Umjetnička akademija u Osijeku. Ova akademija jedna je od novih znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. »Mi smo mlada akademija osnovana 2004. godine i imamo tri odsjeka – za likovnu, glazbenu i kazališnu umjetnost«, rekla je *Livija Kroflin*, profesorica i voditeljica programa za lutkarstvo na osječkoj akademiji.

»Na kazališnom odsjeku postoji studij glume i lutkarstva, što znači da naši studenti nakon studija mogu dobiti posao i u dramskom i u lutkarskom kazalištu. Kao mlada akademija i kao zemlja s ne mnogo lutkarskih stručnjaka, ovisimo o gostujućim profesorima, a dobru suradnju imamo s lutkarskim akademijama iz Sankt Peterburga i Bratislave. Što se tiče ustroja studija, svakoga semestra obrađuje se po jedna lutkarska tehnika – animacija dijelova tijela i predmeta, ručne lutke, marionete, štapne lutke, animacija u dvoje, odnosno troje – dok u posljednjem semestru studenti rade svoj samostalni rad«, rekla je Livija Kroflin dodavši da akademija također doprinosi kulturnom i umjetničkom životu grada Osijeka organizirajući različita kulturno-umjetnička događanja (Dionizijev festival, Osječko ljeto kulture...) te znanstveno-umjetničke projekte.

Ovom prigodom svoje umijeće prikazali su studenti s osječke akademije, izvevši set lutkarskih etida zamišljen kao demonstracija sviju lutkarskih tehnika koje su dosad izučavali. Zanimljivo da su u jednom dijelu ove predstave korištene lutke čiji su kreatori *Arsen Ćosić* i *Ljubica Suturović* iz Subotice.

Inače, 17. po redu Međunarodni festival kazališta za djecu u Subotici završava se sutra (subota, 22. svibnja) dodjelom nagrada i svečanom ceremonijom na sceni »Jadran« Narodnog kazališta, s početkom u 20 sati.

Tamburaši iz Hrvatske i Slovenije u Somboru

SOMBOR – Dio programa 33. međunarodnog festivala hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, koji se održava od 14. do 23. svibnja, moći će vidjeti i čuti i publika u Somboru. Svečani koncert u Somboru bit će priređen večeras (petak, 21. svibnja) u velikoj dvorani Gradske kuće s početkom u 20 sati, a u suorganizaciji Udruge građana »Urbani Šokci« iz Sombora.

Nastupit će tamburaški orkestar KUD-a »Gaj« iz Zagreba, tamburaški orkestar KUD-a »Oton Župančič« iz Artiča (Republika Slovenija) i tamburaški orkestar Krste Odaka iz Drniša, uz vokalne soliste *Veru Svobodu*, *Elizabetu Križanić* i *Damira Novaka*. Solo flautu će svirati *Marija Prpa*, dok će orkestrima dirigitirati *Krešimir Račić*, *Dragutin Križanić* i *Milka Tomić*. U revijalnom programu nastupit će tamburaški orkestar Muzičke škole »Petar Konjović« iz Sombora pod dirigentskom palicom *Đure Parčetića*. Voditeljica programa je *Vlasta Ramljak*. Festival hrvatske tamburaške glazbe utemeljilo je Slavonsko tamburaško društvo »Pajo Kolarić« iz Osijeka 1961. godine. Osim u Osijeku i Somboru, festival će ove godine biti održan i u: Donjem Miholjcu, Našicama, Duboševici, Vukovaru, Belišću, Starom Petrovom Selu, Vinkovcima i Pečuhu.

Z. G.

Općinska smotra folkloru u Baču i Plavni

BAČ/PLAVNA – Smotra folkloru u općini Bač održana je u petak, 14. svibnja, a i ove godine, u cilju racionalizacije, odlučeno je da se priredi jednim dijelom u Baču, a drugim u Plavni.

U Baču je nastupilo više odjela KUD-a »Mladost«, a na zonsku su se smotru plasirali folklorni odjel, ženska izvorna pjevačka skupina »Tramošnjanke« i vokalna solistica *Vukosava Mitrović*.

U Plavni je u holu OŠ »Ivo Lola Ribar« nastupio folklorni odjel HKUPD-a »Matoš« s tamburaškim sastavom, a predstavio je i ovoga puta pjesme i plesove šokačkih Hrvata iz Bačke. Selektorica smotre *Slobodanka Rac* iz SKC-a Bačka Topola zadovoljna je »Matoševim« nastupom, a njezini savjeti pridonijet će budućem radu ove udruge.

»S folklorima radim redovito, a ove smo godine javno nastupili već tri puta. U posljednje vrijeme intenzivirali smo rad i s dječjom folklornom skupinom, te vjerujem da će naša udruga raditi i ubuduće na očuvanju tradicije, običaja i razvoju kulture. Na ovoj smotri nismo imali nikakvih materijalnih pogrešaka, ali u folkloru nije važan samo ples, nego opći dojam nastupa, što podrazumijeva sve pokrete, mimiku, pantomimu, lijepo pjevanje i, naravno, osmeh na licima plesača i pjevača, jer šokačke su pjesme vesele, razdragane i poletne. Do zonske smotre nastojat ćemo sve nedostatke otkloniti, a u naše izvođenje unijeti više vedrine, radosti, dostojanstva i ponosa, što često nedostaje mnogim osobama u našoj zajednici«, kaže voditeljica »Matoševih« folklorista *Evica Bartulov*.

Smotru je organizirala Narodna knjižnica »Vuk Karadžić« u Baču, a nama je ostalo i nekoliko nedoumica ove godine: zašto u ovim smotrama ne sudjeluju i folklorni odjeli udruga iz Vajske, Bodana, Bačkog Novog Sela i Selenče? Time bi ovakva smotra postala značajnija, a imala bi jasniji smisao i svrhu postojanja.

Zonska smotra folkloru, na kojoj će nastupiti dvije udruge iz općine Bač, najavljen je za subotu, 29. svibnja, u Crvenki.

Z. Pelajić

Znanstveni kolokvij u ZKVH-u

SUBOTICA – »Barokno slikarstvo XVIII. stoljeća u samostanima i rimokatoličkim crkvama u Vojvodini« naziv je kolokvija koji će biti održan u četvrtak, 27. svibnja, s početkom u 11 sati u prostorijama Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata (Harambašićeva 14) u Subotici.

Predavanje će održati doktorand povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu *Dušan Škorić*, s kojim je ZKVH razvio projekt pod nazivom »Barokno slikarstvo XVIII. stoljeća u samostanima i rimokatoličkim crkvama u Vojvodini«, koji je dobio djelomičnu potporu Ministarstva kulture Republike Srbije.

Preliminarna istraživanja Dušana Škorića, povjesničara umjetnosti, dovela su do zapanjujuće vrijednih djela kojima bi se ponosio svaki muzej u Europi. Da nabrojimo samo više djela *Franca Antona Maulbertscha*, *Paula Trogera*, *Kremsera Smidta*, kao centralnih figura bečke likovne Akademije, pa do češkog slikara *Jozsefa Ignjaca Raaba*, djela budimске slikarske obitelji *Falconer* i *Kronawetter*, franjevač slikara *Blasiusa Gruber*a iz Slavonije, itd. Zatim, tu su djela *Paulusa Sensera*, *Joszeffa Amona*, *Mathiasa Hanischa*, *Johanna Wollenhofera*, ali i, što je zanimljivo, djela srpskih umjetnika koji su radili slike za glavne oltare za katoličke crkve, primjerice djelo *Dimitrija Popovića* iz Zrenjanina za crkvu u Titelu, gdje je radio nešto kasnije i *Arsa Teodorović*..., navodi se u najavi kolokvija.

Dušan Škorić rođen je 1950. u Bačkom Brestovcu. Završio je Gimnaziju »Veljko Petrović« u Somboru, povijest umjetnosti 1982. u Beogradu. Na trećoj je godini doktorskih studija na Sveučilištu u Zagrebu. Odsjek za povijest umjetnosti. Objavio je oko 40 znanstvenih radova na više jezika i nekoliko knjiga. Član je ekipe projekta »Stoljeća Bača«.

KAKO JE PROTEKLA SUBOTIČKA »NOĆ MUZEJA«

Dobar provod za osam tisuća posjetitelja

Ni pro hladno i kišno vrijeme nije spriječilo Subotičane da budu sudionicima ove masovne cjelovečernje manifestacije, održane u prošlu subotu, 15. svibnja. Prema službenim podacima, muzeje, galerije i programe priredene na netipično izlagačkim prostorima i lokacijama obišlo je čak 8000 Subotičana.

SKELETI I PORTRETI

A u »Noći muzeja« bilo je logično krenuti od Gradskog muzeja. Tamo je posjetitelj čekala gostujuća izložba Prirodnjačkog muzeja u Beogradu pod nazivom »Skelet u živo«, koja obuhvaća egzo i endoskelet različitih sistematskih grupa, počevši od mekušaca pa do najsloženije grupe sisavaca.

Zanimljiva, osobito onima mladima, bila je već od ranije postavljena izložba kolekcije Papirnog teatra iz Muzeja grada Novog Sada.

Pravi spektakl za lokalne ljubitelje likovne umjetnosti bila je ovom prilikom otvorena izložba »Lica vremena – Portreti iz umjetničke zbirke Gradskog muzeja«, koja po prvi put daje prikaz djela iz tog segmenta umjetničke zbirke. Radi se o djelima nastalim pretežito u Subotici i okolici, ali i šire, u vremenskom rasponu od 200 godina. Na izložbi se mogu vidjeti ličnosti raznih epoha – kraljeva, carica, gradonačelnika, gradskih činovnika, književnika, plemića, građana, seljaka i njihove djece, ali i samih slikara i kipara. Ova će velika izložba biti postavljena u idućih godinu dana, a očekuje se i objavljivanje monografije koja će nam predložiti sve bogatstvo ovoga dijela umjetničke zbirke subotičkog muzeja.

KAZALIŠTE NA GRADILIŠTU

Ekskluzivno za potrebe »Noći muzeja« za građanke i građane otvoreno je gradilište na kojem niče buduća nova zgrada Narodnog kazališta. Na toj lokaciji prikazan je višemedijski projekt »Kazalište na gradilištu« u okviru kojeg su posjetitelji, a uz pratnju stručnjaka, mogli upoznati projekt rekonstrukcije zgrade. Prateću izložbu fotografija *Augustina Jurige* na temu izgradnje kazališta otvorio

»Kazalište na gradilištu«

je predsjednik Upravnog odbora Narodnog kazališta *Jozsef Kasza*, koji je izjavio kako, unatoč slabijoj dinamici gradnje, vjeruje da će projekt kazališne zgrade biti završen na vrijeme, točnije 2010. godine. U tom smislu pozvao se na obećanje predsjednika *Borisa Tadića* i premijera *Mirka Cvetkovića*. Gradilište budućeg kazališta, među ostalim, obišli su i gradonačelnik Subotice *Saša Vučinić* te pokrajinski tajnik za kulturu *Milorad Đurić*.

ZEN I ŠLING

U Suvenirnici ispod Gradske kuće otvorena je zanimljiva izložba modernog dizajniranog tradicionalnog šlinga (bijelog veza) pod nazivom »Tisuću ždralova«, umjetnice *Milice Repac*. »Tehniku bijelog

veza učila sam od *Marije Ivković Ivandekić*, a inspiraciju sam pronašla u spavaćicama moje prabake koje datiraju s kraja 19. stoljeća i koje su dekorirane bijelim vezom. Krune koje modeli nose pravila je moja majka *Marga Repac*«, objašnjava *Milica Repac*.

Vežu između šlinga i ždralova iz naslova izložbe uspostavila je preko istočnjačke zen filozofije, točnije čina meditacije. »Zen filozofija se bazira na meditaciji, dubokom unutarnjem shvaćanju života i postojanja. Recimo, kad imate neku želju, po zenu, kad napravite tisuću ždralova – ili ćete zaboraviti što ste htjeli ili ćete naći način kako ostvariti tu želju. To je vrsta meditacije, mora se ući u duboko stanje da biste izradili tisuću ždralova. Isto tako je i s vezom, dok žena veže – ona

meditira. A iz osobnog iskustva sam uvidjela kako su žene koje vežu pametne i razborite, vedre, i nisu pod stresom«, objašnjava *Milica Repac*. Inače, ovom prilikom modelsice odjevene u kreacije *Milice Repac* podijelile su po gradu tisuću papinatih ždralova.

LIKOVNI SUSRET

Da svjetski glasoviti umjetnik *József Nagy*, podrijetlom iz Kanjiže, ima dobar ukus kada su u pitanju umjetnine, pokazala je izložba crteža, slika, grafika i skulptura iz njegove privatne kolekcije, priredena u Modernoj galeriji »Likovni susret«. Kuriozitet je da su djela iz ove kolekcije prvi put prikazana javnosti, što je svakako imalo smisla budući da se u njoj nalaze radovi značajnih likovnih stvaralaca kao što su: *Biro Miklós*, *Vladimir Veličković*, *Safet Zec*, *Antoni Tapies*, *Bogomil Karlavaris*, *Nagyapáti Kukac Péter*...

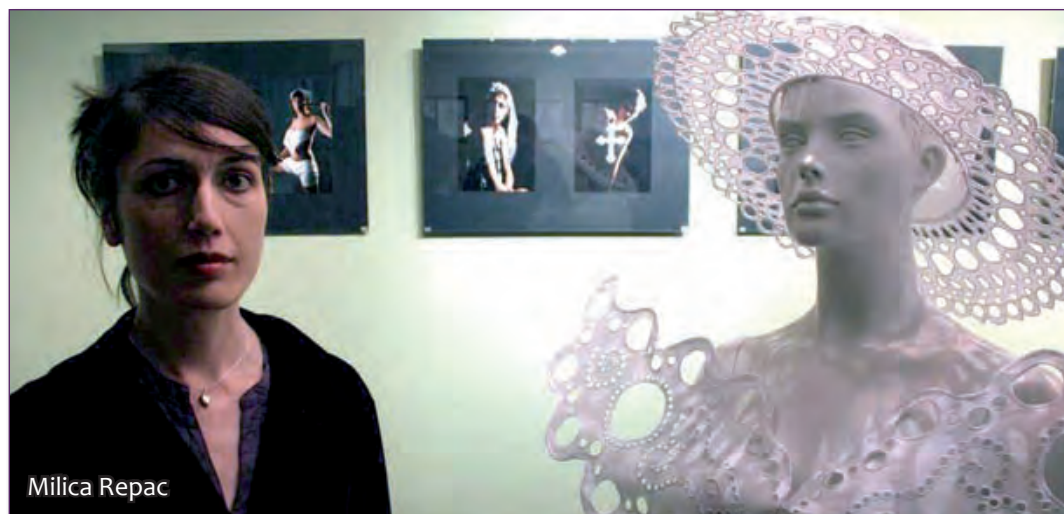
U salonu ove galerije priredena je izložba »Novi početak: prvo desetljeće 21. stoljeća«, koju čini izbor djela subotičkih autora iz zbirke Moderne galerije Likovni susret.

SPARTAKOVE SLIKE

U Galeriji »Dr. Vinko Perčić« posjetitelji su mogli pogledati izložbu slika i crteža *Spartaka Dulića*, čiji

Izložba slika Spartaka Dulića

Milica Repac

je postav skinut već u ponedjeljak. Riječ je o radovima nastalim od 2001. do danas, a najupečatljiviji dio postava činila su njegova recentna djela – ciklus od desetak crteža-

instalacije s lancima, te kasnijeg njihova sabijanja u jedinstvenu čeličnu skulpturu, ova umjetnikova priča sada je preseljena u dvodimenzionalnu plohu slike.

put i HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta, priredivši multimedijalni program u Galeriji slika od slame u Donjem Tavankutu, gdje su posjetitelji imali priliku sudje-

naive u tehnici slame u Tavankutu. Izložbu je otvorila ravnateljica Osnovne škole »Matija Gubec« u Tavankutu *Stanislava Stantić-Prčić*, koja je tom prigodom istaknula blisku povezanost HKPD-a »Matija Gubec« i istoimene škole: »Između naše škole i HKPD-a postoji kontinuirana suradnja, a kako se danas obilježava Dan obitelji, mogu ujedno reći kako smo svi mi ovdje prisutni zapravo jedna velika obitelj. Ovogodišnja 25. po redu kolonija slamarki je dokaz da vrijednosti traju i zahvalni smo svim članovima slamarskog odjela što su i tijekom onih 'teških vremena' imali snage opstati, a na nama je, sada u znatno lakšim i boljim uvjetima, da to proširimo, čemu će svakako pridonijeti mladi naraštaji«, rekla je *Stanislava Stantić-Prčić*.

U dvorišnom dijelu galerije tijekom večeri bila je prikazana demo verzija filma »Od zrna do slike« redatelja *Branka Išvančića*, dok će premijera ovog filma biti upriličena u srpnju, prigodom zatvaranja 25. kolonije naive u tehnici slame u Tavankutu. Predsjednik HKPD-a »Matija Gubec« *Ladislav Suknović* pojasnio je otkud je potekla inicijativa za sudjelovanjem udruge u Noći muzeja. »Mislim da je ovo vrlo značajan događaj za Tavankut, za naše društvo i, naravno, za naše slamarke, čije radove nastojimo uvijek i svugdje gdje možemo promovirati. Na ideju o sudjelovanju u Noći muzeja došli smo jer smatramo kako imamo što pokazati, a to su ove slike od slame kojima se ponosimo. Tako smo se već početkom godine uključili u pripremu ove manifestacije i zahvaljujući članovima društva uspjeli smo prirediti Noć muzeja u Tavankutu, koju namjeravamo organizirati i idućih godina«, kazao je *Suknović*.

Na izložbi su se, osim slika od slame koje će se do 24. svibnja moći pogledati i u predvorju Gradske kuće, mogli vidjeti i drvorezi, nastali tijekom prvih godina održavanja slamarske kolonije. Oni su se poslije dugo vremena našli pred očima javnosti, nakon što su prošle godine ponovno vraćeni u posjed HKPD-a »Matija Gubec«.

Zahvaljujući organizatorima Festivala mlade rakije u Ljutovu, posjetitelji su se u Noći muzeja, koju su, među ostalim, obilježili i hladan vjetar i kiša, mogli zagrijati rakijom i vinom najboljih tavan-kutskih proizvođača.

D. Bašić Palković M. Matković

Skoro pola milijuna posjetitelja

Ovogodišnja, sedma po redu »Noć muzeja« organizirana je u 48 gradova u Srbiji, a obuhvaćala je 400 programa na oko 150 lokacija. Sve skupa zabilježeno je 450.000 posjeta, pripočili su organizatori.

slika u tehnici aqual emajla, auto sprejeva, uljnih flomastera. Kako sam kaže, oni su nastavak multimedijalnog »rada u nastajanju« koji se bavi »promjenom motorike tijela i neurokinetike posjetitelja«. Nakon

Izložba u Tavankutu

MULTIMEDIJALNI PROGRAM U TAVANKUTU

Među petnaest institucija koje su prošle subote sudjelovale u subotičkoj Noći muzeja, bio je po prvi

lovati u radionici za izradu nakita od slame, nakon čega je upriličena retrospektivna izložba slika od slame, nastalih u razdoblju od 1986. do 2009. godine, odnosno tijekom protekla 24 saziva Kolonije

Izložba portreta iz umjetničke zbirke Gradske muzeja

»ZABORAVLJENI RJEČNIK« ILIJE ŽARKOVIĆA PREDSTAVLJEN U GOLUBINCIMA

Sačuvano govorno blago

Nije ovdje riječ samo o spašavanju riječi od nestajanja, niti puko čuvanje sjećanja na vrijeme i život koji je prošao. Čini mi se kako se na ovaj način bilježi i trajno čuva značajan dio našeg identiteta, rekao je Mato Groznica

Skoro je prošlo godinu dana od smrti *Ilije Žarkovića*, a promocija njegova »Zaboravljenog rječnika – govora golubinačkog kraja« u rodnom Golubincima, održana prošle subote 15. svibnja, pokazala je kako će se Ilija i njegova djela još dugo

nim blagom, sačuvao je i sjećanje na život koji je prošao, kojega se sjećaju oni koji čuvaju tradiciju, kulturu jednog naroda, u ovom slučaju Hrvata u Vojvodini«, rekao je Žigmanov dodavši kako je vrijednost rječnika i u popisu brojnih mikrotoponima i toponima, tako

vanju riječi od nestajanja, niti puko čuvanje sjećanja na vrijeme i život koji je prošao. Čini mi se kako se na ovaj način bilježi i trajno čuva značajan dio našeg identiteta. Onoga po čemu smo dio ljudskog roda.

Ilija je stvorio djelo, hvala mu na

izvući iz ropotarnice, obasjati svjetlom i dati ih naraštajima koji dolaze. Iz dana u dan, iz mjeseca u mjesec, nizale su se riječi koje je Ilija uspijevao iskopati iz vlastite i tuđe prošlosti. On, koji je na neki način bio zaštitni znak rodni Golubinaca, uistinu je bio opsjednut glazbenom i

pamtiti kako u tome mjestu, tako i u Srijemu.

Na smom početku nazočne je pozdravio dopredsjednik HKPD-a »Tomislav« *Vladimir Čačić* i zahvalio im što su se u velikom broju odazvali na promociju knjige njihova pokojnog sumještana.

SJEĆANJE NA PROŠLOST

U ime izdavača, Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, knjigu je predstavio ravnatelj Zavoda *Tomislav Žigmanov*, istaknuvši kako cilj rada te ustanove nije centralizacija ili »subotizacija« hrvatske zajednice, već i uključivanje Hrvata iz drugih dijelova Vojvodine, a kao dokaz toga naveo je upravo knjigu »Zaboravljeni rječnik«, prvo izdanje u njihovoj nakladi. On je istaknuo kako je objavljivanjem ovoga djela sačuvano jezično dijalektalno blago mjesta Golubinci u Srijemu, a time riječi spašene od nestajanja.

»One su ovdje, one su zapisane, te iako nestaju, ostat će u rječniku. Značenje toga rječnika je što je riječi sačuvao u posljednji trenutak, a s riječima, tim velikim jezič-

da rječnik nudi obilje gradiva za znastvena istraživanja.

SAČUVAN DIO IDENTITETA

Predsjednik HKPD »Tomislav« *Mato Groznica* je istaknuo kako je »poznavati Iliju Žarkovića bilo zadovoljstvo, učiti od Ilije bio je privilegij, a godinama surađivati s nekim kao što je bio Ilija, to je zbilja rijetka radost koju bih svakome poželio«.

»Nije ovdje riječ samo o spaša-

tome. Mi koji smo mu na bilo koji način bili od koristi, bili smo sretni da možemo, rekao bih, 'zamiješati po koju boju i dodati mu kičicu kako bi umjetniku pomogli da ostvari svoj izražaj'«, rekao je Groznica.

Radeći na ovoj knjizi, Žarković se, po riječima Mate Gorznice, kao dijete radovao svakoj novoj riječi koju bi pronašao. »Činilo mi se na trenutke kao da uopće nije želio okončati rad na ovoj knjizi, jer je osjećao da mnoštvo riječi još treba

književnom arheologijom. Siguran sam da se ovaj ogroman Ilijin trud isplatio jer će, ako ni zbog čega, ono zbog ovog djela, biti trajno prisutan u kulturi Hrvata u Vojvodini, posebice u Srijemu. Stječe se dojam kako je kod Srijemaca, osobito kod Golubinačana, ova knjiga zauzela značajno mjesto«, rekao je Mato Groznica.

SVETA MISA

Objašnjenja pojedinih riječi iz »Rječnika« čitali su ovom prigodom *Anita Žanić* i *Anita Kovačević*, nekoliko Ilijinih pjesama kazivali su *Miša Valok* i *Mato Groznica*, a cijelu promociju popratili su i tamburaši HKPD »Tomislav«.

Prije same promocije održana je sveta misa za Iliju Žarkovića, koju je predvodio bivši golubinački župnik, a sada zemunski dekan vlč. *Jozo Duspara*, zajedno s vlč. *Markom Kljajićem* i vlč. *Nikicom Bošnjakovićem*. Kao dugogodišnji poznavatelji Ilije, u svojim riječima i mislima sjetili su se Ilijinih djela, a na promociji im se pridružio i vlč. *Blaž Zmaić* iz Iriga.

Ivan Radoš

SAKUPLJAČ NARODNOG BLAGA

Ilija Žarković-Žabar (Golubinci, rujan 1947.-14. srpnja 2009.) bio je hrvatski književnik iz Srijema koji se sveobuhvatno bavio svojim Srijemom i Golubincima. Osim kao pisac, poznat je i kao glazbenik, skladatelj tamburaške glazbe, aranžer, publicist, istraživač i svestrani umjetnik. Sakupljao je djela hrvatskog i ne samo hrvatskog narodnog stvaralaštva. Bio je aktivan pri HKPD »Tomislav« iz Golubinaca, čiji je bio osnivač. Veći dio njegova opusa tematski je vezan za srijemsko selo Golubince, kao i za ljude i doživljaje, koje je u svojim djelima uvijekovječio. Osim što je zapisao brojna narodna usmena djela (anegdote, pjesme), veliki je njegov doprinos što je mnoga od tih djela i uglazbio.

Prisutan i(li) nazočan

Piše: Miranda Glavaš-Kul

Pridjeve *prisutan* i *nazočan*, a uz njih i pridjev *odsutan*, često čujemo slušajući izvješća sa sjednica i sastanaka ili čitajući zapisnike. U bivšoj je državi u uporabi prevladavao pridjev *prisutan* koji je nastao analogijom prema rusizmu *odsutan*. Iz istoga je jezika došao i glagol *prisustvovati*, a umjesto njega se govorilo i pisalo *biti prisutan*, rjeđe *biti nazočan*. Kako pridjevi *prisutan* i *nazočan* znače »koji je gdje«, izraz *biti prisutan* odnosno *biti nazočan* zapravo imaju udvostručeno značenje, što znači da je umjesto *biti prisutan/nazočan* na sastanku, dovoljno reći *biti na sastanku*.

S pravom se možemo zapitati kada bismo trebali rabiti pridjeve *prisutan* i *nazočan* i kojemu bismo trebali dati prednost. Po etimologiji, dakle po svome korijenu, pridjev *prisutan*, kao i njegov antonim *odsutan*, ide u rječotvornu porodicu s korijenom *biti*, dok pridjev *nazočan* pripada rječotvornoj porodici s

korijenom *oko* u koju ide i njegov antonimski parnjak *izočan* u značenju »nenazočan, odsutan« (*Petar Skok*, »Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika«, Zagreb, 1971.).

Budući da *nazočan*, dakle »koji je kome na očima«, kako se kaže u Akademijinu rječniku, može aktivno biti samo čovjek, taj pridjev nije dobro rabiti uz pojave. A kako čovjek i jest kada je gdje, za nj se može rabiti i pridjev *prisutan*. Jednako tako može se reći da se što događa u njegovoj prisutnosti, odnosno nazočnosti. Kada su u pitanju pojave, treba paziti da se ne pretjeruje. Npr. umjesto da liječnik kaže kako su u urinu prisutne bakterije, može reći da su u urinu otkrivene bakterije, nalaze se bakterije ili jesu bakterije.

Uz *prisutnost* i *nazočnost* kao uobičajene izvedenice pridjeva *prisutan* i *nazočan* rječnici bilježe i druge njihove izvedenice, a među njima i imenice *prisutnik* (*Ksaver*

Šandor Gjalski, Vjenceslav Novak i dr.) i *nazočnik* (*Iso Velikanović*), za kojima se i danas može ukazati potreba, pa ih ne treba potpuno zaboraviti.

U ovome jezičnom savjetu nije potrebno donositi posebne zaključ-

ke jer je sasvim očito da bismo pridjevu *prisutan* trebali dati prednost kada govorimo o pojavama, dok se pridjev *nazočan* odnosi samo na osobe. No svakako valja upozoriti kako ne treba pretjerivati u njihovoj uporabi.

U PETROVARADINU OTVORENA IZLOŽBA POSVEĆENA POZNATOM SRIJEMSKOM SVETIŠTU

Tekije na razglednici kroz vrijeme

Tekije na razglednici kroz vrijeme, naziv je izložbe koja je 15. svibnja otvorena u svetištu na Tekijama, u Petrovaradinu. Ta je izložba, kako sam naziv i kaže, posvećena tekijском svetištu, a ideja da se krene u ovaj pothvat potekla je od voditelja svetišta *Petra Pifata*, koji ju je, uz veliku pomoć i potporu vlč. *Stjepana Vukovca*, uspio i realizirati. Izložba prikazuje tekijско svetišhte kroz 28 razglednica, u razdoblju od 1990. godine do danas.

»Tekije je potrebno voljeti. Postoje ideje i podrška, ali ovakvu izložbu može prirediti samo čovjek koji to voli i to zna. Mislim da smo na ovaj način krenuli dobrim putem i da je ovo veliki doprinos Tekijama«, rekao je vlč. Vukovac na otvorenju izložbe.

»Ovom smo izložbom htjeli prikazati Tekije kroz nekoliko izdanja: kroz kronološko, povijesno i vizualno, te dati priliku zainteresiranima da pogledaju ilustrirane

poštanske karte koje su na neki način reprezent Petrovaradina i svih njegovih znamenitosti, jer su Tekije svakako jedna od njih«, kaže vo-

ditelj svetišta *Petar Pifat*. »Ovdje je dan cijeli jedan ciklus izdavanja razgledica s motivom tekijске crkve.

To je kronološki prikaz kako bi se skrenula pozornost na to da danas ovaj gradić nema svoje razglednice na kojima bi se nalazio neki

od spomenika Petrovaradina. Ovaj proces nije dugo trajao - nekih dvije godine od nastanka ideje, pa do

njene realizacije. Kolekcija koju smo zatekli upotpunjena je onim razglednicama koje smo otkupili od kolekcionara iz Srbije, Hrvatske, Italije, Češke, Njemačke i Mađarske. Ovo je jedna u nizu izložbi koje će svetišhte pripremati, sljedeća je možda izložba fotografija Tekija kojih u arhivi doista imamo impozantan broj. One prikazuju stanje koje danas ne možemo vidjeti, pa samim tim i stanje duša i ljudi koji su ovdje dolazili. Prošlost nam govori kako je ovo svetišhte, rame uz rame s panoramom tvrđave, bilo reprezent Petrovaradina. Mislim da smo na ovaj način, i ovom izložbom, ipak postigli neki cilj i da će to navesti ljude da razmišljaju o značaju svetišta i da i na ovakav vizualan način nešto saznaju i upoznaju njegovu povijest.«

Izložba će biti otvorena od 15. do 22. svibnja, svaki dan od 13 do 18 sati.

A. Jukić-Mandić

Priprema za proslavu 200. Obljetnice posvete župne crkve sv. Ivana Nepomuka u Gibarcu

Započeta obnova

Na sedmu vazmenu nedjelju, 16. svibnja, župljani župe sv. Ivana Nepomuka u Gibarcu okupili su se u svojoj župnoj crkvi i slavili nedjeljnu svetu misu, spominjući se svoga patrona sv. Ivana Nepomuka. Selo Gibarac nalazi se u zapadnom Srijemu u općini Šid, 10 km od granice s Republikom Hrvatskom. Župa je na teritoriju Srijemske biskupije, a upravitelj župe je vlč. *Nikica Bošnjaković*, župnik u Šidu i upravitelj župa Kukujevci i Morović. Župljani župe Gibarac raseljeni su, istjerani tijekom 1994. i 1995. godine, za vrijeme ratnih zbivanja. Većina ih se

nalazi na području Đakovačko-osječke nadbiskupije i Požeške biskupije.

Budući da danas svega još 30 obitelji živi u samome Gibarcu, a preko 150 obitelji je protjerano, župnoj je crkvi potrebna obnova i sanacija. U prilog obnove crkve ide i skorašnja proslava 200. obljetnice od posvete župne crkve sv. Ivana Nepomuka u Gibarcu. Sljedeće godine, 6. studenoga, ova će crkva slaviti 200. obljetnicu svoga posvećenja.

Stoga su župljani župe Gibarac raseljeni po Republici Hrvatskoj i župljani koji i dalje žive u Gibarcu, zajedno s upraviteljem župe vlč. Nikicom Bošnjakovićem, započeli obnovu ove crkve. U prvoj fazi obijena je stara flažna žbuka, druga faza obuhvaća popravak krova, zamjenu starih letvi i starog biber crijepa. Treća faza obnove obuhvatit će sve limarske radove – postavljanje rina za odvod oborinskih voda, zamjenu starog lima na zvoniku i opšivanje brojnih okapnica na crkvi. Četvrta faza bit će vanjsko žbukanje crkve sanacijskom žbukom koja isušuje postojeću vlagu u zidovima crkve.

Želja je svih Gibarčana da se crkva obnovi za ovaj veliki jubilej, 200. obljetnicu posvete. Radi toga je i ove godine na crkveni god 16. svibnja okupljen veliki broj Gibarčana, kako bi dali svoj novčani prilog za radove na crkvi. Svetu je misu predvodio upravitelj župe vlč. Nikica Bošnjaković, dok je dječji zbor iz Šida predvodio pjevanje.

Đuro Martinović

Sjednica povjerenika za pastoral mladih Srijemske biskupije i Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda

Mladi u životu Crkve

Na sjednici Povjerenstva za pastoral mladih nad/biskupija Srbije razgovaralo se o sudjelovanju i aktivnostima mladih u životu Crkve, o susretima mladih u našim biskupijama, te o inicijativama mladih za pa-

storalni rad u župnim zajednicama. Sjednica je održana 12. svibnja 2010. u Biskupijskom pastoralnom centru Srijemske biskupije u Petrovaradinu. Posebno je bilo riječi o projektu pastoralnog rada sa studentima i intelektualcima te mladim radnicima, koji se održava tjedno u Pastoralnom centru Srijemske biskupije. Analiziran je i dosadašnji rad s mladima u biskupijama, koji su predstavili povjerenici za svoje područje djelovanja. Predstavljeni su i posebni projekti za mlade ovdašnjih biskupija za ovu i sljedeću godinu. Bilo je, nadalje, govora o hodočašću mladih u Taize i programu tog susreta. Povjerenici su iznijeli dojmove s hodočašća mladih u Rim, a prikazan je i plan i program za Svjetski susret mladih u Madridu 2011. godine i hodočašće mladih Srbije u Lurd, te program susreta mladih Međunarodne biskupske konferencije Svetog Ćirila i Metoda 2011. godine u Petrovaradinu u svetištu Majke Božje Tekijske.

Sjednicu je upriличио biskup srijemski mons. *Đuro Gašparović* zajedno s predstojnikom Ureda za mlade Međunarodne biskupske konferencije svetog Ćirila i Metoda i biskupijskim povjerenikom za pastoral mladih Srijemske biskupije vlč. *Ivicom Damjanovićem*. Na sjednici Povjerenstva sudjelovali su i povjerenici za mlade fra *Filip Karadža* iz Beogradske nadbiskupije, don *Stojan Kalapiš* iz Zrenjaninske biskupije, vlč. *Marijan Vukov* i *Petar Gaković* iz Subotičke biskupije, *Ivan Hardi* iz grkokatoličkog egzarchata i *Željka Dokoza* iz Srijemske biskupije.

Tomislav Mađarević

Tjedni susret studenata i mladih radnika Srijemske biskupije

Životni put po istini

U organizaciji Povjerenstva za pastoral mladih pri Biskupijskom pastoralnom centru Srijemske biskupije održan je 12. svibnja u Petrovaradinu redoviti tjedni susret studenata i mladih radnika Srijemske biskupije. Na susretu je sudjelovao veći broj mladih, a gost je bio o. *Ivan Vinkov DI*, župni vikar u župi sv. Petra u Beogradu.

Tema susreta je bio egzorcizam. O. Ivan je govorio o životu po istini, nasljedovanju istine Isusa Krista, o životu po sakramentima i pravou i iskrenou vjerničkoj molitvi. U svom je izlaganju objašnjavao kako ljudi dolaze do okultnog, koje su posljedice, te kako pomoći čovjeku u takvoj situaciji života.

Na koncu su mladi iznijeli svoja iskustva sa susreta mladih u Zadru, što je pokazalo kako su ovakvi susreti potrebni i korisni na vjerničku i pastoralnu izgradnju mladih u našim župnim zajednicama.

Tomislav Mađarević

BOG JE DOSTUPAN ČOVJEKU

Duh koji oživljava

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Već smo u prošlom broju razmišljali o otatstvu koje Bog čini u čovjeku. Uistinu, ako pratimo crkvenu godinu, ona je uvijek iznova prilika i za duhovnu obnovu. Ciklus blagdana je kao neki duhovni »menü« koji čovjeku pomaže na životnom putu. Ovih dana smo u velikoj Devetnici Duhu Svetom. Za kršćane je to jedina »naređena« devetnica od samoga Isusa Krista. On je, naime, poslao apostole da kroz devet dana u dvorani posljednje večere očekuju »obećanje odozgor«. Na dan Duhova rođena je Crkva. Današnja generacija – napose starijih vjernika – svjedokom je jednih »novih Duhova« kako je papa Ivan XXIII. nazvao drugi Vatikanski sabor. U ovom duhovskom broju Hrvatske riječi želio bih s vama podijeliti nekoliko duhovskih poruka i misli. Znam da časopis čitaju ne samo vjernici katolici nego i drugi ljudi dobre volje, te se nadam da će u ovim mislima naći i »hranu za dušu«.

POSEBNO POVLAŠTENI TRENUTAK

Još je davno papa Pavao VI. napisao je da u Crkvi proživljavamo posebno povlašteni trenutak Duha Svetoga. Te riječi je citirao često i papa Ivan Pavao II. Pape žele reći da se ljudi predaju djelovanju Duha Svetoga, da osjete njegovu blizinu i moć, da iskuse radost što pripadaju Crkvi i sreću što ih on vodi, da mu vjeruju i u toj sili čine znakove. U Crkvi nastaju pokreti i gibanja kroz koja ljudi doživljavaju blizinu Božju i njegovo čudesno djelovanje. No, poseban znak i zahvat Duha Svetoga u Crkvi bio je Drugi vatikanski sabor. Sabor je sad već povijesno iskustvo. Tada smo ovako govorili i konstatirali: Crkva je snagom i mudrošću Duha Svetoga dobila duboki uvid u bogatstvo koje ima i u snagu koju nosi. Nastaje novi preobražaj liturgije. Latinski jezik u Crkvi posvećen već dvadeset stoljeća ukinut je, a uveden narodni. Nastale su nove reforme i obnova samostanskog, svećeničkog, sjemenišnog i vjerničkog života. Posvuda se budi i giba Božji narod u Crkvi i prema Crkvi. Na taj način čitav svijet sve više spoznaje da zaista postoji Bog i da je u Crkvi na djelu. Duh Sveti je, dakle, posebno u ovo naše vrijeme, prisutan. Vidi se to po bezbrojnim ljudima, koji se obraćaju kako kod nas, tako i u svijetu. Ljudi sve više govore o Bogu, njegova blizina je neposredna, oni su spremni na prihvaćanje svega onoga što Bog od njih traži. Međutim, ovdje moramo zastati i reći da je i to dijelom prošlo vrijeme. Sada pak, s druge strane, u svijetu se pokazuje da se čovječanstvo može spasiti još jedino silom Božjom. Duh Sveti se, dakle, pokazuje u svijetu kao neodoljiva i nezaboravljiva potreba. Ljudi mu se približavaju, nalaze putove do njega

i doživljavaju na sebi ono isto što su doživljavali apostoli i prvo kršćanstvo. Doživljavaju onog istog Gospodina Isusa i njegovo vladanje svijetom, a to znači doživljavaju da ovaj svijet ima budućnost i to u Bogu.

SPOSODBNOSTI

Ako bi danas počeli čitati Sveto pismo, spoznali bi kako je to sasvim nova riječ koju do sada nismo čuli. Onoga časa kad je prihvatimo, prelazimo na Božju stranu i postajemo sposobni primiti Duha Svetoga. Počinjemo zatim moliti. Kad kleknemo ili stanemo pred Boga koji je pred nama i molimo ga da nam podari snagu svoga Duha. Možemo razgovarati s Bogom, jer nemamo samo sposobnosti tijela i psihe, nego i sposobnosti duha, a to znači sposobnosti savjesti u kojoj odgovaramo direktno Bogu, sposobnosti molitve, a to znači razgovora, komunikacije s Bogom i sposobnosti spoznaje Boga. To imamo po Duhu kojeg nam je Bog dao i koji nas je preporodio u krštenju. Imamo božansku sposobnost da razgovaramo, komuniciramo s Bogom. Duh Sveti nama i čitavom svijetu svjedoči da je Bog dostupan čovjeku, da se čudesa mogu događati, da se ljudi mijenjaju i da se kroz njih i preko njih po sili Duha Svetoga mijenja njihova okolina i cijeli svijet. Mi u svijetu nemamo samo ljudske sposobnosti, nismo prepušteni samo ljudima i samima sebi. Imamo sposobnosti koje su nadmoćnije od atomskog oružja, od svih ljudskih i nadljudskih zloba, od razaranja i beznadnosti. Ta snaga jest Duh Sveti. On je djelotvoran. On je Gospodin, a to znači da on jednako kao Isus Krist vlada svijetom, upravlja svijetom, gospodari. No, on je životvorac, što znači da stvara i donosi život i tko god hoće imati život njemu se treba obratiti. On izlazi od Oca i Sina i njemu pripada isto poštovanje i čast, isto klanjanje kao i Ocu i Sinu. I on je uvijek govorio po prorocima, on i danas govori po novim prorocima, a to je svaki vjernik kršćanin. Zato što taj Duh Sveti djeluje i želi djelovati u nama i u svakom čovjeku svijet ima nadu i mi svi imamo divnu i sigurnu budućnost.

Tako događaj Duhova nije po naravi samo jedan događaj, nego je po svojoj naravi trajanje. Crkva prepoznaje tim danom svoj početak – rođendan – ali u Kristovom drugom dolasku vidi svoje ispunjenje. Sve to razdoblje od Duhova do konca vremena je vrijeme u kome je s nama snaga i sila Duha Svetoga. Zgodno mi je ovih dana rekao jedan prijatelj: „Kad bi ljudi i danas znali u svojoj duši, a napose u zajednici imali *konklave* – konzultacije s Duhom Svetim, donosili bi daleko razboritije odluke za sebe i za svoje bližnje!“

Duh Sveti nama i čita-

vom svijetu svjedoči

da je Bog dostupan

čovjeku, da se čude-

sa mogu događati, da

se ljudi mijenjaju i da

se kroz njih i preko

njih po sili Duha Sve-

toga mijenja njihova

okolina i cijeli svijet

Kulnarski kutak

TOPLO PREDJELO – JUHA OD KELJA

Potrebno: 1 kg kelja, žlica maslaca, žlica brašna, 2 l vode, 1 žumanjak, 2 žlice kiselog vrhnja, sok od pola limuna.

Priprema: Kelj očistiti, oprati, narezati glavice na četiri dijela i staviti u lonac kuhati. Kuhani kelj propasirati.

U posudu na štednjaku staviti žlicu maslaca za zapršku i dodati žlicu brašna. Kad se zaprška proprži dodati u nju propasirani kelj, promiješati i zaliti s 2 litre vode. Juhu osoliti, popapriti i prije nego li bude gotova dodati joj pomiješani žumanjak i kiselo vrhnje. Po želji dodati i sok od pola limuna.

GLAVNO JELO – OKRUGLICE U UMAKU OD RAJČICA

Potrebno: 600 g miješanog mljevenog mesa, malo šećera, 1 kriška kruha natopljenog u mlijeku, 1 žličica crvene paprike, 1 vezica peršunovog lista, sol, 2 glavice luka, papar, 1 jaje, vegeta, 2 žlice brašna, 4 žlice ulja i 1/2 l soka od rajčice.

Priprema: Luk očistite, operite i dobro ga usitnite. Sredinu kruha natopite u mlijeko i ostavite da nabubri. Spojite luk s mesom, dodajte ocijeđeni kruh, posolite, pospite vegetom, popaprite, dodajte jaje i sitno sjeckani peršunov list, te sve dobro izmijesite.

Ostavite smjesu da odstoji dvadesetak minuta (ako imate vremena, može stajati i dulje) u hladnjaku.

Navlažite ruke i pravite male neoptice, valjajte ih u brašnu i pržite u zagrijanom ulju dok ne porumene sa svih strana.

Umak od rajčica: U zagrijanom ulju propržiti 2 žlice brašna, dodati malo mljevene paprike, naliti paradajz, dodati sol i na vrh noža šećer. Sve skupa miješajte dok se umak ne zgusne. Kad je umak gotov, spustiti okruglice u umak i pustiti da jelo lagano ključa 1-2 min., uz miješanje.

Uz ove okruglice možete poslužiti pire od krumpira.

DESERT - KOKOSOV KOLAČ

Potrebno za tijesto: 100 g mljevenih oraha, 100 g kokosa, 100 g groždica, 4 jaja, 1 prašak za pecivo

Potrebno za preljev: 2

dl vode, 200 g šećera

Potrebno za glazuru: slatko vrhnje

Priprema: Sve sastojke dobro izmiksati i peći lagano na 200 stupnjeva. Vruć kolač preliti prokuhanom vodom i šećerom. Dobro izmiksati slatko vrhnje i preliti po hladnom kolaču, koji se može odmah služiti.

... i još po nešto...

Proljetno čišćenje sodom bikarbonom

Prihvatite se posla

Sodu bikarbonu, osim za bijeljenje zuba, smirivanje mučnine u želucu i pripremu raznih recepata možete upotrijebiti na još mnogo načina. Kako? Pogledajte!

Osim tih »uloga« sodu bikarbonu je moguće primijeniti na još mnogo načina: možete očistiti mikrovalnu pećnicu, »pokupiti« mirise iz frižidera, uklonite fleke s odjeće ili se riješiti neugodnih mirisa obuće. Također, požutjele površine ćete lako očistiti uz pomoć četvrtine šalice sode bikarbore i nekoliko šalica tople vode. Nanesite i ostavite da djeluje 15 minuta, a potom oribajte.

SODA BIKARBONA U KUHINJI

Izbledele ili požutjele površine u kuhinji očistite čete tako što ćete pomiješati četvrtinu šalice sode i nekoliko šalica tople vode. Sve to nanesite na površinu i ostavite djelovati 15 minuta, a potom obrišite i isperite. Kuhinjske će površine ponovno zablistati. Ukoliko su to starije mrlje, te ako želite pojačano djelovanje, u smjesu dodajte malo alkoholnog octa.

STARO SUĐE

U staru posudu ili lonac ulijte vrelu vodu i nekoliko žličica sode. Neka se to kuha 10 minuta

na jakoj vatri. Na isti način možete ukloniti i ostatke masnoća i mirisa pečenja iz pećnice.

PERILICA ZA SUĐE

Ako u perilici za suđe imate mrlje, nalijte šalicu sode i uključite program za pranje (neka perilica bude prazna). Sodu možete dodati i sredstvu za čišćenje koje inače koristite kod svakog pranja posuđa.

HLADNJAK

Soda izvrsno upija mirise. Da vas ne bi baš svaki put kada otvorite frižider zapanjile mirisne kombinacije namirnica, jednostavno u nje ga stavite posudu sa sodom. Isto možete učiniti i s prostorom ispod sudopere. Neugodne mirise u kanti za smeće možete spriječiti ako po dnu, ispod vrećice, pospete malo sode. To može biti i trajno rješenje. Sodu mijenjajte svaka tri mjeseca.

MIKROVALNA

U mikrovalnoj pećnici možete brzinski prokuhati vodu sa sodom, a zatim je iznutra prebrišite papirnatom ubrusom ili krpom.

ODRŽAVANJE OBUĆE I ODJEĆE

Kako se vaše patike ili cipele ne bi neugodno »osjećale«, dok ih ne nosite, sipajte u njih malo sode. Neka tako stoji što duže. U obuću koju nosite, preko noći stavljajte staru čarapu koju ste napunili također sodom bikarbonom.

Odjeću potopite u vodu sa sodom prije pranja u perilici – potpuno će nestati mirisi cigareta. A ako se u odjeću uvukao miris benzina ili motornih ulja, stavite garderobu u vrećicu, pospite sodom i ostavite da odstoji dan ili dva prije pranja. Soda pomaže i u uklanjanju fleka od flomastera.

SVJEŽINA RUBLJA

Pola šalice sode stavite u bubanj perilice prije nego što je uključite. Dobro je i ponekad dodati sodu deterdžentu pri pranju, jer će veš dobiti novu svježinu.

FLEKE

Ako na unutrašnju stranu tkanine, na mjestu gdje je fleka, utrljate pastu od sode, ona će skinuti mrlju. Pastu napravite od sode i vrlo malo vode. Djelotvorna je i za uklanjanje mrlja od krvi, voća ili vina. Ako su mrlje jače, prije pranja ostavite pastu da djeluje sat vremena.

OČNA KUĆA
optika i ordinacija
na jednom mjestu

 551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20
KOD GLAVNE POŠTE

RADIO MARIA

NOVI SAD 90,0 MHz - SUBOTICA 90,7 MHz
 SOMBOR 95,7 MHz - PLANDIŠTE 89,7 MHz
 LESKOVAC 107,4 MHz

Kontakt:
NOVI SAD
 Koste Abraševića 16
 Redakcija: 021/4790529
 Program: 021/4790464
 SMS: 063/598441
radiomarija.srbija@gmail.com
www.radiomarija.rs

Kontakt:
SUBOTICA
 Starine Novaka 58
 Redakcija: 024/692255
 Program: 024/692259
 SMS: 063/445523
mariaradio@tippnet.rs
www.mariaradio.rs

POMOZITE RADIO MARIJI!

Broj računa: 160-324873-16
 Banca Intesa a.d., Prima: Udruženje Marija,
 21000 Novi Sad, Koste Abraševića 16

U Tavankutu održana okružna smotra »Što znaš o prometu«

Najboljima medalje, di

Na okružnoj smotri pod nazivom »Što znaš o prometu«, održanoj u Tavankutu u prošlu subotu, sudjelovalo je 10 osnovnih škola s 21 natjecateljem. Natjecanje je održano u Osnovnoj školi »Matija Gubec«, gdje su u učionicama natjecatelji radili testove, a poligon spretnosti i vožnja bicikla odvijali su se u dvorani škole. Testove su ispravljali prometni policajci, poligon spretnosti su bodovali nastavnici tehničkog obrazovanja, a vožnju bicikla na ulici bodovali su policajci.

U skupini B u pojedinačnoj konkurenciji prvo mjesto osvojio je učenik OŠ »Sveti Sava« iz Subotice Radivoj Uvalić s 261 bodom, drugo mjesto osvojio je učenik OŠ »Majšanski put« iz Subotice Dario Nimčević s 250 bodova, i treće mjesto učenik OŠ »Nikola Tesla« iz Bačke Topole Atila Kokai s 225 bodova.

U skupini C u pojedinačnoj konkurenciji prvo mjesto osvojio je Tihomir Sretenović s 256 bodova (OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta), drugo mjesto Slobodan Ćosić s 254 boda (OŠ »Vuk Karadžić« iz Bajmoka), a treće Helena Čičai s 247 bodova (OŠ »Kizur Ištvan« iz Subotice).

Medalje i diplome uručila je ravnateljica OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta Stanislav Stantić-Prčić. Troje najboljih natjecatelja iz C skupine osvojili su besplatno polaganje za mali motor, dar AMK iz Subotice. Nagrade je uručila predstavnica AMK Subotica Slavica Kikić.

Na Republičku smotru plasirali su se: Radivoj Uvalić (OŠ »Sveti Sava« iz Subotice), Noemi Nađ Kanas (OŠ »Nikola Đurković« iz Feketića), Tihomir Sretenović (OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta) i Helena Čičai (OŠ »Kizur Ištvan« iz Subotice).

Branko Stantić

plome i prolazak dalje

Obrana svetenja

Blagoslov jela stara je crkvena i pučka tradicija Hrvata na ovim prostorima. Sastavni je dio uskrasnih običaja. Blagovanje blagoslovljene hrane iskrena je želja vjernika da u zajedništvu obiteljskog stola budu trajno povezani s uskrslim Gospodinom i žive kao novi ljudi.

Svaki obrok vjernika može podsjećati na gozbu tijela i krvi Kristove, na ljubav koju je Isus pokazao na posljednjoj večeri i na lomljenje kruha u kojem su učenici prepoznali uskrslog Gospodina. Najčešće na Veliku subotu ili u rano jutro na sam dan Uskrsa netko iz obitelji u košari odnosi u crkvu jelo za blagoslov. Za uskrсни blagoslov nose se: jaja, kruh, kuhana šunka, luk, hren. Jelo bi na svetenje u za to pripremljenoj košari od pletenog pruca, pokriveno *tarkom*, obično nosile djevojke ili mlade žene.

U puku se oduvijek vjerovalo kako se može »promašiti« i uskrсну ispovijed i obrede Velikog četvrtka i petka, međutim, ukoliko bi netko »promašio« blagoslov jela, ne bi mu pomogli ni svi sveci Božji. Za uskrсни doručak na trpezi je moralo biti blagoslovljeno jelo. Pojedinci su i tu znali pretjerivati. Jedni bi se trudili pokazati sve što imaju, pa bi jedva teglili košare, drugi bi nosili košarice u koje stane tek po neka pisanica. Uz blagoslovljeno jelo ljudi su u prošlosti vezivali brojne druge, ne baš vjerske običaje i praznovjerja. Tako se govorilo da je grijeh čak i mirisanje blagoslovljena jela prije Uskrsa, a kamoli konzumacija. U nekim se krajevima smatralo da takvo jelo ne smije okusiti tko nije bio na ispovijedi. Prije jela obvezno se mora kušati blagoslovljena sol.

Ova fotografija nastala je u Sonti, na samom koncu četrdesetih godina prošloga stoljeća. To što su na snimci s košarama za svetenje umjesto djevojaka momci, nije lokalni običaj, nego izuzetak, koji se zbio samo te godine. Treći s desna, 80-godišnji *Mata Andrašić* i danas se živo sjeća svega vezanog uz ovu fotografiju.

»Na svetenje su u pravilu išle djevojke, a ukoliko ih u nekoj kući nije bilo, jelo bi u crkvu nosile mlade žene, ili, što bi bila velika rijetkost, netko od muške mladarije«, kaže *Mata Andrašić*. »Moji prijatelji s ove fotografije i ja bili smo mladi i puni duha i ljubavi prema Bogu. Godinu dana prije nastanka ove fotografije nekima od djevojaka skupina mladih komunista pootimala je košare i njihovu sadržinu pobacala u jendek. Onako mladi i siloviti, kad smo za incident doznali dogovorili smo se da slijedeće godine na svetenje idemo mi.

Iz takvih su se situacija i rodile priče kako nam država brani odlazak u crkvu, te proslave Božića i Uskrsa. Doista smo ovako svečano odjeveni nosili jelo na blagoslov, pripravnici na svaku provokaciju, no, te godine sve je prošlo mirno. Nitko nas nije ni popriječio pogledao. Tek kasnije, kad su nestale tenzije između nas starosjedilaca i kolonista, koji su mahom bili i članovi komunističke partije, upravo od njih doznali smo o čemu je bila riječ i zbog čega u opisanom incidentu nisu stradale sve košare. Oni su imali popis obitelji koje su trebali spriječiti ne samo u proslavi Uskrsa, nego ih i 'odučiti' od upražnjavanja svih vjerskih običaja. Na popisu su bile obitelji čiji su članovi bili i članovi KP. Kako je ideologija ove partije suprotna ideologiji Crkve, trebalo je pojedincima staviti do znanja da ne mogu sjediti na dva stolca. Družina s fotografije više nije išla na svetenje, ostala su nam samo lijepa sjećanja na vremena koja nam nikada nitko neće moći vratiti.«

www.supijace.co.rs

OD NJIVE DO TRPEZE.

JKP СубОТИЧКЕ ПИЈАЦЕ
Szabadkai Piacok KK
JKP Subotičke pijace

Čikerija

Foto: Marija Matković

21. svibnja 2010.

U NEKOLIKO REDAKA

Svibanj

Trebao bi biti lijep proljetni mjesec, ali to svojim dosadašnjim »ponašanjem« uopće nije.

Kiše ima više nego sunca, a umjesto da se temperatura uspinje, ona sve češće pada. Kao da je svjetska kriza pogodila i vremenske uvjete, pa se sve više osjeća recesija u suncu i toplim danima. Kako je krenulo, nadajmo se da će ove godine biti ljeta...

FOTO KUTAK

Adaptacija prirode!

KVIZ

Mišo Kovač

Koje je godine i gdje rođen Mišo Kovač?
Što je bio njegov prvi glazbeni uspjeh?
Kada je objavio svoju prvu ploču?
Koja je pjesma postala njegov prvi veliki hit?
S kojom je pjesmom postao pobjednik festivala Split 1971. i koliko je nagrada ova pjesma osvojila?
Koje je godine proglašen osobom godine u bivšoj SFRJ?
Kada je održao legendarni oproštajni koncert na Poljudu?

Nakon oporavka od pokušaja samoubojstva 1999. godine.
1989. godine.
»Proplakat će zora« osvojila je 5 nagrada.
»Ti se nećeš vratiti« 1969. godine.
1964. godine u Zagrebu.
Pobjeda na glazbenom festivalu »Prvi glas Šibenika« 1959. godine.
16. srpnja 1941. godine u Šibeniku.

VICEVI

Mater pita Ivicu:

- Zašto ne jedeš, pa sam si rekao da si gladan kao vuk?
- Mama, jesi li ti nekad vidjela da vuk jede mahune? - odgovori Ivica.

Učiteljica uhvatila Ivicu kako čita Sportske novosti na satu, pa ga prozvala da odgovara matematiku:

- Koliko je 4:4?
- Neriješeno - ispali Ivica iz prve.

- Ivica, kakva je nova učiteljica? - upita otac svog sina školarca.

- Vrlo je lijepa, ali nije baš pametna.

- Kako to misliš?

- Stalno nas nešto zapitkuje!

NOGOMET

VOJVOĐANSKA LIGA SKUPINA ISTOK

Poraz Bačke

NOVI KNEŽEVAC – Neočekivano, nogometaši Bačke doživjeli su poraz protiv Obilića (0-1) na gostovanju u Novom Kneževcu i ponovno zakomplicirali svoju poziciju na tablici Vojvođanske lige skupina Istok. Susret protiv Radničkog iz Bajmoka nije odigran u redovitom terminu (odlaganje) i trebao je biti na programu u srijedu, 19. svibnja.

SUPER LIGA

Spartak četvrti

SUBOTICA - Posljednji ligaški susret u nogometnoj Jelen Super ligi Srbije momčad Spartaka Zlatibor vode odigrala je na svom stadionu protiv Crvene zvezde iz Beograda (0-1) i na koncu u prvoj sezoni natjecanja

u elitnom razredu zauzela četvrto mjesto i izborila plasman u kvalifikacije za Europsku ligu 2010/11. Momčad trenera Zorana Milinkovića ostvarila je najbolji rezultat u povijesti ligaškog natjecanja Nogometnog kluba Spartak iz Subotice.

MEĐUOPĆINSKA LIGA SOMBOR – APATIN – ODŽACI – KULA

Katastrofa golobradih Sončana

SONTA - U 28. kolu Međuopćinske lige Sombor – Apatin – Odžaci – Kula nogometaši sončanskog Dinama gostovali su u Kolutu. U ionako pomlađenoj ekipi, zbog obveza na poslu i bolesti nije bilo četvorice standardnih prvotimaca, tako da se iskusnim igračima domaćega Jedinstva suprotstavila ekipa golobradih Sončana. Nogometaši Jedinstva, u većini tridesetgodišnjaci, bili su prejak protivnik za „dječji vrtić“ trenera Željka Vidakovića. Od početka utakmice domaćini su konstantno prijetili vrataru Stančiću, a već nakon 10 minuta igre rezultat je glasio 3:0 za Jedinstvo. Sončani, tjelesno puno slabiji, nisu našli načina za zaustavljanje napada nadahnutih Kolućana, pa se, sukladno kretanju rezultata, stječe dojam da su se predali već na samom početku utakmice. Konačni skor, uz zapucani penal i bezbroj nerealiziranih prigoda domaćina, koje je bila prava umjetnost promašiti, bio je: Jedinstvo – Dinamo 9:0.

Dinamo: Stančić, Rakin, Gal (Tetkov), Nesvanulica, Ileš, Brkin, Majstorović, Karajkov, Stojković, Dekan (Topal), Vidaković. Ostali rezultati: Sloga – Dunav (Bački Monoštor) 6:1, Hajduk OFK Metalac 2:0, Jedinstvo (Ribarevo) – Aleksa Šantić 1:0 i Terekveš – Sport 5:1

Veterani za dušu publike

SONTA – U nedjelju, 23. svibnja, na stadionu NK Dinama u Sonti s početkom u 15 sati u predigrri utakmice 29. kola Međuopćinske lige Sombor – Apatin – Odžaci – Kula između sončanskog Dinama i imenjaka iz Bačkog Brega sastat će se veterani domaćina i ŽAK-a iz Sombora. Ove dvije ekipe nekada su bile ljuti rivali u ligaškim natjecanjima. »Nastojat ćemo gledatelje podsjetiti na naše negdašnje uspjehe i na svu ljepotu nogometa iz vremena od prije dva, pa i tri desetljeća« – kaže jedan od bivših nogometaša, a danas član UO Dinama Branislav Andrašić.

MALI NOGOMET

Sončanski tajfun

SONTA - Na svibanjskom turniru u malom nogometu, održanom u Karavukovu, dvije generacije polaznika nogometne škole NK Dinamo iz Sonte pokazale su svu svoju nadarenost. Dječaci rođeni 2000. godine u tri utakmice zabilježili su isto toliko pobjeda, rezultatima 4:0, 5:3 i 5:1. Njihovi mlađi članovi kluba, rođeni 2002. godine, zabilježili su isti skor, rezultatima 1:0, 2:1 i 3:0. Ove ekipe osvojile su i prva mjesta u svojim dobnim skupinama, a za najboljeg nogometaša turnira proglašena je Dinamova nada Stefan Kušljčić, rođen u prosincu 2000. godine

I.A

Malonogometno druženje u Subotici

SUBOTICA – Ovoga puta u organizaciji Generalnog konzulata RH u Subotici, po 8. put je organizirano malonogometno druženje na kome su, uz selekciju domaćina, u subotu 15. svibnja sudjelovale i momčadi DSHV-a, Hrvata iz Srijema i Čantavira. Turnir je odigran po sustavu svatko sa svakim, a nakon svih odigranih susreta prvo mjesto osvojio je sastav DSHV-a. Momčad Hrvata iz Srijema, koja je po prvi puta sudjelovala na ovom već tradicionalnom prijateljskom sportskom druženju i bila ugodno iznenađena dobrim prijamom i ukazanom pažnjom, zauzela je drugo mjesto, Generalni konzulat RH je bio treći, dok je Čantavir zauzeo četvrto mjesto.

Rezultati: GK RH – DSHV 0:3, GK RH – Čantavir 4:2, GK RH – Hrvati iz Srijema 1:1, DSHV – Čantavir 3:1, DSHV – Hrvati iz Srijema 2:2

Nakon natjecateljskog dijela uslijedio je druženje uz prigodan ručak organiziran za sve sudionike malonogometnog turnira, a realizaciju ove lijepe prijateljske manifestacije pomogli su i Renault Vidaković, Coca-Cola, Franck, Printex i Pekara Micko.

UKOMET

MEĐUOPĆINSKA RUKOMETNA LIGA – ŽENE

U zaostaloj utakmici katastrofa

SONTA – U zaostaloj utakmici jesenskoga dijela Međuopćinske lige rukometašice RK Sonta ugostile su rivalke, ORK Spartak iz Subotice. U cijeloj utakmici rukometašice domaće ekipe bile su u podređenom položaju, no, svojim htijenjem i borbenošću osvojile su simpatije prisutnih gledatelja. Razliku u klasi potvrdio je i konačan skor od 32 – 12 u korist Subotičanki.

I. A.

STOLNI TENIS

Općinska liga

SUBOTICA – Dodjelom nagrada i pokala za najuspješnije momčadi okončana je sezona u obje skupine u Općinskoj stolnoteniskoj ligi

Subotice. U A skupini najbolje momčadi su: Spartak III, Željezničar, Restoran Zanačka i Žednik I, dok je u B skupini prvo mjesto osvojila momčad Srcef II ispred Spartaka IV, Horgoša i JKP Stadiona. U A ligi najbolji pojedinac je Milan Trbović sa samo dva poraza, dok su u B skupini najuspješniji bili Ratko Đurić i Viktor Juhas s također samo dva poraza u cijeloj ligaškoj utakmici.

PLIVANJE

Troje reprezentativaca iz Spartaka

SUBOTICA - Plivačica Spartaka Milica Šoštarec pozvana je u sastav kadetske reprezentacije Srbije, koja će 21. svibnja sudjelovati na međunarodnom plivačkom mitingu »Pokal mesta Ljubljane« (Slovenija). To je ujedno i izborna utakmica za odlazak na tzv. Mediteranske igre mladih, koje će se ove godine održati u Kataniji (Italija). Na pripreme, koje će početi 27. svibnja, Stručna komisija Plivačkog saveza Vojvodine pozvala je i dva mlada plivača Spartaka: Andreja Barnu (12 godina) i Marka Šoštareca (11 godina).

Uspjesi u Zrenjaninu i Segedinu

ZRENJANIN, SEGEDIN - Plivači Spartaka su 15. i 16. svibnja nastupili na međunarodnim plivačkim mitinzima u Zrenjaninu i Segedinu na kojima su osvojili ukupno 13 medalja.

U Zrenjaninu je 15. svibnja održan miting »Mladost 2010.« na kojem je sudjelovalo 26 klubova s 575 natjecatelja iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Rumunjske i Srbije. Za najboljeg plivača u kategoriji dječaka rođenih 1998. godine proglašen je Andrej Barna.

Rezultati:

1997. godište: Aleksa Šehovac (2. mjesto 50 slobodno, 2. mjesto 100 slobodno)

1998. godište: Andrej Barna (1. mjesto 50 slobodno, 1. mjesto 50 prsno, 1. mjesto 50 delfin, 3. mjesto 50 leđno)

1999. godište: Jovana Mavrak (2. mjesto 100 prsno)

Štafeta 4x50 mješovito: Đukić, Radujko, Barna, Mamužić (3. mjesto)

U Szegedu je 15. i 16. svibnja održan pozivni međunarodni plivački miting »TYR-Toyota-max Kupa« na koji je bio pozvan i Plivački klub Spartak. Na mitingu je sudjelovalo 40 klubova iz: Mađarske, Rumunjske i Srbije. Plivači Spartaka su osvojili ukupno 5 medalja (2 zlatne, 2 srebrne i 1 brončanu).

1997. godište: Bojan Rašković (1. mjesto 200 slobodno, 2. mjesto 200 leđno, 2. mjesto 100 slobodno)

Milica Šoštarec (1. mjesto 100 slobodno, 3. mjesto 200 slobodno)

Za Spartak su još nastupili: Darko Mamužić, Filip Hunjadi i Marko Šoštarec.

ODBOJKA

Odbojkaška budućnost Spartaka

LOZNICA – Mladi odbojkaši subotičkog Spartaka redaju lijepe uspjehe pa su, nakon osvojenog trećeg mjesta na Prvenstvu Vojvodine, prošlog tjedna u Loznici osvojili drugo mjesto na polufinalnom turniru prvenstva Srbije, a Aleksandar Janačkov proglašen je za najboljeg blokera na turniru.

Spartak: Stefan Laušev, Aleksandar Janačkov, Vukašin Kužić, Alen Šleiher, Andrija Banović, Luka Medić, Aleksandar Milodanović, Vedran Kujundžić, Dimitrije Janić, Aleksandar Vidakov. Trener: Nemanja Simonović.

Češljari i Klisura pozvane u reprezentaciju

SUBOTICA – Odbojkašice Spartaka Kristina Češljari i Sara Klisura pozvane su na pripreme ženske odbojkaške reprezentacije Srbije za susrete II Europske lige. Susreti reprezentacije koja će se natjecati protiv ekipa Bugarske, Rumunjske i Velike Britanije, u sklopu skupine A, igrat će se u Kladovu, Smederevu i Subotici.

POGLED S TRIBINA

Tripla kruna

Nakon subotnje večeri, 22. svibnja, jedan od dva finalista aktualne sezone Lige prvaka 2009/10, uz najatraktivniji trofej europskog, pa i svjetskog klupskog nogometa, ostvarit će rijetko dostižan sportski uspjeh. Inter i Bayern već su prvaci svojih država i osvajači nacionalnog nogometnog kupa, a pokal Champions league bit će najsaj-niji dragulj na triploj kruni. Malo je momčadi koje se mogu pohvaliti ovakvim maksimalnim učinkom u jednoj sezoni, dapače to je uspjelo samo najvećim momčadima poput Barcelone i Manchester Uniteda. Jer, zbilja je to nešto o čemu svaka momčad prije početka sezone sanja, ali se snovi, nažalost, prerano rasprše prvim porazima.

Inter je protekloga vikenda osvojio peti uzastopni naslov prvaka Serie A i osvajanje Lige prvaka bila bi velika točka na jedno impresivno razdoblje apsolutne dominacije talijanskim prvoligaškim nogometom. S druge strane travnjaka na Santiago Bernabeu u Madridu, nalaziti će se nabrušena momčad bavarskog ponosa, ekipa minhenskog Bayernja koja je unatoč katastrofalnom startu uspjela povratiti »salataru« u svoje, trofejima prepune vitrine i ponovno zagospodariti njemačkom Bundesligom. Solidne zasluge za »doppel« imaju i dva hrvatska reprezentativna nogometaša, *Ivica Olić* i *Danijel Pranjić*. Finalni duel, u ovom trenutku, dvije najbolje europske momčadi, donijet će i još jedan vrijedan kuriozitet i po njemu ostati upisan u povijest europskog klupskog nogometa. Naime, oba trenera dvije suprostavljene momčadi već su osvajala naslove prvaka Europe. *Jose Mourinho* je to uspjelo s Portom, a *Louis Van Gaal* je slavio s momčadi Ajaxa, i subotnji naslov će jednom od njih donijeti respektabilnu markaciju trenera koji je uspio osvojiti najprestižnije klupsko nogometno natjecanje s dvije različite momčadi. I to na čelu momčadi iz druge zemlje, jer su svoje prvijence ostvarili s klubovima iz matične države. Koja će se momčad treći puta radovati u ovoj za njih fantastičnoj sezoni, vidjet ćemo nakon mega spektakla u nogometnoj groznici subotnje večeri.

D. P.

NOGOMET

Dinamo prvi, Hajduk drugi

Posljednje, 30. prvenstveno kolo u sezoni 2009./10. donijelo je konačan poredak na tablici 1. HNL. Novi stari prvak je zagrebački Dinamo, a Hajduk je uspio, na koncu, osvojiti drugu poziciju i uz osvajanje kupa, popraviti blijedi dojam s početka sezone. Cibalia na trećem i Šibenik na četvrtom mjestu izborili su europske vize za kvalifikacije Lige Europe, dok društvo najboljih hrvatskih klubova napuštaju Croatia Sesvete i Međimurje.

Rezultati 30. kola: Dinamo – Karlovac 1:1, Croatia Sesvete – Hajduk 2:5, Osijek – Cibalia 2:0, Istra 1961 – Rijeka 2:0, Međimurje – Šibenik 4:0, Slaven – Varteks 2:3, Zadar – Zagreb 1:0, Inter – Lokomotiva 4:2

Tri prijateljska susreta

Unarednom razdoblju hrvatska nogometna reprezentacija odigrat će tri prijateljska susreta protiv Austrije, Walesa i Estonije, u kojima će izbornik *Slaven Bilić* isprobati nekoliko novih igrača i pokušati napraviti konturu budućeg popisa igrača koji će konkurirati za sastav nacionalne momčadi u kvalifikacijama za sljedeće Europsko prvenstvo.

KOŠARKA

Cibona starta kao prva

Nakon 14 odigranih kola u A-1 ligi za prvaka poznate su četiri momčadi koje će u doigravanju odlučiti novoga prvaka Hrvatske u košarci. Cibona i Zadar imaju jednak broj osvojenih bodova, ali će

Zagrepcani ipak startati kao broj jedan i u prvom polufinalnom susretu igrati protiv četvrtoplasirane ekipe Zagreba. U drugom polufinalu sastaju se Zadar i Cedevita.

VATERPOLO

Jug poražen u polufinalu

Vaterpolisti dubrovačkog Juga nisu se uspjeli plasirati u finale ovogodišnjeg Final foura Eurolige igranog protekloga vikenda u Napulju. U dramatičnom polufinalnom susretu od njih je bila bolja crnogorska momčad Primorca iz Herceg Novog (11:10). Susret za treće mjesto između Juga i Partizana, nakon izvođenja četveraca, dobila je beogradska momčad s 15:14. Prvak Europe postao je talijanski ProRecco pobjedom (9-3) protiv Primorca u finalnom susretu.

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće
- Subotica, Karađorđev put 2,
- Telefon (danonoćno):
(024) 55-44-33

Raspored sprovoda i umrlice na
Internetu: www.funero.co.rs
e-mail: funero@funero.co.rs
Mogućnost odloženog plaćanja

DIJANA ŠEFCIĆ, BACAČICA KUGLE I DISKA

Želim ostati u atletici što duže

Ukoliko me zdravlje posluži bacat ću kuglu još dugo

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Jedna od najuspješnijih subotičkih atletičarki svih vremena, bacačica kugle i diska *Dijana Šefčić*, svakodnevno trenira pripremajući se za atletska natjecanja koja slijede u predstojećem dijelu sezone. Iako, kako sama kaže, bez ikakvih finansijskih dotacija od strane bilo kojeg mjerodavnog tijela, ova dugogodišnja državna reprezentativka u bacačkim disciplinama nastavlja aktivno bavljenje kraljicom sportova. Financirajući se sama i uz pomoć svoga oca.

»Unatoč činjenici da nemam nikakvu novčanu potporu u obliku stipendije ili sponzorskog ugovora, pa sve troškove snosim sama, i dalje nastavljam redovite treninge i pripreme za nastavak ovogodišnje

Financije

»Zbog redovitog, svakodnevnog treniranja nisam u mogućnosti raditi stalni posao, ali po potrebi radim povremene poslove, te uz očevu pomoć uspijevam osigurati potrebna sredstva za trening i sportsku pripremu«, kaže Dijana Šefčić.

atletске sezone. Slijedi prvo kolo Kupa Srbije, pa serija nekoliko manjih mitinga i potom glavno natjecanje ovog dijela godine – Ekipno prvenstvo Europe (2. liga), koje je na programu 19. i 20. lipnja u Beogradu«, kaže Dijana Šefčić.

TRENING

Šefčićeva svakodnevno trenira u teretani i na Gradskom stadionu, a njezina trenutačna pripremljenost ulazi u tzv. fazu predforme u kojoj se tempira spremnost za buduća natjecanja.

»Dva puta dnevno idem u teretanu i za potrebe maksimalne pripremljenosti primorana sam raditi s vrlo velikim težinama. U čučnju dižem 195 kg, u izbačaju 135 kg, u nabačaju 120 kg i trzaju 90 kg, što su sve predviđene trening težine uz pomoć kojih nastojim dobiti potrebnu snagu, kako bih što dalje mogla baciti kuglu. Tijekom jednoga treninga u prosjeku četrdesetak puta bacim kuglu i zbog toga moram redovito održavati tjelesnu kondiciju i snagu. Gotovo da i nemam slobodnoga dana, jer volim i želim trenirati, a sve pod stručnim nadzorom mog trenera *Bele Evetovića*.«

PREHRANA

Bavljenje bacačkim atletskim disciplinama iziskuje i poseban režim svakodnevne prehrane, a sve u funkciji postizanja optimalnih kriterija za maksimalnu pripremljenost organizma.

»Težinu moram redovito održavati, što uopće nije lako, a u mojoj svakodnevnoj prehrani dominiraju velike vrijednosti ugljikohidrata.«

DALJINE

»Moja trenutačna daljina u kugli je negdje oko 15,5 metara, jer sam još uvijek u fazi podizanja forme za predstojeća natjecanja. Inače, moj najbolji rezultat i osobni rekord u bacanju kugle iznosi 17,05 m, a bacila sam ga 2006. godine u Senti. Iste sam godine zahvaljujući ostvarenim rezultatima bila proglašena i za sportašicu godine u Subotici. Osobni rekord u bacanju diska mi je točno 42 metra, ali ovu disciplinu niti ne treniram posebno, nego disk bacam samo po potrebi.«

Ženska kugla

Težina ženske kugle iznosi 4 kg, dok je kugla koju bacaju muškarci teška 7,25 kg.

niram posebno, nego disk bacam samo po potrebi.«

PLANOWI I ŽELJE

»Prije svega bih željela biti zdrava i posve spremna za sva natjecanja koja dolaze, a što se tiče rezultata uvijek nastojim dati sve od sebe i uvijek imam želju za pobjedom. Ukoliko bude sve u redu, voljela bih osvojiti prvo mjesto na Ekipnom prvenstvu Europe u Beogradu. Atletikom se mislim baviti sve dok me zdravlje bude služilo i ne mislim stavljati pred sebe neka ograničenja prema budućim godinama. Imam 32 godine i željela bih još dugo i što dalje bacati kuglu.«

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine,
- Kasko osiguranja motornih vozila i radnih mašina plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje robe u transportu i osiguranje nezgode
- Putna zdravstvena osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike porodice "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D.O. Beograd - Filijala Subotica
 24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406
 E-mail: mios@tippnet.co.yu
 Radno vreme: od 8 do 16 časova

PETAK
21.5.2010.

05.50 - Najava programa
 05.55 - Trenutak spoznaje
 07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.05 - Vijesti
 07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
 07.35 - Vijesti
 07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
 09.13 - Dolina sunca
 10.00 - Vijesti
 10.15 - Šareni planet, dokumentarna serija
 11.10 - Oprah show
 12.00 - Dnevnik
 12.30 - Moj grijeh, telenovela
 13.20 - McLeodove kćeri 7
 14.10 - Vijesti
 14.40 - Glas domovine
 15.05 - Drugo mišljenje
 15.35 - Znanstvena petica
 16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
 16.20 - Hrvatska uživo
 17.43 - Iza ekrana
 18.20 - Kod Ane
 18.35 - Dolina sunca
 19.30 - Dnevnik
 21.05 - Ciklus novog hrvatskog filma: Pjevajte nešto ljubavno
 23.00 - Lica nacije
 23.55 - Vijesti
 00.10 - Poslovne vijesti
 00.15 - Vijesti iz kulture
 00.25 - Posebni dodaci, emisija o filmu
 01.20 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
 02.05 - U ždrijelu smrti, kanadski TV film
 03.40 - Pet zvjezdica, serija
 04.25 - Šareni planet, dokumentarna serija
 05.15 - Moj grijeh, telenovela

06.45 - Najava programa
 06.50 - Žderonja, crtana serija
 07.10 - Trolovi, crtana serija
 07.35 - TV vrtić: Stolicke
 07.45 - Tajni dnevnik patke Matilde: Stidljivost
 --- - Dečki iz dvorca: Dadjilja
 --- - Brum: Brum i glazbena kutija
 08.10 - Silvestrove i Čičijeve tajne, crtana serija
 08.35 - Dvorac igračaka, serija
 09.00 - Daleko od doma, serija
 09.25 - Zabavni program
 10.00 - Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
 13.35 - Povratak na novo, humoristična serija
 13.55 - Moja žena i djeca 4, humoristična serija
 14.15 - Pet zvjezdica, serija

15.00 - Kod Ane
 15.15 - Puni krug
 15.30 - Izazovi: Snežko, bugarski dokumentarni film za mlade
 15.45 - TV vrtić: Stolicke
 15.55 - Tajni dnevnik patke Matilde: Stidljivost
 --- - Dečki iz dvorca: Dadjilja
 --- - Brum: Brum i glazbena kutija
 16.40 - Put do Južne Afrike: Italija, sportsko-dokumentarna serija
 17.10 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
 18.00 - Vijesti na Drugom
 18.20 - Županijska panorama
 18.50 - Happy Hour, humoristična serija
 19.15 - Johnny Bravo
 19.40 - Garfield i prijatelji 1
 20.05 - Čarolija 10, serija
 21.00 - Muškarci na stablima, serija
 21.45 - Vijesti na Drugom
 22.00 - Izlazak, mini-serija
 23.45 - Ždrijeb: Vaterpolo, EP 2010., snimka
 00.10 - Ponoćna predstava
 01.05 - Kraj programa

06:10 Naši najbolji dani, serija
 07:00 Jackie Chan
 07:30 Tomica i prijatelji
 07:45 Fifi i cvjetno društvo
 08:00 Bumba, crtana serija
 08:10 Odavde do vječnosti, serija
 10:10 Magična privlačnost, serija
 11:10 IN magazin
 12:00 Farma, reality show
 13:00 Provjereno, magazin
 14:00 Odavde do vječnosti, serija
 16:00 Magična privlačnost, serija
 17:00 Vijesti Nove TV
 17:20 Naša mala klinika, serija
 18:15 IN magazin
 18:50 Upitnik, kviz
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:00 Farma uživo, reality show
 22:20 Stjuardese lete u nebo, igrani film
 00:00 Vremenski stroj, igrani film
 01:40 Ezo TV, tarot show
 02:40 Naoružan i opasan, igrani film
 03:50 Grad Djeda Mraza, igrani film
 05:20 IN magazin
 06:00 Naša mala klinika, serija
 06:50 Kraj programa

06.25 Miffy, animirana serija
 06.45 Looney Tunes
 07.10 YooHoo i prijatelji
 07.25 RTL ritam zona - Urban, glazbena emisija
 09.40 Kralj Queensa, serija
 10.10 Pod istim krovom, humoristična serija
 11.00 Raymond, serija
 11.30 Bibin svijet, humoristična serija
 12.00 Ekkluziv, magazin
 12.20 Večera za 5, lifestyle emisija
 13.15 Najljepši urok, telenovela
 14.05 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
 15.40 Cobra 11, kriminalistička serija
 16.30 Kralj Queensa, humoristična serija
 17.00 Pod istim krovom, humoristična serija
 17.25 Raymond, humoristična serija
 17.55 Bibin svijet, humoristična serija
 18.30 Vijesti
 18.55 Ekkluziv, magazin
 19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
 20.00 Hrvatska traži zvijezdu, glazbeni show uživo
 22.20 Divlje sestre, film, humorna drama (1. dio)
 23.20 Hrvatska traži zvijezdu - odluka, glazbeni show uživo
 23.55 Divlje sestre, film, humorna drama (2. dio)
 00.55 Vijesti
 01.05 Noćna straža, igrani film, horor
 03.00 Astro show, emisija uživo

SUBOTA
22.5.2010.

06.00 - Najava programa
 06.05 - Muškarci na stablima, serija
 07.00 - Znanstvena petica
 07.30 - Iza ekrana
 08.00 - Vijesti
 08.15 - Kinoteka - ciklus klasičnog vesterna: Točno u podne, američki film
 09.40 - Ezo TV, tarot show
 10.00 - Vijesti
 10.10 - Vijesti iz kulture
 10.15 - Kućni ljubimci
 10.50 - Veterani mira, emisija
 12.00 - Dnevnik
 12.30 - Moj grijeh, telenovela
 13.20 - Prizma
 14.05 - Duhovni izazovi
 14.35 - Reporter: Čokolada - gorka istina
 15.45 - Euromagazin

16.20 - Vijesti
 16.30 - Kulturna baština: Gliptoteka HAZU
 16.45 - S nekim riječ podijelit', dok. film
 17.15 - Eko zona
 17.45 - Svirci moji, glazbena emisija
 18.30 - Luda kuća 5, humoristična serija
 19.07 - Tajni dnevnik patke Matilde
 19.15 - LOTO 7/39
 19.30 - Dnevnik
 20.15 - Bilježnica, američki film
 22.20 - Vijesti
 22.35 - Vijesti iz kulture
 22.45 - Šibenik: 14. nacionalno savjetovanje o gospodarstvu i poduzetništvu, reportaža
 23.05 - Mamutica, kriminalistička serija
 00.00 - Filmski vikend s Paulom Verhoevenom: Svemirski marinci, američki film
 02.10 - Noći kulturnih filmova: Mala Odesa, američki film
 03.45 - Noći kulturnih filmova: Gorki slatkiš, američki film
 05.25 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
 06.55 - Vrijeme je za Disneyja: 101 dalmatinac
 07.45 - TV vrtić
 07.55 - Danica: Danica i medvjedić
 08.00 - Ninin kutak: Brodić
 08.05 - Čarobna ploča
 08.20 - Navrh jezika
 08.30 - Izazovi: Snežko, bugarski dokumentarni film za mlade
 08.45 - Kokice
 09.15 - Ton i ton 1 (7.)
 09.30 - Ni da ni ne
 10.30 - Briljanteen
 11.15 - Pinocchiojeve pustolovine, serija
 12.10 - Majstori svirači: Koncert u Križevcima (2. dio)
 12.45 - Hrvatski pisci na TV ekranu - Vladan Desnica: Oko
 14.15 - 4 zida
 14.55 - Odbojka, kvalifikacije za EP (Ž): Hrvatska - Španjolska, prijenos
 17.25 - Košarka, PH - polufinale, prijenos 2. utakmice
 19.15 - Put do Južne Afrike: Brazil, sportsko-dokumentarna serija
 19.40 - Crtani film

HRT1, SUBOTA, 22.5.2010., 16.45
S NEKIM RIJEČ PODIJELIT' -
dokumentarna emisija

Što je to što osamdesetogodišnjeg barba Andriju, nekadašnjeg vojnog pilota, tjera da se iz udobnosti vlastita doma u Komizi zapuče u viška brda, u napušteno mjestašce Dragodid u kojem je odrastao? Kakvi su motivi njegove sestre Nedjeljke da mu se onda pridruži u životu bez struje i vode i u ribolovu "s kraja", onako kako su živjeli i njihovi stari? Zbog svega toga, kažu, neki ih Komizani cijene, a neki ih zbog njihova neobična odabira nazivaju "ludim bratom"

19.50 - Tudinci u Americi, humoristična serija
 20.15 - Nogometna LP - emisija
 20.40 - Madrid: Nogometna LP - finale: Bayern - Inter, prijenos
 22.35 - Nogometna LP - emisija
 23.00 - Sportske vijesti
 23.15 - Ritam tjedna, glazbeni magazin
 23.55 - Povijest Svjetskih nogometnih prvenstava: 1986. Meksiko
 00.50 - Noć u kazalištu - Ištvan Filaković: Breza u Gavelli
 01.45 - Kraj programa

07:45 Mali Nikita, igrani film
 09:20 Dora istražuje
 09:45 Timmy Time
 10:00 Jagodica Bobica
 10:25 Dodir s neba
 11:25 Frikovi, serija
 12:25 Čarobnice, serija
 13:25 Naoružan i opasan, film
 15:00 Farma, reality show
 17:00 Vijesti
 17:10 Farma, reality show - nastavak
 17:30 Stjuardese lete u nebo, igrani film
 19:15 Dnevnik Nove TV
 20:00 Zaštitni kod, igrani film
 22:00 Carlitina tajna, film
 23:45 Hannibal: Početak, film
 01:40 Ezo TV, tarot show
 02:40 Vremenski stroj, film
 04:10 Carlitina tajna, film
 05:45 Čarobnice, serija
 06:30 Frikovi, serija
 07:15 Kraj programa

06.00 Miffy, animirana serija
 06.45 2 glupa psa i tajna

i još luđom sestrom". Je li njihov izbor previše ekscentričan za početak 21. stoljeća ili je Dragodid doista čudesno mjesto koje daje novi smisao njihovu životu?

Snimatelj: Dragan Ruljančić
Montažer: Zdravko Borko
Redateljica: Milka Barišić
Urednik Dokumentarnog programa: Miro Branković
Proizvodnja: 2004.

vjeverica, crtana serija
07.10 Bakugan, crtana serija
07.35 Bikeri s Marsa
08.00 Skrivenne poruke, humoristična serija
08.45 Clifford, film, komedija
10.30 Zbrka u sudnici, film, romantična komedija
12.20 Rat, igrani film, drama
14.40 Hrvatska traži zvijezdu, glazbeni show
17.25 Zvijezde Ekstra: Najveći svjetski luksuzi, zabavna emisija
18.30 Vijesti
19.05 Ljubav je na selu, dokumentarna sapunica
20.00 Uvijek postoji nada, igrani film, drama
22.05 Neprijatelj u mom krevetu, film, triler
23.55 Bez povratka, igrani film, horor
01.40 Astro show, emisija uživo

**NEDJELJA
23.5.2010.**

06.15 - Najava programa
06.20 - Glas domovine
07.00 - Euromagazin
07.30 - Duhovni izazovi
08.00 - Vijesti
08.10 - Koncert
09.25 - Opera box
10.00 - Vijesti
10.20 - Monk 6, serija
11.05 - Monk 6, serija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.05 - Mir i dobro
15.35 - Vijesti
15.50 - Dva stara galeba, američki film
17.35 - Lijepom našom: Mali Lošinj (1/2)

18.35 - U istom loncu, kulinarski show
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.10 - Stipe u gostima, serija
21.55 - Paralele
22.30 - Vijesti
22.45 - Vijesti iz kulture
22.55 - Filmski vikend s Paulom Verhoevenom: Crna knjiga, nizozemsko-njemačko-belgijski film
01.20 - Monk 6, serija
02.05 - Monk 6, serija
02.50 - Lijepom našom
03.45 - U istom loncu, kulinarski show
04.25 - Plodovi zemlje
05.15 - Split: More

06.30 - Najava programa
06.35 - Zgode Toma i Jerryja
06.55 - Slučaj za ekipu BARZ, serija za djecu
07.20 - Ekipa za čišćenje, kanadski film
08.50 - Prijatelji
09.55 - Nora Fora, TV igra za djecu
10.40 - Biblija
10.50 - Portret mjesta i Crkve - Bednja
11.00 - Bednja: Misa, prijenos
12.05 - Domaći dok.film
13.20 - Jules i Jim, francuski film
15.05 - Magazin LP
15.30 - Put do Južne Afrike: Njemačka, sportsko-dokumentarna serija
16.00 - Olimp - sportska emisija
--- - Karate Croatia Cup, snimka
--- - Rugby - finale LP, snimka
18.30 - Olimp - sportska emisija
18.50 - Nogomet, prijateljska utakmica: Hrvatska - Wales, prijenos
20.50 - Olimp - sportska emisija
21.05 - Ludo krstarenje, američki film
22.40 - Garaža
23.15 - Sportske vijesti
23.30 - Povijest Svjetskih nogometnih prvenstava: 1990. Italija
00.35 - Dobro ugođena večer: Proces
01.35 - Transfer
02.05 - Kraj programa

07.20 Dodir s neba, serija

08.20 Dora istražuje
08.45 Timmy Time
09.00 Jagodica Bobica, crtana serija
09.25 Ulica sjećanja, serija
10.25 Automotiv, auto-moto magazin
10.55 Magazin Lige prvaka
11.25 Novac, business magazin
11.55 Robinson Crusoe, serija
12.55 Žene američkih vojnika, serija
13.55 Grad Djeda Mraza, igrani film
15.35 Mali Nikita, igrani film
17.00 Vijesti Nove TV
17.10 Mali Nikita, igrani film - nastavak
17.40 Gle tko to govori 2, igrani film
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Farma, reality show
21.00 Brak ili štrajk, igrani film
22.40 Red Carpet, showbiz magazin
00.10 Televizijska posla, serija
00.40 Cijena strasti 1, igrani film
02.10 Cijena strasti 2, igrani film
03.40 Red Carpet, showbiz magazin
05.00 Automotiv, auto-moto magazin
05.25 Novac, business magazin
05.45 Kraj programa

06.00 Skrivenne poruke, humoristična serija
06.30 Miffy, animirana serija
07.10 2 glupa psa i tajna vjeverica, crtana serija
07.35 Bakugan, crtana serija
08.00 Bikeri s Marsa, crtana serija
08.25 Koledžicom po svijetu, zabavna emisija
09.40 Jedna od dečiju, humoristična serija
10.10 Topovi s Navaronea, igrani film, ratni
13.00 Odred za čistoću, dokumentarna emisija
13.35 James Bond 007: Dr. No, film, akcijski
15.40 Columbo: Oprez! Ubojstvo može biti štetno, krimi. serija
17.25 Discovery: Preživjeti divljinu - Pusti otok, dokumentarni film
18.30 Vijesti
19.05 Exkluziv, magazin
20.00 Osvetnik, igrani film, akcijski triler
21.45 CSI: Miami, serija
22.45 Dijete evolucije, film, znanstveno-fantastični

00.25 Neprijatelj u mom krevetu, igrani film, triler

05.40 - Najava programa
05.45 - Mir i dobro
06.15 - Drugo mišljenje
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
07.40 - Dobro jutro, Hrvatska
09.13 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.15 - Šareni planet, dokumentarna serija
11.10 - Treća dob, emisija
12.00 - Dnevnik
12.32 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 7
14.10 - Vijesti
14.35 - Normalan život
15.35 - Direkt
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.38 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca
19.30 - Dnevnik
20.10 - Vjerovanja, dokumentarna serija
20.45 - Potrošački kod
21.20 - Putovanje naših predaka, dok.serija
22.20 - Otvoreno
23.15 - Vijesti
23.30 - Poslovne vijesti
23.45 - Na rubu znanosti
00.40 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
01.25 - Pet zvjezdica, serija
02.10 - Dr. House 5, serija
02.55 - Priče Ruth Rendell: Simisola, serija
03.40 - Skica za portret
04.05 - Dokumentarna serija
04.35 - Potrošački kod
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.55 - Najava programa
07.00 - Žderonja, crtana serija
07.20 - Trolovi, crtana serija
07.45 - TV vrtić: Jaje
--- - Brlag: Kornjače
--- - Nogalo: Rendes
08.03 - Čarobna ploča - učimo engleski
08.20 - Silvestrove i Čičijeve tajne, crtana serija
08.40 - Dvorac igračaka, serija
09.05 - Daleko od doma, serija
09.30 - Eko zona
10.00 - Tree Hill 5, serija
10.45 - Eve i vatreni konj, kanadski film
12.35 - Ritam tjedna,

glazbeni magazin
13.15 - Priča od kamena: Društvo prijatelja dubrovačke starine, dokumentarni film
13.55 - Povratak na novo, humoristična serija
14.15 - Moja žena i djeca 4, humoristična serija
14.35 - Pet zvjezdica, serija
15.20 - Kod Ane
15.35 - Ton i ton 2 (4/10)
15.50 - Program za djecu i mlade
16.05 - TV vrtić: Jaje
--- - Brlag: Kornjače
--- - Nogalo: Rendes
16.23 - Čarobna ploča - učimo engleski
16.40 - Put do Južne Afrike: Engleska, sportsko-dokumentarna serija
17.10 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
18.00 - Vijesti na Drugom
18.20 - Županijska panorama
18.50 - Happy Hour, humoristična serija
19.15 - Johnny Bravo
19.40 - Garfield i prijatelj 1, crtana serija
20.10 - TV Bingo Show
21.05 - Tračnica, serija
21.55 - Vijesti na Drugom
22.10 - Dr. House 5, serija
23.00 - Zaruke su dugo trajale, francuski film
01.10 - Priče Ruth Rendell: Simisola, serija
01.55 - Kraj programa

06.10 Naši najbolji dani, serija
07.00 Jackie Chan
07.30 Tomica i prijatelji
07.45 Fifi i cvjetno društvo
08.00 Bumba, crtana serija
08.10 Odavde do vječnosti
10.10 Magična privlačnost
11.10 IN magazin
12.00 Farma, reality show
13.00 Najbolje godine, serija
14.00 Odavde do vječnosti
16.00 Magična privlačnost
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Naša mala klinika, serija
18.15 IN magazin
18.50 Upitnik, kviz
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Najbolje godine, serija
21.00 Farma, reality show
22.00 Navy CIS, serija
23.05 Večernje Vijesti
23.20 Heroji, serija
00.20 Seinfeld, serija
00.50 Bračne vode, serija
01.20 Medij, serija
02.20 Ezo TV, tarot show
03.20 Gle tko to govori 2, igrani film
04.40 Seinfeld, serija
05.05 Bračne vode, serija

05:30 IN magazin
06:05 Kraj programa

06.25 Miffy, animirana serija
06.40 Looney Tunes
07.05 YooHoo i prijatelji
07.20 RTL ritam zona - Pop hitovi, glazbena emisija
09.35 Bibin svijet, serija
10.30 Cobra 11, serija
11.30 Ekkluziv, magazin
12.20 Večera za 5, lifestyle emisija
13.15 Najljepši urok, telenovela
14.00 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.40 Cobra 11, serija
16.30 Kralj Queensa, humoristična serija
17.00 Pod istim krovom, humoristična serija
17.25 Raymond, humoristična serija
17.55 Bibin svijet, humoristična serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 Tarzan i izgubljeni grad, igrani film, pustolovni
21.30 Oceanovih 11, film, kriminalistička komedija
23.40 Vijesti
23.50 Vatrene dečki, dramska serija (dvije epizode)
01.30 Astro show, emisija uživo
02.30 Tarzan i izgubljeni grad, igrani film, pustolovni

**UTORAK
25.5.2010.**

05.40 - Najava programa
05.45 - Normalan život
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
09.13 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.15 - Šareni planet, dokumentarna serija
11.10 - James Martin u Bretanji, dok. serija
11.40 - Kulturna baština: Gliptoteka HAZU
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 7
14.10 - Vijesti
14.32 - Skica za portret
14.42 - Među nama
15.35 - Nenad i Jezera - 40 godina KUD-a
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti

16.20 - Hrvatska uživo
17.38 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca
19.30 - Dnevnik
20.10 - Globalno sijelo
20.45 - Operacija Mjesec, dokumentarni film
21.40 - Poslovni klub
22.15 - Otvoreno
23.10 - Vijesti
23.25 - Poslovne vijesti
23.40 - Drugi format
00.35 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
01.20 - Pet zvjezdica, serija
02.05 - Zločinački umovi 3
02.50 - Priče Ruth Rendell: Simisola, serija
03.35 - Nenad i Jezera - 40 godina KUD-a
Koledžice, emisija pučke i predajne kulture
04.05 - Globalno sijelo
04.35 - Poslovni klub
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
06.55 - Žderonja, crtana serija
07.15 - Trolovi, crtana serija
07.40 - TV vrtić: Tužibaba
--- - Danica: Danica i jarac
--- - Gusarske priče: Leteće cvijeće
--- - Profesor Baltazar: Zvonko sa zvonika
08.10 - Silvestrovi i Čičijeve tajne, crtana serija
08.35 - Dvorac igračka, serija
09.00 - Daleko od doma, serija
09.25 - Zabavni program
10.00 - Tree Hill 5, serija
10.45 - Dancing on the Moon, kanadsko-češki film
12.50 - Glazbeni specijal
13.15 - Dokuteka - Branko Lentić: 4.F, dok. film (1977.)
13.50 - Povratak na novo, humoristična serija
14.10 - Moja žena i djeca 4, humoristična serija
14.35 - Pet zvjezdica, serija
15.20 - Kod Ane
15.35 - Koga briga?
16.05 - TV vrtić: Tužibaba
--- - Danica: Danica i jarac
--- - Gusarske priče: Leteće cvijeće
--- - Profesor Baltazar: Zvonko sa zvonika
16.40 - Put do Južne Afrike: Španjolska, sportsko-dokumentarna serija
17.10 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
18.00 - Vijesti na Drugom
18.20 - Županijska panorama
18.50 - Happy Hour, serija
19.15 - Nepokoreni grad: Glumac, serija

21.00 - Oslo: Eurosong 1. poluzavršnica, prijenos
23.05 - Vijesti na Drugom
23.25 - Zločinački umovi 3
00.15 - Priče Ruth Rendell: Simisola, serija
01.00 - Glazbeni specijal
01.25 - Kraj programa

06:10 Naši najbolji dani, serija
07:00 Jackie Chan
07:30 Tomica i prijatelji
07:45 Fifi i cvjetno društvo
08:00 Bumba, crtana serija
08:10 Odavde do vječnosti
10:10 Magična privlačnost
11:10 IN magazin
12:00 Farma, reality show
13:00 Najbolje godine, serija
14:00 Odavde do vječnosti
16:00 Magična privlačnost
17:00 Vijesti Nove TV
17:20 Naša mala klinika, serija
18:15 IN magazin
18:50 Upitnik, kviz
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Najbolje godine, serija
21:00 Farma, reality show
22:00 Starsky & Hutch, film
00:00 Večernje Vijesti
00:15 Seinfeld, serija
00:45 Bračne vode, serija
01:15 Medij, serija
02:10 Ezo TV, tarot show
03:10 Brak ili štrajk, film
04:35 Seinfeld, serija
05:00 Bračne vode, serija
05:25 IN magazin
06:00 Kraj programa

06.55 Miffy, animirana serija
07.15 Looney Tunes
07.40 YooHoo i prijatelji, animirana serija
07.55 RTL ritam zona - Priča o..., glazbena emisija
08.55 RTL ritam zona - Top 40 domaći, glazbena emisija
10.10 Bibin svijet, serija
11.00 Cobra 11, serija
12.00 Ekkluziv, magazin
12.20 Večera za 5, lifestyle emisija
13.15 Najljepši urok
14.05 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.40 Cobra 11, serija
16.30 Kralj Queensa, serija
17.00 Pod istim krovom, serija
17.25 Raymond, serija
17.55 Bibin svijet, serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 Koledžicom po svijetu, zabavna emisija
21.00 Hrvatska traži zvijezdu -

Magazin, glazbeni show
22.00 Ljubav je na selu, dokumentarna sapunica
23.05 Vatrene dečki, dramska serija
00.05 Vijesti
00.20 Vatrene dečki, dramska serija
01.05 Astro show, emisija uživo

**SRIJEDA
26.5.2010.**

05.50 - Najava programa
05.55 - Među nama
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
07.35 - Vijesti
09.13 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.15 - Šareni planet, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.32 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 7
14.10 - Vijesti
14.40 - Ekumena, religijski kontakt program
15.35 - Alpe Dunav Jadran
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
16.20 - Hrvatska uživo
17.33 - Najslabija karika, kviz
18.15 - Kod Ane
18.30 - Dolina sunca
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik
20.10 - A sad u Europu!
21.00 - Dossier.hr
21.50 - Proces
22.30 - Otvoreno
23.25 - Vijesti
23.40 - Poslovne vijesti
23.45 - Vijesti iz kulture
23.55 - e-Hrvatska
00.30 - Znanstvene vijesti
00.50 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
01.35 - Pet zvjezdica, serija
02.20 - Priče Ruth Rendell: Simisola, serija
03.05 - Dossier.hr
03.50 - A sad u Europu
04.35 - Alpe Dunav Jadran
05.05 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
06.55 - Žderonja, crtana serija
07.15 - Trolovi, crtana serija
07.40 - TV vrtić: Knjižnica
--- - Ninin kutak: Zvečke, rog, ksilofon
--- - Vitaminix: Kupus
--- - Luckaste pače pusto lovine: Bliski susreti zelene vrste

08.10 - Silvestrovi i Čičijeve tajne, crtana serija
08.35 - Dvorac igračka, serija
09.00 - Daleko od doma, serija
09.25 - Zabavni program
10.00 - Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
13.25 - Povratak na novo, humoristična serija
13.45 - Moja žena i djeca 4, humoristična serija
14.05 - Pet zvjezdica, serija
14.50 - Kod Ane
15.05 - Koga briga?
15.35 - TV vrtić: Knjižnica
16.05 - e-Hrvatska
16.40 - Put do Južne Afrike: Alžir, Honduras, Paragvaj - sportsko-dokumentarna serija
17.10 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
18.00 - Vijesti na Drugom
18.20 - Županijska panorama
18.50 - Happy Hour, serija
19.10 - Johnny Bravo
19.35 - Garfield i prijatelji 1
20.00 - Emisija uoči utakmice Estonija - Hrvatska
20.20 - Nogomet: Estonija - Hrvatska, prijenos
22.15 - Emisija nakon utakmice Estonija - Hrvatska
22.40 - Vijesti na Drugom
22.55 - P.D.James: Neka vrsta pravde, serija
23.45 - Ciklus azijskog filma: Ashes of Time, hongkonški film
01.25 - Priče Ruth Rendell: Simisola, serija
02.10 - Kraj programa

06:10 Naši najbolji dani, serija
07:00 Jackie Chan
07:30 Tomica i prijatelji
07:45 Fifi i cvjetno društvo
08:00 Bumba, crtana serija
08:10 Odavde do vječnosti
10:10 Magična privlačnost
11:10 IN magazin
12:00 Farma, reality show
13:00 Najbolje godine, serija
14:00 Odavde do vječnosti
16:00 Magična privlačnost
17:00 Vijesti Nove TV
17:20 Naša mala klinika, serija
18:15 IN magazin
18:50 Upitnik, kviz
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Najbolje godine, serija
21:00 Farma, reality show
22:00 Privatna praksa, serija
23:05 Večernje Vijesti
23:20 Nestali, serija
00:20 Seinfeld, serija
00:50 Bračne vode, serija
01:20 Medij, serija
02:20 Ezo TV, tarot show
03:20 Avantura, igrani film
05:05 Seinfeld, serija

05:30 Bračne vode, serija
06:00 Kraj programa

06.55 Miffy, animirana serija
07.10 Looney Tunes
07.35 YooHoo i prijatelji
07.55 RTL ritam zona - Retro, glazbena emisija
10.10 Bibin svijet, serija
11.00 Cobra 11, serija
12.00 Ekkluziv, magazin
12.20 Večera za 5, lifestyle emisija
13.15 Najljepši urok, telenovela
14.05 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.40 Cobra 11, serija
16.30 Kralj Queensa, serija
17.00 Pod istim krovom, serija
17.25 Raymond, serija
17.55 Bibin svijet, humoristična serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 CSI: NY, kriminalistička serija
21.00 Mentalist, serija
21.50 Put osвете, kriminalistička serija
22.40 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
23.45 Vijesti
23.55 Vatrene dečki, dramska serija (dvije epizode)
01.35 Astro show, emisija uživo

**ČETVRTAK
27.5.2010.**

05.50 - Najava programa
05.55 - Ekumena, religijski program
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
07.05 - Vijesti
07.10 - Dobro jutro, Hrvatska
09.13 - Dolina sunca
10.00 - Vijesti
10.15 - Šareni planet, dokumentarna serija
11.10 - Oprah show
12.00 - Dnevnik
12.30 - Moj grijeh, telenovela
13.20 - McLeodove kćeri 7
14.10 - Vijesti
14.35 - Trenutak spoznaje
15.35 - Između neba i vatre, dokumentarni film
16.10 - Hrvatska uživo - Vijesti
17.38 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Kod Ane
18.35 - Dolina sunca
19.30 - Dnevnik
20.10 - Svečana sjednica Hrvatskog sabora, prijenos
21.15 - Dome, slatki Dome - humoristična serija
21.55 - Pola ure kulture
22.30 - Otvoreno
23.25 - Vijesti
23.40 - Poslovne vijesti
23.45 - Vijesti iz kulture
23.55 - Vrijeme za knjigu
00.25 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
01.05 - Pet zvjezdica, serija
01.50 - Zakon i red: Zločinačke nakane 3, serija
02.35 - Oprah show

03.15 - Šareni planet, dokumentarna serija
04.05 - Domaći dok. film
04.35 - Pola ure kulture
05.00 - Moj grijeh, telenovela

06.50 - Najava programa
06.55 - Žderonja, crtana serija
07.15 - Trolovi, crtana serija
07.40 - TV vrtić: Pjesnik
-- -- - Danica: Danica i vjeverica
-- -- - Profesor Baltazar: Bim i Bum
-- -- - Prugasti prijatelji
08.10 - Silvestrove i Čičijeve tajne, crtana serija
08.35 - Dvorac igračka, serija
09.00 - Daleko od doma, serija
09.25 - Zabavni program
10.00 - Prijenos sjednice Hrvatskog sabora
13.55 - Povratak na novo, humoristična serija
14.15 - Moja žena i djeca 4, humoristična serija
14.40 - Pet zvjezdica, serija
15.25 - Kod Ane
15.40 - Kokice
16.10 - TV vrtić: Pjesnik
-- -- - Danica: Danica i vjeverica
-- -- - Profesor Baltazar: Bim i Bum
-- -- - Prugasti prijatelji
16.40 - Put do Južne Afrike: Argentina, sportsko-dokumentarna serija
17.10 - Zvezdane staze: Enterprise 2, serija
18.00 - Vijesti na Drugom

18.20 - Županijska panorama
18.50 - Happy Hour, serija
19.15 - Hrvatski pleter, prijenos festivala
20.45 - Vijesti na Drugom
21.00 - Oslo: Eurosong 2. poluzavršnica, prijenos
23.05 - Zakon i red: Zločinačke nakane 3, serija (12)
23.50 - Sedam razdoblja rocka: Isprazni naraštaj: Punk-Rock, dok.serija
00.40 - Kraj programa

06:20 Naši najbolji dani, serija
07:15 Jackie Chan
07:45 Tomica i prijatelji
08:00 Bumba, crtana serija
08:10 Odavde do vječnosti
10:10 Magična privlačnost
11:10 IN magazin
12:00 Farma, reality show
13:00 Najbolje godine, serija
14:00 Odavde do vječnosti
16:00 Magična privlačnost
17:00 Vijesti Nove TV
17:20 Naša mala klinika, serija
18:15 IN magazin
18:50 Upitnik, kviz
19:15 Dnevnik Nove TV
20:00 Najbolje godine, serija
21:00 Farma, reality show
22:00 Provjereno, magazin
23:05 Večernje Vijesti
23:20 Nestali, serija
00:20 Seinfeld, serija
00:50 Bračne vode, serija
01:20 Medij, serija
02:20 Ezo TV, tarot show
03:20 Snuff, igrani film
04:55 Seinfeld, serija

05:20 Bračne vode, serija
05:45 IN magazin
06:15 Kraj programa

06.55 Miffy, animirana serija
07.10 Looney Tunes
07.35 YooHoo i prijatelji, animirana serija
07.55 RTL ritam zona - Dalmatinski libar, glazbena emisija
08.55 RTL ritam zona - Top 40 strani, glazbena emisija
10.10 Bibin svijet, serija
11.00 Cobra 11, serija
12.00 Ekkluziv, magazin
12.20 Večera za 5, lifestyle emisija
13.15 Najljepši urok, telenovela
14.05 Drugo lice, telenovela (dvije epizode)
15.40 Cobra 11, serija
16.30 Kralj Queensa, serija
17.00 Pod istim krovom, serija
17.25 Raymond, serija
17.55 Bibin svijet, serija
18.30 Vijesti
18.55 Ekkluziv, magazin
19.10 Večera za 5, lifestyle emisija
20.00 CSI: Miami, serija
21.00 Uvod u anatomiju, serija (dvije epizode)
22.40 Kućanice, serija
23.45 Vijesti
23.55 CSI: NY, serija
00.50 Čvenk show, emisija uživo
01.20 Mentalist, serija
02.05 Put osвете, serija
02.50 Zaboravljeni slučaj

HRVATSKI PROGRAM NA RTV-U

Informativna emisija na hrvatskom jeziku »Dnevnik« emitira se od ponedjeljka do subote u terminu od 17,45 minuta na Drugom programu Radiotelevizije Vojvodine. Osim novosti iz života hrvatske manjinske zajednice, emisija donosi i informacije o događajima u zemlji i okruženju.

Emisija »Izravno« - razgovor na aktualne teme emitira se subotom u 16,30 a emisija iz kulture »Svjetonik« nedjeljom u 16 sati.

GLAS HRVATA

Radijska emisija »Glas Hrvata« u produkciji HKUD »Vladimir Nazor« iz Stanišića emitira se na valovima Radio Sombora nedjeljom od 17 do 18 sati.

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o životu Hrvata izvan domovine pod nazivom »Glas domovine«, emitira se na HRT1 petkom od 14,35 sati.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 - 19,00

Najava programa • Večernji dnevnik • Anemov prilog »Bolja Srbija« • Agencijske vijesti iz RH • Kronologija - Dogodilo se na današnji dan • Jezični savjetnik »Govorimo hrvatski«

19,00 - 19,30

• Poetski predah • 'Populame melodije' - zabavna glazba (ponedjeljkom) • 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' - narodna glazba (utorkom) • 'Veliki majstori glazbe' - ozbiljna glazba (srijedom) • 'Rock vremeplov' (četvrtkom) • 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 - 20,00

• 'Europski magazin' - magazin Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom) • 'Kultura povijest' (utorkom) • 'Znanjem do zdravlja' (srijedom) • 'Razmišljanje dopušteno' (četvrtkom) • 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 - 20,30

• »Razgovor s povodom« (ponedjeljkom) • 'Stazama agrara' (utorkom) • »Otvoreni studio« (srijedom) • »Kultur café« - magazin iz kulture Radija Deutsche Welle (četvrtkom) • »Vodič za moderna vremena« - emisija Hrvatskoga radija (petkom)

20,30 - 21,00

• Narodna glazba • Blic vijesti i odjava programa

SHEMA ZA DANE VIKENDA:
Subota

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana, zabavna glazba
• 18,15 'Vojvodanski tjedan'
• 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
• 20,00 'Omladinska emisija', narodna glazba
• 20,55 Odjava programa

Nedjelja

• 18,00 Najava programa, Vijesti dana
• 18,10 Nedjeljni mozaik (kronologija, zanimljivosti, zabavna glazba)
• 18,30 Kronologija - Dogodilo se na današnji dan
• 19,30 'Putnici kroz vrijeme' emisija za djecu Hrvatskoga radija
• 20,00 'Hrvatima izvan domovine' - emisija Pitomog radija iz Pitomače (RH)
20,55 Odjava programa

104, 4 Mhz

KRIŽALJKA

www.kvskonteka.hr

[illegible]

RISE IN KIDNAPING: Kidnapping cases have increased 10 percent in the last year, according to the FBI. The increase is due to a rise in the number of cases involving children and young adults.